

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta pedagogická
Katedra historie

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Historie skautingu v Rokycanech

Kamila Faitová

Vedoucí práce: PaedDr. Helena Východská

Plzeň 2012

Prohlašuji, že jsem tuto práci vypracovala samostatně s použitím uvedených pramenů a literatury.

V Plzni, ... 2012

.....

Mé poděkování patří vedoucí práce PaedDr. Heleně Východské za cenné rady, užitečné připomínky a všechen věnovaný čas, Havlu Šmídovi a Archivu Krajské rady Junáka za poskytnuté materiály, odborné konzultace, pomoc a ochotu.

Obsah

Úvod	3
1. Z Anglie do Rokycan	
1.1. Prameny a předchůdci skautingu	8
1.2. Ernest Evan Thompson Seton	9
1.3. Robert Baden Powell - zakladatel skautingu	11
1.4. Stručná historie světového skautingu	12
1.5. Šíření skautské myšlenky	14
1.6. Antonín Benjamin Svojsík – zakladatel českého skautingu	15
1.7. Stručná historie českého skautingu	17
2. Od počátku skautingu v Rokycanech až po jeho první zrušení	
2.1. Jan Hořejší, první rokycanský skaut?	19
2.2. Počátky skautování v Rokycanech	20
2.3. Třicátá léta, nárůst členské základny a protektorát	27
3. Skautování po 2. světové válce a v době komunismu	
3.1. Druhá světová válka, obnovení Junáka	33
3.2. Skautování po „vítězném“ únoru	36
3.3. Vlna demokratizace, krátké obnovení skautingu	37
4. Vývoj rokycanského skautingu po roce 1989	
4.1. Poslední obnovení Junáka	39
4.2. Stavba skautského areálu	42
4.3. Vybrané události z novodobé historie rokycanského skautingu	44
4.4. Současné dění ve středisku a stále udržované skautské tradice	46

5. Dotazník – Skautská organizace v Rokycanech	48
Závěr	51
Summary	55
Seznam literatury	56
Seznam pramenů	59
Slovníček pojmů	A - D
Příloha dotazník	a - j
Obrazová příloha	I - XXIV

ÚVOD

Co vystihuje pojem „**skauting**“ se dá definovat několika způsoby. Podle Václava Břicháčka, zesnulého čestného náčelníka chlapeckého kmene Junáka, je skauting **výchovné hnutí, které usiluje svébytnými metodami, přiměřenými věku, zájmů a potřebám mládeže o všestranný rozvoj člověka, aby byl připraven zvládat složité životní situace osobní i skupinové a zasahovat aktivně do života ve světě.**¹ V příručkách pro skauty se zase dozvíme, že **skauting je způsob, jak poznáš, co v tobě doopravdy je,** příležitost ukázat, co dovedeš, společný jazyk chlapců a děvčat téměř po celém světě, přátelství, zábava, sport, odpočinek, poznání, ale i dřina a překonání sebe sama, nezištná pomoc druhým a příprava na celý budoucí život.² Všechno se ale historicky vyvíjí, a to platí i o skautingu. Pro mnohé, zejména mladší členy skautské organizace, je dnes skauting spíše koníčkem a jednou z mnoha „volnočasových“ aktivit. Skautské hnutí se snaží „jít s dobou“ a poskytovat dětem to, co očekávají, ale hlavní myšlenky, principy a metody skautské výchovy zůstávají zachovány.

Principy skautingu jsou tři a směřují výchovu skautů k odpovědnosti k sobě, k druhým a k Bohu. Zakladatelé skautingu byli přesvědčeni, že svět lidí bude lepší, když se tyto principy budou respektovat. Metody, jak vést lidi ke skautským principům, využívají skautského slibu a zákona, družinového systému, symbolického rámce, přírody, programu osobního růstu a podpory dospělých. Jako cíle skautské výchovy se definují v prvním období mladšího školního věku schopnosti dětí rozlišovat mezi dobrem a zlem, v další etapě rozvoj schopnosti poznávat přírodu a morální řád a v dospělosti je cílem duchovní život a schopnost k řešení mravních situací pomocí citlivého svědomí.³

Skauting je celosvětové hnutí založené Robertem Badenem - Powellem v roce 1907 v Anglii. Do Čech ještě v dobách Rakousko - Uherska přivezl skauting Antonín Benjamin Svojsík, který ale jen slepě nenapodobil Badena - Powella nebo Ernesta Thompsona Setona, ale přizpůsobil skauting českým podmínkám.

---

¹ BŘICHÁČEK, V. Co je skauting. In : *Junák- svaz skautů a skautek středisko Rokycany 1919- 1994*. b.p.v. Rokycany : Středisko Rokycany k příležitosti 75. výročí založení skautingu v Rokycanech, 1994, str. 1.

² BŘICHÁČEK, V. a kol. *Skautskou stezkou. Základní příručka pro skauty a skautky*. 2.vyd. Praha : TDC, 2001, str. 8-9.

³ BŘICHÁČEK, V a kol. *Čekatelská zkouška*. 4. vyd. Praha : TDC, 2006, str.7-9.

Předpokladem skautingu je demokracie, humanita, světové bratrství a vztah k přírodě.⁴

V této práci bude mým hlavním zájmem rozvoj skautského hnutí v Rokycanech, i když v některých momentech historie možná přesáhnu svůj historický popis do rokycanského okresu. V Rokycanech se objevily skautské prvky díky PhDr. Janu Hořejšímu ještě dříve, než byl skauting založen v Čechách. O předpokladech toho, proč se skauting v Rokycanech uchytil tak rychle, se můžeme pouze domnívat.

Historie skautingu v Rokycanech se mapuje snadněji než ve mnoha jiných střediscích především proto, že existuje veliké množství pramenů jak z počátku skautování, tak především ze skautování po roce 1989. Hlavní zásluhu na tak rozsáhlé sbírce pramenů má především Havel Šmíd, který během svých skautských let (i v době, kdy byl skauting oficiálně zakázán) nasbíral řadu kronik, časopisů, vlajek a dalšího **materiálu** od mnoha pamětníků nebo přátel skautingu. Díky jeho práci má rokycanské středisko asi jako jedno z mála kompletní kroniku své historie. Vzhledem k rozsáhlosti všech materiálů jsou některé uloženy v soukromém archivu Havla Šmída, ale podstatná část byla věnována Archivu Krajské rady Junáka v Plzni a Muzeu Bohuslava Horáka v Rokycanech.

Moje bakalářská práce pracuje jak s prameny, tak i s literaturou. Hlavní složkou mé badatelské činnosti byly kroniky uloženy v archivu KRJ a čtrnáctidílná nevydaná práce *Rokycanský skauting*, ta je sice „nabitá“ množstvím faktů, ale musela jsem odhlédnout od subjektivních pocitů a poznámek autora, kterých je ve všech dílech celkem mnoho. Na druhou stranu co se týče faktické stany práce, považuji ji téměř za bezchybnou vzhledem k tomu, že si autor vše důkladně ověřil a neustále ověřuje v kronikách nebo v ústních výpovědích svědků.

---

⁴ BŘICHÁČEK, V. Význam skautingu. In : *Junák- svaz skautů a skautek středisko Rokycany 1919- 1994*. b.p.v. Rokycany : Středisko Rokycany k příležitosti 75. výročí založení skautingu v Rokycanech, 1994, str. 1-2.

V archivu KRJ jsem měla možnost prozkoumat celkem třicet osm kronik, zápisů ze střediskových rad, zápisů ze schůzí Místního sdružení přátel skautingu nebo táborových deníků, které mapovaly rokycanský skauting od roku 1919 do roku 1991. Některé z těchto pramenů obsahují množství informací (především kroniky z počátku skautování), jiné jsou pouhým inventářem schůzek a akcí. Ve starších oddílových kronikách se pisatelé nezabývali pouze situací v oddíle, ale i v celém sboru a republice. Kronikové zápisy jsou doplněny výstřižky z dobového tisku, pozvánkami na konané akce a v neposlední řadě nádhernými malbami. Vzhledem ke všem těmto skutečnostem se můžeme domnívat, že historie skautingu v Rokycanech se dá ve většině období doložit poměrně přesně.

Grafy počtu členů vycházejí z kronik, zápisů střediskových rad a registračních archů. Zápisy ze střediskových rad a registrační archy jsou uloženy v archivu střediska *Rarášek* v Rokycanech, ale většina dokumentů byla zničena při povodni v roce 2002. Dnes proto v archivu nalezneme především záznamy mladší. V posledních dvou letech dochází ke zdigitalizování těchto a jiných údajů na webové skautské síti a do dalších let se kromě registrace a počtu členů počítá se zdigitalizováním dalších údajů.

Práce s literaturou byla potřebná především ke kapitole Z Anglie do Rokycan, kde mapuji vývoj světového a českého skautingu. Publikací k tomuto tématu lze najít mnoho od oficiálních knih vydaných ústředím Junáka až po příspěvky ve sbornících ze všech částí republiky. Do této práce již nestihly zasáhnout dvě publikace, které vyšly až koncem roku 2011 a začátkem roku 2012. Mám na mysli publikaci Bruna Břečky, který svoji *Kroniku čs. hnutí od roku 1900 do roku 1990* doplnil publikací *Skautské hnutí ve světě*, vydáno v Brně 2011. V tomto roce český skauting oslavuje 100 let svého trvání a k této příležitosti byla vydána kniha *Skautské století – dobrodružný příběh 100 let českého skautingu*, vydáno v Praze 2012. V této publikaci jsou použity také mnohé snímky rokycanských skautů.

Kromě práce s prameny a literaturou jsem využila formu dotazníku, který jsem rozdala do základních škol a do nižších tříd osmiletého gymnázia. Mým cílem bylo především zjistit, zda se skauti v Rokycanech dostatečně prezentují, jestli o nich děti vůbec vědí a odkud. Tento dotazník má přinést především poznatky rokycanskému středisku o tom, jak postupovat při náboru nových členů.

Moje bakalářská práce je rozdělena do pěti hlavních kapitol. V první kapitole „**Z Anglie do Rokycan**“ bylo mým záměrem ukázat, kde se skauting objevil a z čeho vychází, proto se hned úvodní podkapitola věnuje pramenům a předchůdcům skautingu. Uvádím také krátké životopisy dvou hlavních představitelů světového skautingu a jednoho představitele českého skautingu, konkrétně Ernesta Thompsona Setona, Roberta Badena - Powella a Antonína Benjamina Svojsíka. O historii světového nebo českého skautingu by se dala napsat samostatná práce přesahující rozsah bakalářské práce, proto se zabývám podrobněji především začátkem skautského hnutí a další osudy již shrnuji jen v hlavních bodech.

V druhé kapitole „**Od počátku skautingu v Rokycanech až po jeho první zrušení**“ se již dostávám k hlavnímu tématu. Kapitulu zahajuji osudem Jana Hořejšího, možná prvního rokycanského skauta, o kterém by se dalo říci, že alespoň částečně předběhl dobu. Sleduji paměti a vývoj rokycanských skautů a později také skautek od počátku jejich skautování až po první těžkou ránu pro celý skauting v celé republice. Kromě akcí, které se v této době podnikaly, bylo další hlavní složkou rokycanského skautingu divadlo, kterým si na sebe skauti vydělávali. Dozvídáme se o prvních táborech, prvních oddílech a družinách a také o prvních sporech, které vedly k odštěpení některých skautů a založení jiných organizací. Na konci kapitoly se dostávám do doby po „Mnichovské dohodě“, která skauty ukazuje také jako ochránce republiky. Na úplném konci této etapy pak nastává první zrušení skautingu K. H. Frankem.

Ve třetí kapitole „**Skautování po druhé světové válce a v době komunismu**“ čeká rokycanské skauty obnovení jejich činnosti po válce, druhé zrušení komunistickou mocí, následné obnovení v době uvolnění v roce 1968 a také třetí a poslední zrušení v roce 1970. Na počátku kapitoly se ještě věnuji osudům některých skautů popravených nacisty nebo zemřelých během války. Skauti se stejně jako v předešlé kapitole museli potýkat s nedostatkem materiálu, finančních prostředků a nevybudovaným zázemím - skautským areálem, který byl slavnostně otevřen až v druhé polovině roku 1946. Druhá rána byla skautům zasazena po nástupu komunistů k moci. Většina rokycanských činovníků pod nátlakem Svazu české mládeže (dále „SČM“) a Komunistické strany Československa (dále KSČ“) z rokycanského střediska vystoupila a ti, kteří zůstali, se museli podrobit politickému školení. Nakonec byl ale v roce 1950 skauting v celé republice již podruhé

zrušen. O skautování během tohoto zrušení žádné prameny ze zřejmých důvodů neexistují, avšak z výpovědí pamětníků můžeme zaznamenat alespoň pokusy o částečnou činnost. Během dvouletého obnovení Junáka mezi roky 1968-1970 sleduji tradiční i nové aktivity a také vznik nové družiny skautů, kteří zůstali myšlenkám skautingu věrni a po roce 1989 již jako činovníci sehráli důležitou úlohu při obnovování skautské činnosti v Rokycanech. Dnes se tito skauti a skautky scházejí jako 68. klub OS.

Ve čtvrté kapitole se věnuji osudům rokycanského střediska v demokratickém období po roce 1989. V této době nebránil skautům v činnosti žádný režim, ale museli se vypořádat s obnovou poničeného skautského areálu. Tématu výstavby skautského areálu proto věnuji celou podkapitolu. Po roce 1994, kdy byl areál slavnostně otevřen, shrnuji činnost střediska pouze v důležitých bodech a nejpodstatnější část věnuji povodním v roce 2002, kdy byl areál znovu poničen. Poslední podkapitola věnovaná vývoji skautského hnutí v Rokycanech již naznačuje tendence a moderní vývoj ve středisku. Zajímavou součástí této kapitoly je také snaha zjistit, které aktivity a akce jsou společné skautům z počátku vzniku organizace a skautům v dnešní době. S těmito poznatky by se měli seznámit dnešní členové, aby si uvědomili širší význam skautingu.

Pátá kapitola je věnována rozboru dotazníku a analýze jeho jednotlivých bodů.

Tato bakalářská práce by měla podat ucelenou výpověď o historii i současnosti skautingu v Rokycanech. Nicméně moji snahou bylo také ukázat, že na pozadí vývoje jednoho malého rokycanského střediska můžeme vyzorovat také historické dění a události v celém Československu a později České republice.

V tomto roce skauti v Rokycanech i v celé České republice oslaví svoje sté výročí a proto mi připadá správné ohlédnout se do historie, možná se poučit a získat nápady pro svoji další činnost.

1. Z ANGLIE AŽ DO ROKYCAN

1.1. Prameny a předchůdci skautingu

Abychom pochopili celý vývoj skautingu, musíme hledat v dávných pramenech a uvědomit si, že skauting není dílem jediného člověka a že se nerozšířil najednou. I z tohoto důvodu je jedním z programových hesel současného skautingu jít „Cestou k pramenům“.

Zajděme až do starověku, do důležitého období antiky, které je známo snahou o harmonickou výchovu duše a těla. Kolem učených filozofů se zde soustředila hrstka žáků, kteří měli možnost se vzdělávat a rozvíjet se. Ve středověku bylo postavení dětí svízelnější hlavně díky bojům a válkám, na které dopláceli obyčejní lidé, a o výchově dětí nemůžeme příliš hovořit. Skauting si však z rytířské éry přisvojil svého patrona **svatého Jiří** - vítěze v boji dobra nad zlem.⁵

Od doby renesance se řada myslitelů a pedagogických reformátorů zabývala myšlenkou všestrannější výchovy mládeže. Šlo především o výchovu, kdy se mladý člověk formoval přirozeně v soužití s přírodou, nebo o výchovu, ve které se cílevědomě věnoval některé činnosti s přihlédnutím k jeho individualitě (výchova prací, tělesná výchova).⁶ Vyskytly se i praktické pokusy o výchovné využití pobytu v přírodě. Mezi prvními, který hlásal odklon od knižní výchovy a lásku k přírodě, byl v 16. století francouzský lékař a spisovatel **Francois Rabelais**.⁷ V Čechách formuloval požadavek všestranné výchovy všech dětí bez rozdílu věku **Jan Ámos Komenský**, který také stanovil celou řadu pravidel, jak děti přirozeně učit a vychovávat. Vycházel především z přirozené aktivity dítěte, z jeho zkušeností a zájmů.⁸ V Komenského *Informatoriu školy mateřské* nalezneme mnoho myšlenek skautingu blízkých a dokonce i jistou paralelu se skautským zákonem.⁹ I francouzský filozof, pedagog a spisovatel **Jean Jacques Rousseau** klade důraz na návrat

---

⁵ ŠANTORA, R (ed.). *Cestou k pramenům – historie skautingu v obrazech*. 1. vyd. Praha : TDC, 2000, str. 3.

⁶ HANZÍK, V. *Průvodce dějinami skautingu*. b.p.v. Hradec Králové , 1990, str. 3.

⁷ MACEK, J.. a kol. *Cestou k pramenům*. b.p.v. Praha : Junácká edice, 1994, str. 4.

⁸ tamtéž.

⁹ ŠEBEK, J.- LOM, M. (sestavili) *Historie českého skautingu slovem i obrazem*. 1. vyd. Mladá Boleslav : Junácká edice, 1990, nestr.

k přírodě, přirozenému životu a to i ve výchově dětí. O praktické pokusy těchto myšlenek se zasloužil německý pedagog **Johan Bernhard Basedow**, který bývá označován za prvního táborníka v Evropě, neboť se svými žáky dva měsíce v létě tábořil ve volné přírodě. Švýcarský pedagog a spisovatel **Johann Heinrich Pestalozzi** zase ve svých ústavech spojil vyučování s praktickou výchovou a tvorbou.¹⁰ Z myšlenek anglického spisovatele a reformátora **Johna Ruskina**, který založil řád Sv. Jiří, čerpal později i Robert Baden - Powell.¹¹

V devatenáctém století byl kladen důraz na tělesnou výchovu a sporty. **F. L. Jahn** v Německu propagoval myšlenku gymnázia v přírodě, mimoškolní zájmovou činnost pěstovaly sdružení YMCA (křesťanští mladí muži) i YWCA (křesťanské dívky) v Americe a Anglii. V roce 1883 **William A. Smith** založil *Boys Brigades*, náboženskou organizaci s vojenskými prvky. V Německu zase na konci 19. století vzniklo rekreační hnutí *Wandervögel*.¹² V Americe se filozof **Henry D. Thoreau** pokusil o novodobé poustevnictví, tj. návrat k prostšímu a zdravějšímu životu. Své zkušenosti zachytil v díle *Walden čili život v lesích*.¹³

1.2. Ernest Evan Thompson Seton

Ernesta Evana Thompсона Setona již neřadíme mezi předchůdce, ale považujeme ho za realizátora myšlenek. V českém skautingu je Seton uznáván jako jeden ze zakladatelů tohoto hnutí.

Ernest Evan Thompson Seton se narodil 14.srpna 1860 v South Shieldsu na severu Anglie, ale již v šesti letech se s rodinou odstěhoval do Kanady. Střední školu navštěvoval v Torontu a vzhledem k dobrým studijním výsledkům se mu naskytl možnost studovat na královské akademii v Londýně, kde ho nejvíce zaujaly přírodovědné spisy v knihovně Britského muzea. Po dvou letech se ze studií vrátil do Ameriky, aby si v prériích upevnil

---

¹⁰ ŠEBEK, J.- LOM, M. (sestavili) *Historie českého skautingu slovem i obrazem*. 1. vyd. Mladá Boleslav : Junácká edice, 1990, nestr.

¹¹ MACEK, J. a kol. *Cestou k pramenů*. b.p.v. Praha : Junácká edice, 1994, str. 4.

¹² tamtéž..

¹³ HANZÍK, V. *Průvodce dějinami skautingu*. b.p.v. Hradec Králové , 1990, str. 3.

zdraví a vyzkoušel to, co vyčetl v knihách. Zájem o přírodu ho přivedl k malířství a jeho kresbami ptáků a savců je vybaven Velký naučný slovník. Z jeho hlubokého zájmu o vlky vzešla nejen jeho přezdívka Černý vlk, ale také obrazy *Spící vlk*, *Marné čekání* nebo *Šťvanice*. Po návratu z Francie začal psát příběhy o zvířatech a v roce 1898 mu vyšla první povídková kniha *Divoká zvířata*.¹⁴

Roku 1902 založil v městečku Cos Cob (Connecticut) první kmen **Woodcraft Indians**, ve kterém hoši žili životem indiánského kmene a pomocí her se učili tábornické praxi a znalosti přírody.¹⁵ Místo pokynů sepsal pro hochy romány *Dva divoši*, *Rolf Zálesák* a *Svitek březové kůry*. Seton k výchově použil vzor ušlechtilého Indiána a uplatnil indiánský svéráz v obřadech i organizaci. Chlapci spali venku, nemluvili sprostě, plavali, stříleli z luku a za vynikající činy získávali orlí pera. Právě v těchto dobách začala obliba totemů, indiánských jmen, kultu táborového ohně a jiných.¹⁶ Mezi symboly woodcraftu dodnes patří písková kresba, čtyřnásobné ohně znázorňující Zákon lesní moudrosti (harmonický rozvoj těla, pravdy, ducha a služby), bílý štít s modrými rohy vyjadřující myšlenku zdatnosti a připravenosti.¹⁷

V roce 1905 Setona kontaktoval Robert Baden - Powell s prosbou, aby mu poskytl materiál ze *Svitku březové kůry*, který britský generál pozměnil a doplnil pro svou knihu *Scouting for boys*.¹⁸ V roce 1910 se Indiáni v USA spojili se skauty a Seton se stal jejich prvním náčelníkem. Během první světové války od skautů odešel a založil *Woodcraft league of America*. Koncem roku 1936 také navštívil Československo, kde se začal rozšiřovat woodcraft pod vedením středoškolského profesora Miloše Seiferta. Seton zemřel 23. října 1946 a jeho popel rozprášilo letadlo poblíž Sant Fe v Novém Mexiku.¹⁹

„Mým záměrem bylo dělat z chlapců muže.“

---

¹⁴ ŠANTORA, R (ed.). *Cestou k pramenům – historie skautingu v obrazech*. 1. vyd. Praha : TDC, 2000, str. 4.

¹⁵ MACEK, J. a kol. *Cestou k pramenům*. b.p.v. Praha : Junácká edice, 1994, str. 5.

¹⁶ ŠANTORA, R (ed.). *Cestou k pramenům – historie skautingu v obrazech*. 1. vyd. Praha : TDC, 2000, str. 4.

¹⁷ MACEK, J. a kol. *Cestou k pramenům*. b.p.v. Praha : Junácká edice, 1994, str. 5.

¹⁸ LÖFFLEROVÁ, A. *Základní metodická příručka Kmene dospělých Junáka*. nevyd. str. 18.

¹⁹ ŠANTORA, R (ed.). *Cestou k pramenům – historie skautingu v obrazech*. 1. vyd. Praha : TDC, 2000, str. 4.

„Poznav žízně, vykopal jsem studnu, aby jiní mohli z ní pít.“²⁰

1.3. Robert Baden Powell- zakladatel skautingu

Robert Stephenson Smyth Baden - Powell se narodil 22. února 1857 v Londýně do rodiny anglikánského duchovního.²¹ Jako stipendista studoval na soukromé střední škole v Godalmingu, kde v nedalekých lesích získal první zkušenosti se stopováním. V devatenácti letech složil zkoušky na vojenskou akademii a brzy byl přidělen k 13. jezdeckému pluku v Indii, kde zavedl výchovu kvalifikovaných průzkumníků, která obsahovala technický výcvik, posilování odvahy, soběstačnosti, umění si poradit v každé situaci, fyzické odolnosti, rozvíjení inteligence a vytrvalosti. Pro tyto průzkumníky napsal v roce 1899 příručku *Aids to scouting* (Pomůcky- pokyny pro průzkum, zvědy).²² Slovo skauting vychází z anglického „to scout“, které vzniklo z latinského „auscultare“ (naslouchat) a slovo skaut obvykle překládáme jako průzkumník, pátrač, stopař, zvěd, zvědavý.²³ Svoje zkušenosti získal Baden - Powell na vojenských výpravách v Indii, Afghánistánu a hlavně Africe. Během války s Búry úspěšně bránil jihoafrické město Mafeking s pomocí vycvičených hochů. Po návratu z Afriky se dozvěděl, že *Aids to scouting* byla již vydána a že se o ni zajímá mnoho anglických chlapců. Rozhodl se, že původní vojenskou příručku přepracuje a v lednu 1908 ji vydává pod názvem *Scouting for boys*.²⁴

Roku **1907** uspořádal Baden - Powell na ostrůvku **Brownsea** první pokusný tábor. Mládež dosud uzavřená ve městech se dostála na zdravý vzduch, na slunce, do hor a byla odkázána pouze na svoji vlastní píli a práci. Na tomto táboře byli také hoši rozděleni do skupinek po pěti, v jejichž čele stál nejstarší a nejzkušenější hoch. Tím byl položen základ výchovné jednotky skautingu - družiny.²⁵ Tento tábor je považován za zrod skautského hnutí a k roku 1907 se vztahují výročí světového skautingu.

---

²⁰ LÖFFLEROVÁ, A. *Základní metodická příručka Kmene dospělých Junáka*. nevyd. str. 18.

²¹ MARTINOVSKÝ, J.O. *Stručné dějiny skautingu*. b.p.v. Příbram, 1937, str. 17.

²² MACEK, J. a kol. *Cestou k pramenům*. b.p.v. Praha : Junácká edice, 1994, str. 5.

²³ tamtéž.

²⁴ MACEK, J. a kol. *Cestou k pramenům*. b.p.v. Praha : Junácká edice, 1994, str. 6.

Základy skautské výchovy podle příručky *Scouting for boys* mají být v utváření vlastností zálesáků, objevitelů a hraničářů, doplněné vhodně volenými hrami s cílem záměrné výchovy budoucího dobrého občana. Kniha *Scouting for boys* je rozdělena do 9 kapitol, které obsahují 26 besed u táborového ohně, které skutečně na Brownsea proběhly. První beseda o skautingu se zaměřuje na skautskou činnost, skauting v praxi, radí, jak se stát skautem, druhá s názvem „Život v přírodě“ se zabývá signály a povely, vodním skautingem a životem pod širým nebem, ve třetí je odkryt život při táboření, ze čtvrté se dozvídáme o stopování a skautských značkách. Pátá beseda vychází z woodcraftu, šestá mluví o otužilosti, síle, zdatnosti a správných návycích, v sedmé se pojednává o zdokonalování, rytířskosti, sebekázi a sebezdokonalování. Osmá beseda má naučit hochy první pomoci a v poslední se dozvídají o svých občanských povinnostech.²⁶ Tyto statě určovaly prvotní náplň začínajícího skautského hnutí a mravní výchovu založenou na vzoru středověkého křesťanského rytířstva, pro něž byla nejvyšší hodnotou čest. Ducha ideje vyjadřovaly skautský zákon, slib a heslo. V souladu s přirozeným sklonem hochů tvořit tlupu byla vybudována družinová soustava.

Z Baden - Powellova vojenského působení byl převzat kroj i odznak kompasové lilie, která měla symbolizovat správný směr cesty.²⁷

1.4. Stručná historie světového skautingu

Robert Baden - Powell původně nezamýšlel vytvořit novou instituci, ale chtěl skautskou výchovu zavádět do YMCA, Boys' Brigades a do škol, ale příliv hochů si vytvoření vlastní organizace vynutil. Hned z počátku roku **1908** byla ve Velké Británii založena organizace **The Boy Scouts**, Baden - Powell našel řadu spolupracovníků a skautské řady se rozrůstaly. Byly pořádány přednášky, tábory, vydáván týdeník *The Scouts* a rostl zájem i podpora veřejnosti. V Anglii se vytvořila pevná organizace, v jejímž čele stál hlavní štáb

---

²⁵ MACEK, J. a kol. *Cestou k pramenům*. b.p.v. Praha : Junácká edice, 1994, str. 6.

²⁶ BADEN-POWELL, R. *Skauting pro chlapce*. 1. vyd. Praha : Junák svaz skautů a skautek ČR, 2007.

²⁷ HANZÍK, V. *Průvodce dějinami skautingu*. b.p.v. Hradec Králové , 1990, str. 5.

s radou jmenovaným králem, a štáb s náčelníkem (Chief Scout). V následujícím roce byl založen odbor námořních (vodních) skautů, ale konal se i první velký sraz, kterého se zúčastnilo 10 000 skautů a také skupinka prvních skautek.²⁸ Organizací dívčího skautingu se ujala sestra Badena - Powella **Agnes**, a tak mohla být v roce 1910 založena organizace **Girl Guides**, která si za svůj odznak zvolila trojlístek.²⁹

Během první světové války mohli skauti prokázat svoji službu vlasti a starší hoši odcházeli do války, kde sloužili jako poslíčci, hlídky, trubači při náletech, při pomocných pracích v nemocnici atd. Během válečných událostí se ale také začala formovat výchova skautského dorostu - **vlčat**, která se nechala inspirovat Kiplingovou Knihou džunglí, a také dívčí výchova malých děvčat **skřítků** (šotků, dnešní **světlušky**). Během roku 1917 pak Baden - Powell dovršil skautskou výchovu hochů experimentem výchovy skautů starších sedmnácti let, jejichž hlavním programem byla služba. Tak vznikli **roveři** a v roce 1920 také **rangers**, dívky nad sedmnáct let. Do dívčího skautingu se zapojila také Baden - Powellova manželka **Olave**, která byla zvolena náčelní britských skautek.³⁰ Na společné datum narození Roberta a Olave se **22. února** v celém skautském světě slaví **Thinking day** (Den sesterství).

Rok po skončení války byl v **Gilwellském parku** uspořádán první kurs pro výchovu vůdců a také byla založena mezinárodní rada skautek, která mimo jiné na své první konferenci přijala **Večerku** jako píseň na ukončení dne.³¹ Roku 1920 byli všichni britští skauti a skautky svoláni na **jamboree** do Londýna, kam byli pozváni také skauti z jiných států.³² Během dalších let byla ustanovena **Mezinárodní skautská kancelář**, **Mezinárodní skautské bratrstvo (WOSM)** a zvolen **Mezinárodní skautský výbor** (Svojsík zvolen členem), skautky na konferenci v roce 1928 ustanovili Světovou asociaci skautek (**WAGGGS**).

Během druhé světové války se skauti „rozprchli“ do vojenské služby a zastihla je také další rána, když 8. ledna 1941 zemřel Robert Baden - Powell. Zničující situace nastala

---

²⁸ MACEK, J. a kol. *Cestou k pramenům*. b.p.v. Praha : Junácká edice, 1994, str. 7

²⁹ MACEK, J. a kol. *Cestou k pramenům*. b.p.v. Praha : Junácká edice, 1994, str. 8.

³⁰ MACEK, J. a kol. *Cestou k pramenům*. b.p.v. Praha : Junácká edice, 1994, str. 9.

³¹ tamtéž.

³² HANZÍK, V. *Průvodce dějinami skautingu*. b.p.v. Hradec Králové , 1990, str. 8.

pro skauty v zemích zabraných nacistickým Německem, mnozí z nich byli zatýkáni, odvlékáni do koncentračních táborů, mučeni nebo popraveni, některým se podařilo prchnout do neutrálních zemích, kde měli možnost vstoupit do armády.³³

Dnes skauting existuje prakticky ve všech státech světa (214 států) kromě zemí s totalitními režimy, celkem má téměř 40 milionů členů.³⁴

Z hlediska organizačního hnutí je světový skauting rozdělen na chlapecký skauting (WOSM), dívčí skauting (WAGGGS) a skauting pro dospělé (ISGF).

1.5. Šíření skautské myšlenky

Z Anglie se skauting rozšířil do kolonií, v Evropě se pak nejdříve uchytil v Německu, kde byla utvořena hlavně branná složka. Baden - Powell ale německý Pfadfinder-korps za skautskou organizaci neuznával. V USA byl iniciátorem založení skautské organizace nakladatel William D. Boyce, který ji sloučil se Setonovou organizací a Seton se stal prvním náčelníkem. Zakladatelkou dívčího skautingu v USA se v roce 1912 stala **Juliette Low**. Od roku 1910 byly zakládány skautské organizace v téměř všech evropských zemích - ve skandinávských zemích, ve Francii (eclaireuři), Řecku, Belgii a Lucembursku, Nizozemsku, Polsku (harceři), v Čechách, Rusku (návštěva Badena – Powella) a Finsku (ilegálně), Estonsku, Itálii, Rakousku, Španělsku, Uhrách, Portugalsku, Švýcarsku, Srbsku a Rumunsku. Z asijských zemích zavedly nejdříve skauting Japonsko, Indie, Čína a Thajsko (Siam). V jihoamerické Chile založil skauting osobně Robert Baden - Powell v roce 1909, později na tomto kontinentu vznikl také v Argentině, Brazílii a Peru. V Africe po britských koloniích založila první skautskou organizaci Liberie, v Austrálii a na Novém Zélandu zakotvila organizace také.³⁵

V některých skautských organizacích se výrazně projevil vliv církví katolických i protestantských, jinde se zase snažili skauting obohatit vlastními prvky (ve Skandinávii tradice polárních objevitelů, v Japonsku tradice samurajského bušida), nebo vlastními

---

³³ MACEK, J. a kol. *Cestou k pramenům*. b.p.v. Praha : Junácká edice, 1994, str. 12.

³⁴ LÖFFLEROVÁ, A. *Základní metodická příručka Kmene dospělých Junáka*. nevyd. str. 19.

³⁵ MACEK, J. a kol. *Cestou k pramenům*. b.p.v. Praha : Junácká edice, 1994, str. 8.

názvy. Většina zásad, především zákon, heslo, slib, program, kroj, však byla převzata z Anglie.³⁶

1.6. Antonín Benjamin Svojsík – zakladatel českého skautingu

V době před první světovou válkou byly téměř jedinými institucemi mimoškolní výchovy u nás tělocvičné organizace. První a nejvýznamnější z nich byl Sokol vzniklý z podnětu Miroslava Tyrše v roce 1862. Ze Sokola byly odvozeny slabší tělovýchovné svazy Orel (katolický) a DTJ (Dělnická tělocvičná jednota). Na přelomu 19. a 20. století u nás vznikly hlavně na středních školách sportovní kroužky mládeže podporované o prázdninách Klubem českých turistů.³⁷ Není divu že do Sokola vstoupil také mladý Antonín Benjamin Svojsík.

Antonín Benjamin Svojsík se narodil 5. září 1876 na Smíchově, kde také navštěvoval nižší gymnázium.³⁸ Již od mládí se toužil stát profesorem tělocviku, což se mu později vyplnilo.³⁹ Po absolvování odborného univerzitního kurzu pro učitele tělocviku začal od roku 1901 vyučovat na žižkovské „reálce“.⁴⁰ Přezdívku Benjamin dostal jako nejmladší člen Českého kvarteta, které založil společně se svým bratrem Františkem a pozdějším spolupracovníkem Janem Novákem.⁴¹ Svojsíkovou zálibou bylo kromě tělocviku a zpěvu také cestování. Již jako malý chlapec se s kamarády nebo bratry vydával prozkoumat Čechy, Slovensko, Moravu a Uhry, o něco později cestoval do Itálie, Francie, Španělska i Skandinávie. O prázdninách roku **1911** se Svojsík vypravil do Anglie objevit novinku mimoškolní výchovy - skauting. Během **prázdnin v Anglii** vyhledal skautské oddíly, se skauty chodil na schůzky, ven i do kluboven a jejich životem byl nadšen: *„Když jsem poznal tuto soustavu, byl jsem jí přímo očarován. Zejména mne uchvátil problém výchovy*

---

³⁶ tamtéž.

³⁷ HANZÍK, V. *Průvodce dějinami skautingu*. b.p.v. Hradec Králové, 1990, str. 13.

³⁸ LÖFFLEROVÁ, A. *Základní metodická příručka Kmene dospělých Junáka*. nevyd. str. 20.

³⁹ tamtéž.

⁴⁰ ŠANTORA, R (ed.). *Cestou k pramenům – historie skautingu v obrazech*. 1. vyd. Praha : TDC, 2000, str. 8.

⁴¹ SVOBODA, M. *Hledání zaváté stezky. Z historie českého skautingu*. 1. vyd. Praha : LEPREZ, 1994, str. 9.

v přírodě.⁴² Při zpáteční cestě domů se zastavil ještě ve Švédsku, Belgii a Dánsku, aby poznal skauting v jiných zemích a utvrdil se, jak dobře se osvědčuje výchova v přírodě. Konec léta proto strávil s **Adolfem Stránským** překládáním knihy *Scouting for Boys*.⁴³ V té době byl také v písemném styku s Badenem - Powellem a přemýšlel, co pro český skauting převzít ze směru Badena - Powella a co ze směru Setona.⁴⁴ Hned po prázdninách sestavil z žáků žižkovského gymnázia pokusnou družinu a začal s ní chodit na výpravy do pražského okolí. Zájemem chlapců byl Svojsík povzbuzen a předpokládal, že skautingem rozšíří sokolskou výchovu. Začal přednášet, psát články do novin a časopisů.⁴⁵

Již v počátku roku **1912** se vedla diskuze o zavedení skautingu do Sokola, který ale zájem přes veškerou Svojsíkovu snahu neprojevil, proto Svojsík hledal ochranná křídla jinde. Díky jeho postavení ve Svazu českých spolků a přátel pro tělesnou výchovu mládeže v Praze první skauti v tomto svazu utvořili „skautský odbor“. Také se ale hledal vhodný český název pro anglické slovo *scout*. Navržen byl název *Chodové*, jiní se drželi překladu *Stopaři*, *Zvědové* nebo *Kozáci*, někteří chtěli název podle Svojsíka *Svojané*. Od Chodů se převzal štít se psí hlavou, nakreslený Mikolášem Alšem, ale jinak se ujal název Františka Bílého *Junáci*.⁴⁶ V květnu vyšla Svojsíkovi kniha *Základy junáctví*, kde přizpůsobil Baden - Powellovo i Setonovo pojetí do českých poměrů. Kladl důraz na pobyt v přírodě a lásku k ní a na vlasteneckou službu českému národu.⁴⁷ Z této knihy vychází náplň celého českého skautského hnutí, proto považují za opodstatněné uveřejnit zde části *Základů junáctví*, které jsou zároveň hlavními prvky skautingu a jsou rozděleny do těchto kapitol:

1. Vývoj, podstata, význam skautingu a vzory českého skautingu
2. Do přírody, orientace, signalizování, poznejme přírodu
3. Umění pozorovati
4. Táboření všeobecně, kuchyně, stavby a jiné práce
5. Zdravověda, první pomoc, hry, tělocvik a sport

---

⁴² SVOBODA, M. *Hledání zaváté stezky. Z historie českého skautingu*. 1. vyd. Praha : LEPREZ, 1994, str. 12.

⁴³ BŘEČKA, B. *Kronika čs. skautského hnutí do roku 1900 - 1990*. b.p.v. Brno : Brněnská rada Junáka, 1999, str. 18.

⁴⁴ SVOBODA, M. *Hledání zaváté stezky. Z historie českého skautingu*. 1. vyd. Praha : LEPREZ, 1994, str. 12.

⁴⁵ ŠANTORA, R (ed.). *Cestou k pramenům – historie skautingu v obrazech*. 1. vyd. Praha : TDC, 2000, str. 8.

⁴⁶ tamtéž.

1.7. Stručná historie českého skautingu

O prázdninách roku 1912 se ve Vorlovském polesí pod hradem Lipnice konal **první skautský tábor**. 13. července putovali účastníci tábora různého věku a z různých škol na místo táboření.⁴⁹ Táborový program během následujících čtyř týdnů měl prověřit účinnost skautských prvků doporučených v *Základech junáctví*.⁵⁰ V počtech účastníků se prameny rozcházejí, ale uvádí se čísla mezi 13 - 15 chlapci. Po prvních zkušenostech uspořádal Svojsík v lednu **1913** vůdcovský kurz, z něhož vyšlo asi 40 absolventů.⁵¹ V Praze postupně vzniklo 19 oddílů a 13 z nich se v létě vydalo na tábor. Svojsík uspořádal první veřejný tábor na Císařském ostrově, kde byly předvedeny **stany s dřevěnými podsadami**, postelemi, stolkem a lavicí. V tomto období také vznikly první oddíly vodních skautů zaměřujících se především na výcvik a turistiku na vodě.

Růst počtu skautských oddílů si vyžádal ustanovení vlastního spolkového centra a tak byl **15. června 1914** založen samostatný spolek **Junák - český skaut (JČS)**. Prvním starostou byl zvolen Čeněk Klika, místostarosty František Bílý a Josef Klenka, vrchním vůdcem byl A. B. Svojsík.⁵² Dívčí skauting u nás má počátky již v roce 1912 v pokusech spisovatelky **Popelky Biliánové**, které ale až roku 1914 vyšla příručka **O dívčím skautingu**. O rok později byl ustanoven dívčí odbor spolku JČS, první předsedkyní se stala **Anna**

---

⁴⁷ BŘEČKA, B. *Kronika čs. skautského hnutí do roku 1900 - 1990*. b.p.v. Brno : Brněnská rada Junáka, 1999, str. 23.

⁴⁸ SVOJSÍK, A.B. *Základy junáctví*. 3. vyd. Praha : Merkur, 1991.

⁴⁹ SVOJSÍK, A.B. *Den v táboře junáků*. b.p.v. Praha : České lidové knihkupectví, 1913, str. 4.

⁵⁰ BŘEČKA, B. *Kronika čs. skautského hnutí do roku 1900 - 1990*. b.p.v. Brno : Brněnská rada Junáka, 1999, str. 25.

⁵¹ SVOBODA, M. *Hledání zaváté stezky. Z historie českého skautingu*. 1. vyd. Praha : LEPREZ, 1994, str. 16.

⁵² MACEK, J. a kol. *Cestou k pramenům*. b.p.v. Praha : Junácká edice, 1994, str. 17.

Berkovcová a v roce 1915 se konal **první tábor družiny skautek u Živohoště** na Vltavě vedený **Vlastou Štěpánová** (provdanou Koseovou).⁵³

Během první světové války se skauti dostali do nesnadného postavení. Rakouskými úřady byli vyzýváni k plnění válečných úkolů, ve skutečnosti ale vládla v oddílech značně protirakouská nálada. Navzdory válečným potížím začal vycházet časopis **Junák**, byly uskutečňovány charitativní činnosti ve spolupráci s Červeným křížem a Českým srdcem. Když vzniklo 28. října 1918 samostatné Československo, skauti byli oporou Národního výboru a za svoji snahu získali kromě pochval také skautské známky.⁵⁴

V červnu 1919 se mnohé skautské organizace sjednotily do **Svazu junáků - skautů RČS** (až roku 1934 bylo do názvu doplněno skautů a skautek), za znak byla přijata **skautská lilie s psí hlavou**.⁵⁵ V roce 1931 se v Praze konalo **první slovanské jamboree**, kterého se zúčastnilo 15 000 skautů (3000 zahraničních).⁵⁶ 17. září 1938 zemřel Antonín Benjamin Svojsík a **Junák** tak přichází o svého zakladatele a také náčelníka Svazu.

V období Druhé republiky pokračoval skauting v organizaci **Junák - ústředí skautské výchovy** (vznikl na sjednocovacím sjezdu 22. ledna 1939). Skauting se snažil hájit svoji samostatnost a později i samotnou existenci, ale **28. října 1940 došlo k prvnímu zrušení Junáka** z nařízení říšského protektora K.H. Franka. Skautská činnost byla obnovena při Pražském květnovém povstání v roce 1945, ale již od roku 1948 dochází k postupné likvidaci skautingu komunisty nejprve začleněním **Junáka** do Svazu české mládeže a poté **1. ledna 1950 jeho úplným zrušením**. Další obnovení skautingu přišlo v souvislosti s Pražským jarem v roce 1968 a 29. března byla obnovena činnost organizace v čele s **Antonínem Sumem, Rudolfem Plajnerem a Vlastou Koseovou**. O dva roky později **1. září 1970 byla skautská organizace potřetí zakázána** a byla ustanovena jednotná **Pionýrský organizace socialistického svazu mládeže**. Po sametové revoluci byla **skautská činnost obnovena již 28. prosince 1989** a byly také schváleny stanovy organizace **Junák- svaz skautů a skautek**. Na sněmu v roce 1990 byla starostkou zvolena Dagmar Burešová, starostou Jarmil Burghauser, náčelníkem Václav Břicháček a náčelní

---

⁵³ tamtéž.

⁵⁴ VOSÁTKA, M. *Skautský rok v přírodě i v klubovně*. 1. vyd. Praha : Kropáč a Kucharský, 1946, str. 19.

⁵⁵ MACEK, J. a kol. *Cestou k pramenům*. b.p.v. Praha : Junácká edice, 1994, str. 18.

Vlasta Macková. Téhož roku byly skautky opět přijaty do světové organizace WAGGGS a skauti do WOSM.⁵⁷

V dnešní době je v České republice zaregistrováno kolem 45 tisíc skautů a skautek.⁵⁸

2. OD POČÁTKŮ SKAUTINGU V ROKYCANECH AŽ PO JEHO PRVNÍ ZRUŠENÍ

2.1 Jan Hořejší, první rokycanský skaut?

Ačkoli je za rok založení skautingu v Rokycanech všeobecně pokládán až rok 1919, již roku 1911 (tedy ještě před zavedením skautingu v českých zemích) se v Rokycanech objevuje první skaut, profesor rokycanského gymnázia **PhDr. Jan Hořejší**, který využíval některé skautské prvky při vycházkách se svými žáky.⁵⁹

Jan Hořejší se narodil 25. července 1885 ve Vídni, ale když ve dvou letech přišel o otce, přestěhoval se s matkou do Rokycan. Jeho matka odtud pocházela a živila se zde šitím.⁶⁰ V Rokycanech navštěvoval obecnou školu (1891 - 1896), měšťanskou školu (1869 - 1898) a poté až do roku 1906 studoval na gymnáziu, kde úspěšně odmaturoval.⁶¹ Jeho studia pokračovala na Karlově univerzitě v Praze (1906 - 1910), kde se kromě matematiky, fyziky, zeměpisu a filozofie dostal do kurzu pro profesory tělocviku. Díky němu pak mohl spolupracovat se Sokolem i Antonínem Benjaminem Svojsíkem.

Po vysokoškolských studiích Jan Hořejší nastoupil v roce 1910 jako středoškolský profesor na gymnáziu na Královských Vinohradech, ale již po prvním školním roce školu opustil a vrátil se zpět do Rokycan, kde začal vyučovat také na gymnáziu.⁶² Zde mezi léty 1911 – 1913 se svými žáky tábořil a podnikal výlety se skautskými prvky, které byly tohoto roku vpraveny do osnov tělocviku. Podkladem pro tyto osnovy byla kniha německého štábního

---

⁵⁶ MACEK, J. a kol. *Cestou k pramenům*. b.p.v. Praha : Junácká edice, 1994, str. 22.

⁵⁷ LÖFFLEROVÁ, A. *Základní metodická příručka Kmene dospělých Junáka*. nevyd. str. 22.

⁵⁸ tamtéž.

⁵⁹ ŠMÍD, H. *Rokycanský skauting*. 1. díl. nevyd. strojopis, nestr. Soukromý archiv Havla Šmída.

⁶⁰ tamtéž.

⁶¹ tamtéž.

lékaře dr. A. Liona s názvem *Das Pfadfinderbuch* (vydána v Mnichově 1909) a jednalo se o překlad příručky *Scouting for boys* Roberta Badena Powella.⁶³ Týdeník Žďár z roku 1913 informoval o tom, že dr. Hořejší uspořádal v rokycanské sokolovně přednášky na téma *Junáctví jako nový směr výchovný* (26. července 1913) a *Sokolstvo a Junáctvo* (30. srpna 1913).⁶⁴ Ještě ten samý rok týdeník otiskl následující informaci: „*Městská rada vyhověla žádosti dr. Hořejšího a povolila táboření skautů v městských lesích*“.⁶⁵ Dne 19. července pak vyšla zpráva: „*Skupina skautů pod vedením dr. Hořejšího postavila 16. července stany u Němčiček a 17. července se přestěhovala pod Čilinu k Tymákovu*“.⁶⁶ Už další školní rok 1913 - 1914 odešel dr. Hořejší vyučovat na gymnázium v Příbrami, kde spolu s Milošem Maixnerem a Bořivojem Müllerem založil skautskou organizaci *Psohlavci*.⁶⁷ Ta využívala prvky jak „otce“ skautingu Badena - Powella, tak i prvky amerického zakladatele woodcraftu Ernesta Thompsona Setona, do popředí ale stavěla české hraničářství Chodů, aby zajistila národní ráz skautského hnutí proti rakouským vojenským snahám. Nový směr se rychle rozšířil jak na Příbramsku, tak i na Berounsku a Plzeňsku. Oddíly psohlavců se v roce 1914 sdružily se Seifertovými *Děti Živeny* a vytvořily *Obec Psohlavců*. Tato organizace vedená náčelníkem Hořejším a starostou Norbertem Pokorným přijala za svůj oficiální znak chodskou psí hlavu v Alšově provedení a nepravidelně vydávala časopis *Psohlavec*^{68, 69}.

2.2 Počátky skautování v Rokycanech

V roce **1919** byl skauting v Rokycanech založen již v tom pravém smyslu, i když se ještě skauti nezaregistrovali do Svazu skautů. I přes nedostatek financí a materiálu se družina sedmi hochů scházela na pravidelných schůzkách, podnikala výlety a postupně se začala organizovat a formovat.

---

⁶² tamtéž.

⁶³ ŠMÍD, Havel. Počátky skautingu v Rokycanech. In *Sborník muzea Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech*. SÝKOROVÁ, E.(red.). 1. vyd. Rokycany : Muzeum Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech, 2007, str. 58.

⁶⁴ Státní okresní archiv Rokycany, fond Žďár- politický týdeník Rokycan, 1913, roč. 12, č. 30, str. 4.

⁶⁵ Státní okresní archiv Rokycany, fond Žďár- politický týdeník Rokycan, 1913, roč. 12, č. 29, str. 4.

⁶⁶ Státní okresní archiv Rokycany, fond Žďár- politický týdeník Rokycan, 1913, roč. 12, č. 29, str. 4.

⁶⁷ ŠMÍD, Havel. Počátky skautingu v Rokycanech. In *Sborník muzea Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech*. SÝKOROVÁ, E.(red.). 1. vyd. Rokycany : Muzeum Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech, 2007, str. 59

⁶⁸ Psohlavci byli svým počtem téměř rovnocenní Svojsíkovu Junáku- Českému skautu, pracovali po celou dobu 1. světové války a v říjnu 1918 stáli také ve službách Národního výboru

Začátky jsou zachyceny v písemných pamětech dvou zakládajících členů **Františka Blud'ovského** – „Blůďi“ a **Františka Veselého** – „Filína“ otištěných v časopise *Rover-skaut*. Každé vzpomínky jsou trochu odlišné, nicméně na některých faktech se oba jmenovaní dokonale shodují. V pamětech se dozvíme, že na založení skautingu v Rokycanech měl hlavní zásluhu **Miloslav Baumgärtl**, který na začátku roku 1919 rád podnikal se svými známými cesty po českých krajích pěšky i na kole. Jak vyplynulo z pramenů, jeho snem bylo založit skautský oddíl a k tomu se mu podařilo získat několik hochů, ze kterých vytvořil malou družinu.⁷⁰ V družině byli: Baumgärtl Miloslav (*1894), Svoboda Josef (*1902), Vildt Karel (Jan?), Tittl Václav (*1903), Svoboda Bohumil (*1902), Veselý František a Blud'ovský František (*1905).⁷¹ V počátcích svého skautování se museli vyrovnat především s nedostatkem peněz, vybavení i táborových potřeb. Baumgärtl se proto rozhodl získat peníze pro svoji družinu pomocí divadla. Po divadelních zkouškách se v listopadu 1919 mohla v dobřívském hostinci odehrát skautská premiéra divadelní hry *Pro tatíčka Masaryka* (herci byli z řad známých Baumgärtla a 5 skautů), která se díky úspěchu krátce před Vánoci odehrála také na rokycanské střelnici.⁷² Kromě divadla ale družina také podnikala vycházky, a to především na Žďár, kde často její členové přenocovali. Při výletu na Lopatu v září 1919 se hoši seznámili se skauty Jánošíky z Plzně a rozhodli se, že se k nim přidají. I oni si pak dali jméno Jánošici a jako organizované těleso se začali scházet na pravidelných schůzkách, nejprve v altánu na Kalvárii a později v hostinci Plevno.⁷³

Rok **1920** byl pro rokycanské skauty přelomový, protože se rozhodli přidat ke Svazu skautů Republiky československé. Zakladatel skautského hnutí A. B. Svojsík přijel do Rokycan uspořádat přednášku a členové začali postupně přibývat.

---

⁶⁹ ŠMÍD, H. *Rokycanský skauting*. 1. díl. nevyd. strojopis, nestr., Soukromý archiv Havla Šmída.

⁷⁰ Archiv KRJ Plzeň, časopis Rover-skaut č.1, vzpomínky Františka Blud'ovského příloha 5,6.

⁷¹ ŠMÍD, H. Vývoj skautského hnutí v Rokycanech. In *Junák- svaz skautů a skautek středisko Rokycany 1919- 1994*. b.p.v. Rokycany : Středisko Rokycany k příležitosti 75. výročí založení skautingu v Rokycanech, 1994, str. 3.

⁷² Archiv KRJ Plzeň, Kronika 1. oddílu SJS RČS – kniha 1, 1919- 6.7. 1927.

⁷³ Archiv KRJ Plzeň, časopis Rover-skaut č.1, vzpomínky Františka Blud'ovského příloha 5,6.

Z pramenů z této doby dozvídáme, že během vánočních svátků družina společně s plzeňskými skauty tábořila na Žďáru.⁷⁴ Během táboření bylo rozhodnuto, že se rokycanští skauti přidají ke Svazu skautů Republiky československé. Na počest tohoto rozhodnutí spojit se s dalšími skauty republiky se každý rok 1. ledna další a další generace rokycanských skautů vydávají na Žďár, aby si společně připomněli, kde to všechno začalo. Vzhledem k tomu, že br. Baumgärtl byl v písemném spojení se Svazem, s oddílem Jánošík v Plzni a s Plzeňskými Psohlavci, napsal právě on Antonínu Benjaminu Svojsíkovi a při vycházce na Kotel 22. února přečetl Svojsíkovu odpověď. Jmenovaný v ní slíbil, že přijede uspořádat přednášku.⁷⁵ Ta se uskutečnila 27. května, nesla název *O skautingu*, a přestože byla málo navštívená veřejností, splnila svůj účel.⁷⁶ Členové do rokycanských řad přibývali nejprve z řad dělnictva, posléze přistupovali i žáci gymnázií a měšťanských škol. Vznikly první rozpory v družině, které vyvrcholily odchodem br. Vildta, který založil **skauty socialisty** (S.S.).⁷⁷ Vznikl dále oddíl **Baden - Powellových skautů** založený Rudolfem Karlem, takže v roce 1920 byly v Rokycanech již tři skautské oddíly (skauti socialisti, Baden - Powellovi skauti a Svaz skautů RČS) a zanedlouho přibyl i čtvrtý - **skauti DTJ**.^{78, 79} O dění v těchto třech odnožích nemáme přesné informace, a tak se raději vrátíme zpět k oddílu Svazu skautů, ze kterého se při výletu na Žďár 25. dubna utvořily dvě družiny Psů a Sokolů, jejichž členové na přelomu dubna a května slavnostně složili první nováčkovské zkoušky a sliby.⁸⁰ 2. května 1920 se rokycanští skauti společně s ostatními skauty z celé republiky zúčastnili 1. sjezdu **Svazu skautů Republiky československé** v Praze a 9. května vzdali hold prezidentu Masarykovi ve Španělském sále Pražského hradu.⁸¹ Během jara a léta podnikali tradiční výlety, například na Lopatu, Žďár, Šumavu nebo Radyni. O prázdninách oddíl tábořil na Libštejně, kde vznikla třetí skautská družina - Kamzíci. Kromě stálého tábora byl uspořádán první putovní tábor po Orlíku, Zvíkovci, Písku a okolí.⁸² Skauti pokračovali v tradici divadla a 2. října odehráli v Sokolovně veselohru *Ta naše Máňa*. Díky aktivitě rokycanských skautů mohl v říjnu vzniknout skautský oddíl v Mýtě. Rokycanský oddíl se ale postrádal klubovnu potřebnou

⁷⁴ ŠMÍD, H. *Rokycanský skauting*. 1. díl. nevyd. strojopis, nestr., Soukromý archiv Havla Šmída.

⁷⁵ Dopis A..B.Svojsíka Miroslavu Baumgärtlovi, soukromý archiv Havla Šmída.

⁷⁶ ŠMÍD, H. *Rokycanský skauting*. 1. díl. nevyd. strojopis, nestr., Soukromý archiv Havla Šmída.

⁷⁷ Archiv KRJ, časopis Rover-skaut č.1, vzpomínky Františka Bludovského příloha 5,6.

⁷⁸ DTJ- zkratka pro Dělnickou tělocvičnou jednotu

⁷⁹ ŠMÍD, H. *Rokycanský skauting*. 1. díl. nevyd. strojopis, nestr., Soukromý archiv Havla Šmída.

⁸⁰ tamtéž.

⁸¹ Archiv KRJ Plzeň, Kronika 1. oddílu SJS RČS- kniha 1, 1919- 6.7.1927.

⁸² tamtéž.

k celoročním schůzkách. V létě se sice družiny scházely v altánu pod Kalvárií a divadlo se zkoušelo na Střelnici nebo v Plevně, ale v zimě skauti neměli žádnou klubovnu vhodnou ke schůzkám, proto o ní požádali Městskou radu. Ta jejich žádosti vyhověla a poskytla jim místnost v Masných krámech, která však vyhovovala také jen přes léto, a proto se oddíl přestěhoval do místnosti, kterou poskytl stavitel Beneš.⁸³

V roce **1921** čekal na všechny členy 1. stálý tábor, mohli nastoupit do nově vzniklého pěveckého sboru a skauting začal zajímat i děvčata. Z grafů vedených Havlem Šmídem vyplývá, že v roce 1921 nastoupilo do skautských řad 38 nových členů.⁸⁴

Kromě obvyklých výletů a schůzek se skauti vydali na **1. stálý tábor na Střele** u Chaloupkova mlýna, který trval 14 dní.⁸⁵ Z pramenů můžeme vyčíst i takové detaily, že všechen potřebný materiál k táboření si účastníci vlastnoručně vezli na malých vozíčkách až na místo tábora.⁸⁶ Další skautskou aktivitou bylo založení pěveckého sboru pod vedením bratra Baumgärtla a nadále se zkoušelo divadlo. 18. prosince na Střelnici 16 skautů a skautek s pomocí 6 nečlenů uvedli divadelní hru *Blaničtí rytíři*.⁸⁷ V oddíle vznikla družina **roverů**, která si se svolením Aloise Jiráska, jehož 15. ledna navštívila, dala jméno Jiráskova družina.⁸⁸ Družina roverů začala v roce 1921 vydávat časopis „**Rover - skaut**“, celkem vyšla pouze 4 čísla, ale i tak se zde můžeme dočíst různá svědectví z počátku skautování.⁸⁹ Ještě v roce 1921 stihla být v Rokycanech založena první dívčí družina s názvem Včela (8 členek), která ale neměla dlouhé trvání. Místo rozpadlé družiny Kamzíků se utvořila družina Medvědů.

I rok **1922** byl bohatý na spoustu tradičních i nových skautských akcí a aktivit. Rokycanští skauti oslavili svoji tříletou existenci a důležitým okamžikem bylo získání klubovny u Děkanského rybníčka. Do rokycanských řad se v tomto roce zaregistrovalo 44 členů (6 skautek).⁹⁰

---

⁸³ ŠMÍD, H. *Rokycanský skauting*. 1. díl. nevyd. strojopis, nestr., Soukromý archiv Havla Šmída .

⁸⁴ Graf členské základny 1919-1940, soukromý archiv Havla Šmída.

⁸⁵ ŠMÍD, Havel. Počátky skautingu v Rokycanech. In *Sborník muzea Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech*. SÝKOROVÁ, E. (red.). 1. vyd. Rokycany : Muzeum Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech, 2007, str. 58.

⁸⁶ Archiv KRJ Plzeň, Kronika 1. oddílu SJS RČS- kniha 1, 1919- 6.7.1927.

⁸⁷ ŠMÍD, H. *Rokycanský skauting*. 1. díl. nevyd. strojopis, nestr., Soukromý archiv Havla Šmída.

⁸⁸ Dopis Aloise Jiráska roverům, soukromý archiv Havla Šmída.

⁸⁹ ŠMÍD, H. *Rokycanský skauting*. 1. díl. nevyd. strojopis, nestr., Soukromý archiv Havla Šmída.

⁹⁰ Graf členské základny 1919-1940, soukromý archiv Havla Šmída.

V dubnu začala spolupráce s Baden - Powellovými skauty a 3. července došlo ke sloučení obou organizací.⁹¹ Z Baden - Powellových skautů byl utvořen 2. oddíl se zhruba 16 členy, který se scházel pod vedením Blůďi. Oba oddíly se zúčastnily **1. župního sjezdu v Plzni** (plzeňská župa Svazu junáků skautů RČS byla založena v roce 1921), kde se aktivně zapojily do sportovních závodů. Přijaly také pozvání na Národní skautské slavnosti v Praze, kde se sjelo 7000 skautů z celé republiky.⁹² 29. října oslavil rokycanský sbor své tříleté trvání a k této příležitosti uspořádal výstavku skautských prací, kterou 25. prosince představil v sále Sokolovny.⁹³ V Rokycanech byl tento rok stavěn pavilon Péče o mládež na nábřeží vedle Děkanského rybníčka, se stavbou pomohli také skauti a v září 1923 jim byl za odměnu poskytnut pronájem místnosti v pavilonu, kterou si skauti vybavili vlastním nábytkem a zařídili si ji jako klubovnu.⁹⁴

Na počátku roku **1923** se začaly projevovat rozpory mezi oddíly, některé družiny se rozpadly, ale jiné zase vznikly. První vedoucí družin se mohli začít kvalifikovat na 1. lesní škole. Na počátku roku se projeví rozpory mezi 1. a 2. oddílem, ale také uvnitř Jiráskovy družiny, která se rozpadla, proto přestal vycházet časopis „Rover - skaut“. Naproti tomu 10. května znovu obnovila svoji činnost děvčata a vznikla družina Vlaštovek s vedoucí setrou Benetkovou.⁹⁵ Založena byla **smečka vlčat** pro mladší chlapce, která se scházela pod vedením bratra Kašáka a ještě tento rok tábořila u Ostrovecké hájovny. Pro nově vzniklé družiny byla potřeba kvalifikovaných vůdců, proto František Veselý absolvoval **1. lesní školu** v Holenské oboře vedenou Jaroslavem Novákem, kde přednášel také A. B. Svojsík a František Elstner.⁹⁶ Zaslouhou rokycanských skautů se upevnil skauting v Radnicích (počátky skautingu v Radnicích datujeme od roku 1921) a mohl vzniknout samostatný **skautský okres Rokycany**, v jehož čele stál jako okresní zpravodaj Miloslav Baumgärtl.⁹⁷ Program pro nově vzniklé družiny byl bohatý, v květnu se mohli zúčastnit přednášky pana Boudy *Cesta Egyptem a tajemství hrobky faraona Tutanchamona*

---

⁹¹ ŠMÍD, H. *Rokycanský skauting*. 1. díl. nevyd. strojopis, nestr., Soukromý archiv Havla Šmída.

⁹² ŠMÍD, H. *Rokycanský skauting*. 1. díl. nevyd. strojopis, nestr., Soukromý archiv Havla Šmída.

⁹³ Archiv KRJ Plzeň, Kronika 1. oddílu SJS RČS- kniha 1, 1919- 6.7.1927.

⁹⁴ tamtéž.

⁹⁵ ŠMÍD, H. Vývoj skautského hnutí v Rokycanech. In *Junák- svaz skautů a skautek středisko Rokycany 1919- 1994*. b.p.v. Rokycany : Středisko Rokycany k příležitosti 75. výročí založení skautingu v Rokycanech, 1994, str.4.

⁹⁶ Zápisník Františka Veselého z Lesní školy, Soukromý archiv Havla Šmída.

⁹⁷ ŠMÍD, H. *Rokycanský skauting*. 1. díl. nevyd. strojopis, nestr., Soukromý archiv Havla Šmída.

a přednášky A. B. Svojsíka v Plzni na téma *Skauting a moderní výchova mládeže*.⁹⁸ Rokycanští se kromě toho zapojili do lehkootletických závodů nebo turnaje v házené.⁹⁹ Sbor měl v tomto roce 52 členů, z toho 11 skautek.¹⁰⁰

V roce **1924** na rokycanské členy čekala oslava pěti let od založení, účastnili se prvních župních závodů a mohli se zapojit do hudebního souboru. V lednu zorganizoval Vilém Österreicher několik hudebních zkoušek se **skautským kvartetem**, jehož členy byli skauti 2. oddílu (1. housle - Rudolf Lehner, 2. housle - Václav Týml, viola Aubrecht a čelo Österreicher), a nacvičil s ním aktovku *Kluci*, která byla předvedena 20. ledna na besídce pro rodiče.¹⁰¹ 15. června se v Plzni pořádaly **1. župní závody** v orientaci, první pomoci, mapování, stavbě ohnišť, signalizaci, běhu, stavbě stanů. Naše oddíly se jich zúčastnily a umístily se: 1. oddíl na 1. místě a 2. oddíl na 3. místě.¹⁰² 6. a 7. září byly na oslavu pětiletí pořádány Skautské dny, kterým předcházela oheň v Alejích. V září se reorganizoval 1. oddíl, vystoupili z něj starší členi a založili 3. oddíl, který byl předchůdcem prvního **klubu OS**. Nové skautské oddíly byly založeny také v Kařezu a Sv. Dobrotivě.¹⁰³

Pro lepší orientaci krátká rekapitulace: rokycanský sbor měl v roce 1924 55 členů, v 1. oddílu existovaly družiny Psů, Medvědů a Bobrů, v 2. oddílu družiny Vlků, Kamzíků a Jestřábů, ve středisku byla i družina s 11 skautkami.¹⁰⁴

Již v roce 1924 rezignoval na funkci okresního zpravodaje br. Baumgärtl, proto se počátkem roku **1925** řešily především organizační záležitosti za tím účelem přijel tajemník Svazu skautů Jaroslav Novák. Svaz jmenoval do Rokycan nového sborového vůdce Beneše Blažeje, který byl podle všeho zcela zbytečný, neboť všechny oddíly fungovaly samostatně.¹⁰⁵ Třetímu oddílu založenému v předchozím roce byla povolena registrace na jeden rok, což stačilo, protože po roce se tento oddíl stejně rozpadl. Jelikož ve 2. oddílu byla většina starších chlapců, byl přeměněn na **klub OS**, do jehož čela byl zvolen František

---

⁹⁸ Archiv KRJ Plzeň, Kronika 2. oddílu SJS RČS 1, 24.4.1923- 3.1.1924.

⁹⁹ Archiv KRJ Plzeň, Kronika 1. oddílu SJS RČS- kniha 1, 1919- 6.7.1927.

¹⁰⁰ Graf členské základny 1919-1940, soukromý archiv Havla Šmída.

¹⁰¹ Archiv KRJ Plzeň, Kronika 2. oddílu SJS RČS 1, 24.4.1923- 3.1.1924.

¹⁰² ŠMÍD, H. *Rokycanský skauting*. 1. díl. nevyd. strojopis, nestr., Soukromý archiv Havla Šmída.

¹⁰³ tamtéž.

¹⁰⁴ Graf členské základny 1919-1940, soukromý archiv Havla Šmída.

¹⁰⁵ ŠMÍD, H. *Rokycanský skauting*. 1. díl. nevyd. strojopis, nestr., Soukromý archiv Havla Šmída.

Blud'ovský. Klub existoval do konce roku pod 3. oddílem a na začátku roku **1926** se registroval samostatně.¹⁰⁶

Podle dochované kroniky ze schůzek OS klubu již v lednu **1926** přišel klub s návrhem uspořádat sérii přednášek, které se během jara opravdu uskutečnily na téma: *O vývojových předpokladech československé revoluce, Evakuace sibiřských legií, Sokolstvo a revoluce, O tvoření sibiřských legií.*¹⁰⁷ Dále pokračovala i činnost kvarteta, které vystupovalo na Vršíčku pro vinohradské děti ze zdejší ozdravovny, zkoušela se též divadelní hra *Románek na horách.*¹⁰⁸

Ve sboru se i v roce **1927** řešily organizační změny. V prosinci byla bratru Baumgärtlovi udělena Stříbrná svastika náčelnictva¹⁰⁹ a ten přestal vést 1. oddíl, který převzal Rudolf Brabenec. Koncem roku odešel kvůli těžké nemoci také bratr Blud'ovský, proto byl do vedení klubu OS zvolen František Veselý. Do čela rokycanského sboru byl jmenován **Augustín Pour** a jeho zástupcem po uzdravení František Blud'ovský.¹¹⁰

Činnost v roce **1928** byla plná sportovních akcí, závodů a jiných sportovních událostí. Dne 2. září získali rokycanští titul Mistr župy ve volejbale, 16. září na závodech v lehké atletice vybojovali 3. místo, oba závody se konaly v Plzni, 22. září pak sami uspořádali lehkootletické závody v Rokycanech.¹¹¹ Sbor také vydal Skautský almanach, který měl propagovat skautské myšlenky nejen v Rokycanech. Almanach svoji funkci splnil a členská základna vzrostla, klubovny u Děkanského rybníčku, v Pěči i nová klubovna u Bastlů byly plně vytížené.

Nárůst členů pokračoval i v roce **1929**, sbor měl již 79 členů.¹¹² Podle zápisů v kronikách oddíly pokračovaly ve schůzkách, výletech, závodech i přednáškách (tentokrát na téma: *Tyršova soustava tělocvičná, Duch skautského zákona, Naše hesla, Skauting a škola*), stále

---

¹⁰⁶ tamtéž.

¹⁰⁷ Archiv KRJ Plzeň, Kronika zápisů ze schůzek OS klubu, 16.8. 1925- 16.12.1935.

¹⁰⁸ tamtéž.

¹⁰⁹ čestný odznak za čin junácký ve zlatém, stříbrném a bronzovém stupni

¹¹⁰ ŠMÍD, H. *Rokycanský skauting*. 2. díl. nevyd. strojopis, nestr., Soukromý archiv Havla Šmída.

¹¹¹ Archiv KRJ Plzeň, Kronika 1. oddílu SJS RČS- kniha 2, 16.7.1927- 9.1933.

¹¹² Graf členské základny 1919-1940, soukromý archiv Havla Šmída.

tábory se konaly opět na Střele.¹¹³ Vedení skautek se po prázdninách ujala **Marie Blud'ovská** a její bratr František Blud'ovský byl 24. října jmenován okresním zpravodajem.¹¹⁴ Ačkoli v roce 1929 proběhla tzv. Velká hospodářská krize, skauting u nás i v následujícím roce zaznamenal období největšího nárůstu členů.

2.3. Třicátá léta, nárůst členské základny a protektorát

Oproti roku 1920 vzrostl počet členů rokycanské skautské základny v roce **1930** téměř čtyřikrát, tento rok bylo zaregistrováno 150 členů.¹¹⁵ Pomohlo tomu i založení oddílu skautek (dříve byla pouze družina). Sbor měl 3 oddíly skautů a oddíl skautek, dvě smečky vlčat a roj šotků (dnešní světlušky).¹¹⁶

Dne 30. března se rokycanský skauting dočkal založení **Místního sdružení přátel skautingu**.¹¹⁷ Slavnostnímu aktu byl v Sokolovně přítomen místostarosta svazu a župní zpravodaj Vojtěch Vladimír Klecanda a kromě něj se zde sešlo na 80 přátel skautingu, mimo jiné starosta města Josef B. Zápotočný, zástupci 102. dělostřeleckého pluku, zástupci z řad škol, členové TJ Sokol a další.¹¹⁸ Prvním starostou Sdružení byl zvolen Josef Vlach.¹¹⁹

Činnost skautů v roce 1930 nijak neutichala a podle všech dostupných zdrojů byla bohatá. Starší chlupci se zúčastnili kurzu mapování a v dubnu se vydali značkovat turistické cesty na Okrouhlík a Kolvín. Pro celý sbor byl uspořádán výlet do Radnic, kde děti navštívily skautskou slavnost, oldskauti zase ujali pořadatelsví lyžařských závodů na Špičáku (vyhráli naši členové) a s velkým úspěchem byla sehrána výpravná pohádka *Princezna*

---

¹¹³ Archiv KRJ Plzeň, Kronika 1. oddílu SJS RČS- kniha 2, 16.7.1927- 9.1933.

¹¹⁴ ŠMÍD, H. *Rokycanský skauting*. 2. díl. nevyd. strojopis, nestr., Soukromý archiv Havla Šmída.

¹¹⁵ Graf členské základny 1919-1940, soukromý archiv Havla Šmída.

¹¹⁶ ŠMÍD, H. Vývoj skautského hnutí v Rokycanech. In *Junák- svaz skautů a skautek středisko Rokycany 1919- 1994*. b.p.v. Rokycany : Středisko Rokycany k příležitosti 75. výročí založení skautingu v Rokycanech, 1994, str. 4.

¹¹⁷ Archiv KRJ Plzeň, Pozvánka na slavnostní ustanovující schůzi Místního sdružení přátel skautingu v Rokycanech. In: Kronika 1. oddílu SJS RČS- kniha 2, 16.7.1927- 9.1933.

¹¹⁸ ŠMÍD, Havel. Počátky skautingu v Rokycanech. In *Sborník muzea Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech*. SÝKOROVÁ, E.(red.). 1. vyd. Rokycany : Muzeum Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech, 2007, str. 58.

pampeliška.¹²⁰ V létě již tradičně nastalo období táborů. Vlčata týden tábořila na Zvíkovci, 1. oddíl zase celý měsíc na Střele, část oldskautů podnikla cestu do Podkarpatské Rusi, zbytek pořádal autovýlet po severovýchodních Čechách.¹²¹ Ačkoliv činnost byla bohatá a rokycanské skautské řady se rozšiřovaly, přesto během roku vystoupilo z řad 1. oddílu 8 členů a tato skupina založila osadu nazývanou „**Vyvrženci**“. 1. září tato skupina vytvořila oddíl **vodních skautů** pod SJS RČS. O aktivitách tohoto oddílu nevíme, jelikož se nedochovaly žádné prameny, ale již koncem roku 1931 se jeho členové opět připojili k rokycanskému sboru.¹²²

V roce **1931** nastoupilo do skautských řad rokycanského sboru 160 členů.¹²³ Velká pozornost byla věnována divadlu, výletům, schůzkám a přípravě sborové výstavy, která trvala od 5. do 12. dubna a úspěch měla především u mládeže.¹²⁴ Tento rok se skauti sjeli na 1. Slovanském jamboree v Praze (28. června až 3. července) a z Rokycan se zúčastnilo 110 členů a členek.¹²⁵ Místní sdružení přátel skautingu založené předešlý rok se dobře zhostilo svého poslání a založilo **Fond na výstavbu skautského domova v Rokycanech**, který byl pro skauty vzhledem k počtu členů velmi potřebný.¹²⁶

Rok 1932 patřil spíše Sokolu, který pořádal oslavy 100. narozenin Miroslava Tyrše a konal se všesokolský slet. Rokycanští skauti byli požádáni „Sokoly“ o pomoc při oslavách a ti jim na oplátku věnovali polovinu výtěžku z promítání filmu *Dassan* do Fondu na výstavbu skautského domova.¹²⁷ Stavba skautského domova se mohla dát do pohybu poté, co v průběhu roku **1932** městská rada projednávala pronájem Tkalcovské louky skautům a koncem roku ji skautskému hnutí skutečně poskytla.¹²⁸ Tkalcovská louka (dnešní Skautská louka) pod Kalvárií měla svůj název podle cechu tkalcovského, který

---

¹¹⁹ ŠMÍD, H. *Rokycanský skauting*. 2. díl. nevyd. strojopis, nestr., Soukromý archiv Havla Šmída

¹²⁰ Archiv KRJ Plzeň, Pozvánka na Princeznu pampelišku. In: Kronika 1. oddílu SJS RČS- kniha 2, 16.7.1927- 9.1933.

¹²¹ ŠMÍD, H. *Rokycanský skauting*. 2. díl. nevyd. strojopis, nestr., Soukromý archiv Havla Šmída.

¹²² Graf členské základny 1919-1940, soukromý archiv Havla Šmída.

¹²³ ŠMÍD, H. *Rokycanský skauting*. 2. díl. nevyd. strojopis, nestr., Soukromý archiv Havla Šmída.

¹²⁴ tamtéž.

¹²⁵ tamtéž.

¹²⁶ Archiv KRJ, Plzeň, Zápisy ze schůzí MS SJS RČS, 30.3. 1930- 18.6. 1939.

¹²⁷ ŠMÍD, H. *Rokycanský skauting*. 2. díl. nevyd. strojopis, nestr., Soukromý archiv Havla Šmída.

¹²⁸ Archiv KRJ, Plzeň, Zápisy ze schůzí MS SJS RČS, 30.3. 1930- 18.6. 1939.

ji od 16. století do jeho zániku v 19. století užíval.¹²⁹ V dubnu 1932 klub oldskautů doplnil nově vzniklý **klub oldskautek**, který pomohl při zajištění **1. tábora skautek na Střele**.¹³⁰

Rok **1933** byl především rokem přestavby a stěhování kluboven. Družina Lišek na počátku ledna otevřela vlastnoručně zbudovanou chatu na Rašínově, ale již v březnu byla chata přestěhována na Tkalcovskou louku. Byla to první skautská chata v tomto areálu a i díky tomu se Tkalcovské louce právě v této době začalo říkat Skautská. Na schůzích Místního sdružení přátel skautingu se podnikaly důležité kroky a rozhodovalo se o výstavbě skautského areálu.¹³¹ Za tímto účelem byly v Sokolovně promítány filmy a výtěžek z nich putoval do fondu na výstavbu domova. Nadále se zatím používala klubovna u Bastlů a klubovna u Děkanského rybníčka.¹³² Sdružení přátel skautingu se kromě výstavby skautského areálu zabývalo také pořádáním župních slavností.¹³³ Kromě nich se v tomto roce několik rokycanských skautů zúčastnilo čtvrtého **světového jamboree** v maďarském Gödölö.¹³⁴

V roce **1934** rokycanští oslavovali 15. výročí založení skautingu v Rokycanech, ale po přílivu členů z počátku 30. let teď skautská základna pomalu klesala počtem (sbor má 123 členů) i činností.¹³⁵ Jak vyplývá ze záznamů oddílových rad, nejaktivněji vyvíjel činnost především 1. oddíl, který podnikl tradiční vycházku na Žďár, na Borskou myslivnu, putoval po Povltaví a i tento rok tradičně tábořil na Střele.¹³⁶ 5. května se oddíl zapojil signalizací na věži kostela do cvičného leteckého náletu na Plzeň. O dobré činnosti oddílu svědčí i fakt, že 19. - 21. května získal v župním závodě v Domažlicích 1. místo.¹³⁷ 16. září byl pro veřejnost uspořádán skautský den, jehož součástí byl turnaj v odbíjené, který vyhrálo družstvo OS klubu. Členové sboru se zúčastnili oslav znovuzvolení T. G. Masaryka prezidentem a otevření rokycanského městského koupaliště. Od roku 1934 se

---

¹²⁹ JINDŘICH, K. Z minulosti skautské louky a okolí. In *Junák- svaz skautů a skautek středisko Rokycany 1919- 1994*. b.p.v. Rokycany : Středisko Rokycany k příležitosti 75. výročí založení skautingu v Rokycanech, 1994, str. 27.

¹³⁰ ŠMÍD, H. *Rokycanský skauting*. 2. díl. nevyd. strojopis, nestr., Soukromý archiv Havla Šmída.

¹³¹ Archiv KRJ, Plzeň, Zápisy ze schůzí MS SJS RČS, 30.3. 1930- 18.6. 1939.

¹³² ŠMÍD, H. *Rokycanský skauting*. 2. díl. nevyd. strojopis, nestr., Soukromý archiv Havla Šmída.

¹³³ Archiv KRJ Plzeň, Pozvánka na Župní slavnosti skautské slavnosti. In: *Kronika 1. oddílu SJS RČS- kniha 2*, 16.7.1927- 9.1933.

¹³⁴ ŠMÍD, Havel. Počátky skautingu v Rokycanech. In *Sborník muzea Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech*. SÝKOROVÁ, E.(red.). 1. vyd. Rokycany : Muzeum Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech, 2007, str. 58

¹³⁵ Graf členské základny 1919-1940, soukromý archiv Havla Šmída.

¹³⁶ Archiv KRJ, Plzeň, Záznamy oddílových rad 1. oddílu SJS RČS, 1.9. 1934 – 20.6. 1936.

začaly na Račím potoce pořádat závody „O štít slunoraka“. Celkem se uskutečnilo 5 ročníků a rokycanští si přivezli nejedno vítězství (účastnili se až od roku 1935).¹³⁸ Místní sdružení přátel skautingu pokračovalo v kulturní činnosti a uspořádalo koncert pražského Bajů - tria nebo uvedlo divadelní představení *Trafika Její výsosti*.¹³⁹

Jak naznačuje graf, počet členů v rokycanském sboru klesl i v roce **1935**, a to na 102 členů.¹⁴⁰ Tento rok se nejen rokycanští skauti vydali na 2. slovanské jamboree v polském Spale (zároveň to bylo také poslední slovanské jamboree) a roveři na mezinárodní sjezd skautů - roverů v Ingaru.¹⁴¹ Skautky mohly tento rok oslavit 20 let trvání **dívčího skautingu** v republice. Alespoň podle záznamů vyvíjel nejvýrazněji svoji činnost opět 1. oddíl, který 6. října uspořádal oddílové cyklistické závody na trase Rokycany - Volduchy - Svojkovice - Rokycany.¹⁴² Tento oddíl dlouhodobě sháněl vlastní klubovnu, a proto jednal s panem Selaisem o pronájmu místnosti, která mu byla za poplatek 30,- Kčs měsíčně poskytnuta.¹⁴³ Klubovna byla používána až do prvního rozpuštění Junáka v roce 1940.¹⁴⁴

Stav členské základny v roce 1936 klesl na 82 členů, ze kterých většina byla registrována v neaktivnějším 1. oddílu, do kterého spadaly družiny Pavouků, Medvědů, Racků, Ježků, Lišek a Bobrů.¹⁴⁵ V lednu **1936** si skauti založili vlastní kapelu, která již v březnu vystoupila se svým číslem na skautské akademii.¹⁴⁶ V únoru byl bratr Brabenec zvolen zástupcem **sborového vůdce**. Činnost starších skautů se v tomto roce zaměřila také na akce obranného charakteru, zapojili se do protiletectvé obrany, pochodového cvičení, absolvovali zpravodajský kurz. 11. října byly prověřeny jejich schopnosti při polním

---

¹³⁷ tamtéž.

¹³⁸ ŠMÍD, Havel. Počátky skautingu v Rokycanech. In *Sborník muzea Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech*. SÝKOROVÁ, E.(red.). 1. vyd. Rokycany : Muzeum Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech, 2007, str. 61.

¹³⁹ ŠMÍD, H. *Rokycanský skauting*. 3. díl. nevyd. strojopis, nestr., Soukromý archiv Havla Šmída.

¹⁴⁰ Graf členské základny 1919-1940, soukromý archiv Havla Šmída.

¹⁴¹ ŠMÍD, Havel. Počátky skautingu v Rokycanech. In *Sborník muzea Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech*. SÝKOROVÁ, E.(red.). 1. vyd. Rokycany : Muzeum Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech, 2007, str. 61.

¹⁴² Archiv KRJ Plzeň, Denník činnosti 1. oddílu SJS RČS, 1935.

¹⁴³ Archiv KRJ, Plzeň, Záznamy oddílových rad 1. oddílu SJS RČS, 1.9. 1934 – 20.6. 1936.

¹⁴⁴ ŠMÍD, H. *Rokycanský skauting*. 3. díl. nevyd. strojopis, nestr., Soukromý archiv Havla Šmída.

¹⁴⁵ Graf členské základny 1919-1940, soukromý archiv Havla Šmída.

¹⁴⁶ ŠMÍD, H. Vývoj skautského hnutí v Rokycanech. In *Junák- svaz skautů a skautek středisko Rokycany 1919- 1994*. b.p.v. Rokycany : Středisko Rokycany k příležitosti 75. výročí založení skautingu v Rokycanech, 1994, str. 6.

cvičení mezi Plzní a Rokycany.¹⁴⁷ V létě se tábořilo u Rakové, kde Místní sdružení přátel skautingu pronajalo pozemek pro stálé tábořiště.

V roce **1937** zaznamenala rokycanský základna náhlý nárůst členů na 130, a to i přesto, že se rozpadly oba dva kluby OS.¹⁴⁸ V květnu skauti uspořádali sbírku na podporu pozůstalých po neštěstí na dole Ferdinand v Chomli u Radnic a roveři toto místo také navštívili. Místní sdružení přátel skautingu podpořilo činnost skautů ve Stupně a uspořádalo pro ně 22. - 23. května skautský den.¹⁴⁹ Když 14. září zemřel T.G. Masaryk, rokycanští skauti se vydali na smuteční tryznu, kde uctili památku prvního československého prezidenta.¹⁵⁰ Závěrem roku bylo ve zprávě valné hromady Místního sdružení uvedeno, že ve fondu pro stavbu skautského domova je uspořeno 20 000,- Kčs, což byla dostatečná částka k tomu, aby se sdružení mohlo zabývat myšlenkou výstavby vlastního skautského domova.¹⁵¹

Následující rok **1938** byl dojednáván nákup části pavilonu z výstaviště v Náchodě, v důsledku čehož se podařilo získat velké množství dřeva, heraklitových desek, skla i dalšího materiálu pro výstavbu domova.¹⁵² Skautská činnost byla v tomto roce zahájena spíše omezeně, což dokazuje i to, že první akce (kurz pro junácké vůdce) se konala až 11. března. Bratr Blud'ovský odstoupil z funkce okresního zpravodaje, protože se chtěl více věnovat vedení 1. oddílu, se kterým o prázdninách podnikl putovní tábor po Šumavě.

Naproti tomu 2. oddíl uskutečnil stálý tábor na Střele.¹⁵³ Počátkem září byl ustanoven chlapecký klub OS, který se zúčastnil odhalení památníku prezidenta Masaryka ve Stupně. V září zemřel zakladatel skautingu a náčelník **Svazu skautů a skautek RČS** Antonín Benjamín Svojsík, pohřbu 22. září se zúčastnili i skauti z celé republiky včetně rokycanských.¹⁵⁴ Pro skauty byly uspořádány tradiční akce jako župní závody, závody „Slunoraka“ a nové poměrování sil v uzlování. 23. září byla vyhlášena mobilizace,

---

¹⁴⁷ Archiv KRJ Plzeň, Kronika 1. oddílu SJS RČS, 3.8.1935 - 6.7. 1940.

¹⁴⁸ Graf členské základny 1919-1940, soukromý archiv Havla Šmída.

¹⁴⁹ Graf členské základny 1919-1940, soukromý archiv Havla Šmída.

¹⁵⁰ Archiv KRJ Plzeň, Kronika 1. oddílu SJS RČS, 3.8.1935 - 6.7. 1940.

¹⁵¹ Archiv KRJ, Plzeň, Zápisy ze schůzí MS SJS RČS, 30.3. 1930- 18.6. 1939.

¹⁵² ŠMÍD, H. *Rokycanský skauting*. 3. díl. nevyd. strojopis, nestr., Soukromý archiv Havla Šmída.

¹⁵³ tamtéž.

¹⁵⁴ Archiv KRJ Plzeň, Kronika 1. oddílu SJS RČS, 3.8.1935 - 6.7. 1940.

hitlerovské Německo obsadilo pohraniční území republiky. Část skautů držela ve dne i v noci hlásné a telefonní služby na Žďáře a druhá část sloužila 24 hodin denně jako spojka na městské radnici.¹⁵⁵ I přes tyto nepříznivé okolnosti na konci roku 1938 vyšel almanach o skautingu v Rokycanech s názvem *Skauting ve službách republiky 1918 - 1938*.

V roce **1939** Svaz junáků skautů a skautek novou podobu. Vznikla nová organizace **Junák**, která slučovala pět dosud stávajících skautských organizací v jednu. Na sněmu 22. ledna byl velitelem organizace jmenován **Václav Vlček**, náčelníkem **Bohuslav Řehák** a náčelní **Vlasta Koseová**. Sbory byly přeměněny na střediska, župy na oblasti, okresy na okrsky.¹⁵⁶ Po obsazení našeho území německou armádou a po vyhlášení Protektorátu Čechy a Morava ministerstvo vnitra obsazení v ústředí změnilo. Velitelem byl jmenován Bohuslav Řehák, náčelníkem **Rudolf Plajner** a obsazení náčelní zůstalo stejné. Skautská činnost byla v průběhu roku omezována a vyšel například zákaz nošení krojů.¹⁵⁷ 3. září Anglie a Francie vypověděla válku Německu a na celý svět stál před další světovou válkou. V Rokycanech se činnost v důsledku vážných událostí soustředila především na výstavbu skautského domova. Oproti roku 1937 došlo k poklesu členské základny ze 115 členů na 80.¹⁵⁸ Ti se sdružili do **1. oddílu skautů, 2. oddílu vlčat, 3. oddílu roverů a 4. oddílu skautek.**¹⁵⁹

Ještě v roce 1940 se skauti scházeli a nevzdávali se svého zájmu i přesto, že okolnosti jim nebyly nakloněny. 14. března „natropila“ na Rokycansku mnoho škod vichřice, která také poškodila stavbu skautského domova, především střechu, která se v následujících dnech musela za finanční podpory pana Šika opravit.¹⁶⁰ 2. května skauti shlédli v Plzni divadelní představení na motiv knihy **Jaroslava Foglara** *Tábor ve sluneční zátoce*.¹⁶¹ Navzdory válečné době i nutným administrativním úkonům skauti připravovali tábory. K jejich uskutečnění museli mít povolení z oberlandrátu v Plzni. Chlapecký oddíl tábořil na Střele

---

¹⁵⁵ ŠMÍD, H. Vývoj skautského hnutí v Rokycanech. In *Junák- svaz skautů a skautek středisko Rokycany 1919- 1994*. b.p.v. Rokycany : Středisko Rokycany k příležitosti 75. výročí založení skautingu v Rokycanech, 1994, str. 6.

¹⁵⁶ ŠMÍD, H. *Rokycanský skauting*. 3. díl. nevyd. strojopis, nestr., Soukromý archiv Havla Šmída.

¹⁵⁷ ŠMÍD, H. *Rokycanský skauting*. 3. díl. nevyd. strojopis, nestr., Soukromý archiv Havla Šmída.

¹⁵⁸ Graf členské základny 1919-1940, soukromý archiv Havla Šmída.

¹⁵⁹ ŠMÍD, H. *Rokycanský skauting*. 3. díl. nevyd. strojopis, nestr., Soukromý archiv Havla Šmída.

¹⁶⁰ tamtéž.

¹⁶¹ Poděkování plzeňského divadla plzeňským skautům, soukromý archiv Havla Šmída.

a oddíl skautek u Čivic na Berounce. Po několika dnech táboření přišel **zákaz provozování táborů** a skauti museli tábor zlikvidovat.¹⁶² 28. října byl **K. H. Frankem** podepsán **dekret o rozpuštění Junáka** a 4. listopadu byl Junák definitivně úředně rozpuštěn.¹⁶³ Následovala nacistická přepadení Ústředí, zabavoval se všechen majetek, byly konány domovní prohlídky u činovníků, zabavována skautská literatura. V soukromém archivu Havla Šmída existují přesné doklady o tom, kolik peněz bylo rokycanskému středisku plzeňským gestapem zabráno. Sbor měl před rozpuštěním 58 členů (10 vlčat, 24 skautů, 14 skautek a 10 OS).¹⁶⁴

3. SKAUTOVÁNÍ PO 2. SVĚTOVÉ VÁLCE A V DOBĚ KOMUNISMU

3.1 Druhá světová válka, obnovení Junáka

V dubnu **1945** byly Rokycany bombardovány, zvláště vykládací a seřazovací nádraží v centru města, kde se vagónovala německá armáda. Nádraží a seřazovací kolejiště bylo poškozeno, s ním také spořitelna, sokolovna a domy v okolí tratě. Hloubkoví letci US armády několikrát napadli kolonu německých vozidel směřujících na Plzeň, poškozeny byly také silnice.¹⁶⁵ 5. května byli skauti svoláni místním rozhlasem na náměstí a odtud odcházeli do obecné školy za radnicí, kde obdrželi pásky se skautskou lilíí a nápisem skaut. Jejich úkolem bylo hlídat most U Jelínkovy boudy, plzeňskou silnici u městských jatek a Hospodářské družstvo, část fungovala jako spojky na radnici. 9. května 1945 byl poblíž jatek poznán a zastaven nadstrážmistrem četnictva **Josefem Rancem** a službu konajícími skauty Karl Herman Frank ujíždějící v osobním voze na Plzeň¹⁶⁶ Dne 7. května vstoupila do Rokycan **americká armáda** a v tentýž den se na **Skautskou louku** začali „trousit“ ti, kteří skautovali za první republiky a vztyčili zde státní vlajku.¹⁶⁷

¹⁶² Archiv KRJ Plzeň, Kronika 1. oddílu SJS RČS, 3.8.1935 - 6.7. 1940.

¹⁶³ Dekret o rozpuštění Junáka podepsaný K.H.Frankem, soukromý archiv Havla Šmída.

¹⁶⁴ Graf členské základny 1919-1940, soukromý archiv Havla Šmída

¹⁶⁵ ŠMÍD, Havel. Počátky skautingu v Rokycanech. In *Sborník muzea Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech*. SÝKOROVÁ, E.(red.). 1. vyd. Rokycany : Muzeum Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech, 2007, str. 62.

¹⁶⁶ ŠMÍD, H. *Rokycanský skauting*. 4. díl. nevyd. strojopis, nestr., Soukromý archiv Havla Šmída.

Tragédie druhé světové války se samozřejmě nevyhnula ani skautům. Bratři Rudolf Brabenec, Jan Heinz, Karel Weiner byli vězněni, v koncentračních táborech byli umučeni Augustin Pour, Antonín Jílek, František Racesberger (zatčen za odbojovou činnost proti nacismu v roce 1944 a 18.8. 1944 byl popraven), Josef Slabý, Jiří Fantl, Jan a Hanuš Popperovi. V Anglii pak při vojenském výcviku zahynul Josef Strankmüller.¹⁶⁸ 28. května 1942 byl v Plzni Lobzích zastřelen František Stehlík i se svými rodiči. **Všem skautským obětem nacismu byl v roce 1994 postaven na Skautské louce památník.**

Poválečný zájem o skauting byl obrovský, během několika týdnů se do řad tohoto hnutí přihlásilo kolem 400 dětí i dospívající mládeže. Starostů však zůstalo zajistit organizaci střediska, klubovny, dostavbu skautského domova, finanční prostředky, sehnat stany a další vybavení.¹⁶⁹ Vedoucím střediska se stal Dr. **Jan Chrž**, jeho zástupcem **Jan Heinz**, 1. oddíl vedl Václav Drchal, 2. oddíl František Hyndrák, 3. smečku vlčet měl na starosti Alois Straka, skautky vedla Jarka Nejdlová a světlušky Miluš Kučerová. Bylo založeno Sdružení přátel Junáka a jeho starostou se stal Zdeněk Puc. Dokončení výstavby skautského domova, na kterém bylo vidět 5 let nečinnosti, se ujali bratři Chrž a Beneš. Díky doktoru Chržovi, který ve svém domě ubytoval pobočnicka velitele amerického pluku Colonelá Vtáka, Američana českého původu, získalo rokycanské hnutí množství stanových dílů, stany S 10, gumové čluny, agregáty na výrobu elektrického proudu, polní telefony a další potřebný materiál z konfiskace německé armády.¹⁷⁰ Skauti získali prozatímní klubovnu v „hnědém domě“ vedle pošty (bývalé sídlo NSDAP), znovu používali také **klubovnu u Selaisů**. Koncem prosince byly získány další klubovny u pana Veselého a v přístavku pana Kašpara.¹⁷¹ Všechny oddíly začaly pracovat naplno, ale jediný 2. oddíl uskutečnil stálý tábor pod zříceninou hradu Týřov. Dostal přezdívku „**Tábor hladu**“, protože lístkový příděl potravin nedovoloval, aby bylo zajištěno žádoucí množství proviantu.¹⁷²

I v roce **1946** bylo hlavním úkolem obstarat finanční prostředky, protože byl vypovězen pronájem klubovny v „hnědém domě“, a stále se sháněly prostředky pro dokončení stavby skautského domova. Na jedné ze střediskových rad na počátku roku padl návrh uspořádat

---

¹⁶⁷ Archiv KRJ Plzeň, Kronika družiny Lišek 2. oddílu Střela 5.5. 1945 - 1.5. 1947.

¹⁶⁸ ŠMÍD, H. *Rokycanský skauting*. 3. díl. nevyd. strojopis, nestr., Soukromý archiv Havla Šmída.

¹⁶⁹ ŠMÍD, H. *Rokycanský skauting*. 4. díl. nevyd. strojopis, nestr., Soukromý archiv Havla Šmída.

¹⁷⁰ tamtéž.

¹⁷¹ tamtéž.

maškarní ples. Zástupci střediska začali ihned vyjednávat termín, který připadl na masopustní úterý.¹⁷³ Tento termín se zdál být zpočátku nevýhodný, protože se jednalo o úterý v týdnu po sokolských šibřinkách, ale jak se později ukázalo, zdání bylo klamné. Začala usilovná práce s přípravou plesu, který se měl konat v duchu mexickém. Starší skauti a skautky začali s přípravou mexických krojů, skauti lepili sombrero a vytvářeli pro „Mexičanky“ klobouky. Světlušky a vlčata obcházeli rodiny a osobně nabízeli vstupenky. 5. března v osm hodin večer byla sokolovna zaplněna a na pokladně viselo „Vyprodáno“.¹⁷⁴ Dochované fotografie dokládají množství různorodých masek a krásných kostýmů.¹⁷⁵ **1. junácký ples** byl ale také finančně výnosný, ačkoliv přesný zisk nemůžeme určit. 24. února skautky pořádaly na Střelnici oslavné pásmo s názvem **Olav Baden - Powellová** a světlušky při této příležitosti složily slib. Jakmile se udělalo lepší počasí, pokračovalo se s výstavbou domova. Členové 1. oddílu vozili materiál ze srubů na Padrti na skautskou louku. Začal se také stavět srub pro vlčata ve stráni a vedle něj další, který měli používat starší skauti. V polovině října již oba sruby stály v provozuschopném stavu.¹⁷⁶ I tento rok se pořádaly stále i putovní tábory. Vlčata a světlušky od 21. července do 4. srpna tábořily poblíž „Němcovic“ mlýna na Zbirožském potoce, 2. oddíl Střela táboří na Zbirožském potoce poblíž „Čihákovice“ mlýna. Po chlapcích tady ještě 14 dní tábořily skautky. Družina Ostřížů se vydala na putovní tábor po Šumavě.¹⁷⁷ 7. a 8. září se v Plzni konal 1. oblastní sjezd také za účasti rokycanského střediska. Na sjezdu se konaly závody ve všestranných dovednostech, táborový oheň, vystoupení skautských pěveckých a hudebních skupin, divadelních souborů a průvod, který druhý den sjezd ukončil. 18. října se schylovalo k velké akci, byly roznášeny pozvánky na slavnostní otevření skautského domova. Skautský domov měl rozlohu 140 m², byly zde dvě klubovny, služební místnost a velký společenský sál pro 50 sedících. **Slavnostní otevření skautského domova proběhlo 27. října.**¹⁷⁸ Den na to bylo rokycanskému středisku uděleno vyznamenání Junáckého

---

¹⁷² Archiv KRJ Plzeň, Táborový deník z tábora hladu 22.7.- 7.8. 1945.

¹⁷³ ŠMÍD, H. *Rokycanský skauting*. 4. díl. nevyd. strojopis, nestr., Soukromý archiv Havla Šmída.

¹⁷⁴ tamtéž.

¹⁷⁵ tamtéž.

¹⁷⁶ ŠMÍD, H. *Rokycanský skauting*. 4. díl. nevyd. strojopis, nestr., Soukromý archiv Havla Šmída.

¹⁷⁷ Archiv KRJ Plzeň, Kronika družiny Ostřížů 1. oddílu 20.11.1945- 31.1.1947.

¹⁷⁸ ŠMÍD, H. Vývoj skautského hnutí v Rokycanech. In *Junák- svaz skautů a skautek středisko Rokycany 1919- 1994*. b.p.v. Rokycany : Středisko Rokycany k příležitosti 75. výročí založení skautingu v Rokycanech, 1994, str. 9.

kříže 1939- 1945¹⁷⁹ , a to stříbrný stupeň. Zlatým stupněm byli vyznamenáni in memoriam bratři, kteří zahynuli v koncentračních táborech, byli popraveni či zahynuli při výkonu vojenské služby. Při nové registraci z 2. oddílu Střela přešli starší skauti do 1. oddílu, kde vznikla také družina Bengálských tygrů, která se věnovala především hudbě. Druhá vytvořená družina Psohlavců se věnovala divadelní činnosti a nakonec celá vstoupila do ochotnického spolku J. K.Tyla v Rokycanech. Další družinu Ostřížů tvoří zbývající členové oddílu.¹⁸⁰

Po dobrých zkušenostech se i v roce **1947** konal 18. února masopustní maškarní ples, tentokrát v indiánském duchu. Příjem do střediskové pokladny činil 40 000,- Kčs.¹⁸¹ Výtěžek se dále využíval především na přístavby na Skautské louce, kterou 8. března zasáhla velká voda. Bylo sem přistaveno široké přístřeší, jakási krytá terasa s betonovou podlahou a za pavilonem vyrostla lehká stavba, kde byl velký prostor ke skladování materiálu. Dále zde byla zřízena velice dobře vybavená dílna. Vše bylo zakončeno 16. května vztyčením 16 metrů dlouhého stožáru.¹⁸² Začátkem září byl ustanoven nový oddíl skautů 4. oddíl Tomahawk. Tento oddíl musel založit Havel Šmíd jako podmínku pro získání absolventského listu Zemské lesní školy. Činnost oddílu byla pestrá, členi podnikali výlety na Žďár nebo na Radeč, kromě jiného uspořádali pro celý oddíl Mikulášskou i vánoční besídku. Vedení 2. a 4. oddílu ve středisku převzali mladí skauti, kteří vytvořili družinu s názvem Skalní ševci, společně chodili po okolí a hledali vhodná místa pro výlety a táboření. Nutno poznamenat, že v této činnosti pokračovali i poté, co byl Junák v roce 1950 znovu rozpuštěn. V družině byli: Havel Šmíd, Ladislav Mayer, Miloš Veselý, Jirka a Jarda Rancovi, František Sajdl, Milan Řehoř, Vratislav Mayer a Blahoš Volf.¹⁸³

3.2 Skautování po „vítězném“ únoru

„Skauting vylučuje totalitu- totalita vylučuje skauting.“¹⁸⁴

---

¹⁷⁹1946 – Český Junák zřídil vyznamenání JUNÁCKÝ KŘÍŽ ZA VLAST 1939-1945, ve třech stupních zlatý, stříbrný a bronzový

¹⁸⁰ ŠMÍD, H. *Rokycanský skauting*. 4. díl. nevyd. strojopis, nestr., Soukromý archiv Havla Šmída.

¹⁸¹ ŠMÍD, H. *Rokycanský skauting*. 5. díl. nevyd. strojopis, nestr., Soukromý archiv Havla Šmída.

¹⁸² ŠMÍD, H. *Rokycanský skauting*. 5. díl. nevyd. strojopis, nestr., Soukromý archiv Havla Šmída.

¹⁸³ tamtéž.

¹⁸⁴ SVOBODA, M. Hledání zaváté stezky. Z historie českého skautingu. 1. vyd. Praha : LEPREZ, 1994,

Ještě na počátku roku **1948** se skauti připravovali na maškarní ples ve stylu námořnickém. Pak ale přišel „vítězný“ únor a nad skautingem se opět začala stahovat mračna, tentokrát rudé barvy. Prozatím se ale nadále konaly výlety i skautské tábory. 10. dubna se v sokolovně uskutečnila společně se **Svazem české mládeže** Beseda mládeže, kterou řídil předseda SČM Karel Šmolík.¹⁸⁵ Koncem září se již měly vyplňovat přihlášky do SČM. 28. října byli činovníci Junáka na výborové schůzi Svazu nařčeni z fašistické výchovy mládeže a většina činovníků položila svoje funkce.¹⁸⁶ Koncem října se tedy pod nátlakem SČM a funkcionářů KSČ rozpadlo středisko Rokycany. 6. listopadu se uskutečnila poslední oddílová schůzka 4. oddílu Tomahawk.¹⁸⁷

Od 1. ledna **1949** byl Junák včleněn do komunistického Svazu české mládeže a každý činovník, který chtěl pracovat v Junáku s mládeží, musel být ve Svazu. Důsledkem byl podstatný úbytek členské základny. Přesto se našli jedinci, kteří pracovali dál pod vedením SČM i za stálého politického školení. 9. března 1949 byla ustanovena nová středisková rada ve vedení s Aloisem Strakou, Václavem Poláčkem, Karlem Rosou a Františkem Hyndrákem, všichni byli aktivními komunisty. I tábor se podobal pionýrskému. Na střediskových radách se začalo používat oslovení soudruhu, soudružko, v klubovnách visely obrazy Lenina a Gottwalda.¹⁸⁸

Příchodem roku **1950** začal být Junák považován za nežádoucí a nepřátelskou organizaci, příliš vázanou na západní ideologie, odporující zaváděné filozofii. 13. září 1950 došlo k druhému potlačení skautské činnosti při slučování dětských a mládežnických organizací z přímého nařízení KSČ. Ten samý den vyšlo **oznámení o zániku Junáka** v úředním listě republiky č. 214.¹⁸⁹ Všechny majetek musel být předán místní skupině SČM.¹⁹⁰

3.3 Vlna demokratizace, krátké obnovení skautingu

---

str. 206.

¹⁸⁵ ŠMÍD, H. *Rokycanský skauting*. 5. díl. nevyd. strojopis, nestr., Soukromý archiv Havla Šmída.

¹⁸⁶ tamtéž.

¹⁸⁷ ŠMÍD, H. *Rokycanský skauting*. 5. díl. nevyd. strojopis, nestr., Soukromý archiv Havla Šmída.

¹⁸⁸ Archiv KRJ Plzeň, Zápisy střediskových rad 9.3. 1949- 21.1. 1950.

¹⁸⁹ tamtéž.

¹⁹⁰ ŠMÍD, H. Vývoj skautského hnutí v Rokycanech. In *Junák- svaz skautů a skautek středisko Rokycany 1919- 1994*. b.p.v. Rokycany : Středisko Rokycany k příležitosti 75. výročí založení skautingu v Rokycanech, 1994, str. 9-10.

Jarní vlna demokratizace v roce **1968** probudila po téměř dvacetiletém spánku k životu i skauty. 29. března se konal **obnovující sjezd Junáka**, jehož se zúčastnili také rokycanští. Již 4. dubna byla síň rokycanské radnice zaplněna stovkou těch, kteří se hlásili k myšlenkám skautingu. Obnovila se tak skautská činnost a byla vrácena Skautská louka i s domovem, ale v dezolátním stavu a bez táborového vybavení. Během prvních informativních schůzek se ukázalo, že zájem dětí je obrovský, a proto byl hned po prvním náboru uspořádán kurz pro rádce družin.¹⁹¹ Po registraci byl stav členské základny následující : roj světlušek - 28 členek, tři smečky vlčat - 90 členů, tři oddíly skautek - 100 členek, pět oddílů skautů - 128 členů a nově vzniklý 55. klub OS měl 42 členů.¹⁹² Také Sdružení přátel Junáka obnovilo svoji činnost. 15. března se konal tradiční střediskový výlet na Žďár za účasti 250 členů.¹⁹³ O prázdninách vlčata a skauti tábořili na Zbirožském potoce pod Ostrovcem, celý podzim zase nováčci skládali své sliby. Středisková rada rozhodla, že k oslavě 50. výročí založení skautingu v Rokycanech v červnu 1919 bude odhalen památník zaslužilým pracovníkům skautingu. Koncem roku se konala tradiční Mikulášská besídka na Střelnici.¹⁹⁴

V roce **1969** vstoupilo do skautských řad 215 členů a členek.¹⁹⁵ 25. ledna 1969 se konala ustanovující schůze Okresní rady Junáka v Rokycanech, jíž předcházela schůzka u okresního velitele z poválečných let **Roberta Veselého**.¹⁹⁶ Na ustavující schůzi byli do čela okresu zvoleni Robert Veselý jako předseda, Marie Honalová, František Hyndrák a Alexandr Vladyka jako místopředsedové.¹⁹⁷ Jejich hlavním úkolem bylo zajistit „nastartování“ činnosti ve všech střediscích na okrese. V Rokycanech se činnost rozběhla velice slibně. Byl uspořádán tradiční výlet na Žďár i kurz pro kytaristy, kterého se zúčastnilo 11 zájemců, skauti a skautky pomáhali se sázením stromků na Kotli i při jarní úpravě Kalvárie. 24. května se konala velká středisková hra pro skauty a vlčata, trasa vedla ze Skautské louky boreckou strání do Borku, odtud kolem myslivny na Žďár a pak

---

¹⁹¹ ŠMÍD, H. *Rokycanský skauting*. 6. díl. nevyd. strojopis, nestr., Soukromý archiv Havla Šmída.

¹⁹² Graf členské základny 1968- 1970, soukromý archiv Havla Šmída.

¹⁹³ ŠMÍD, H. *Rokycanský skauting*. 6. díl. nevyd. strojopis, nestr., Soukromý archiv Havla Šmída.

¹⁹⁴ tamtéž.

¹⁹⁵ Graf členské základny 1968- 1970, soukromý archiv Havla Šmída.

¹⁹⁶ ŠMÍD, H. *Rokycanský skauting*. 6. díl. nevyd. strojopis, nestr., Soukromý archiv Havla Šmída.

¹⁹⁷ tamtéž.

až na Pavlovsko ke klubovně tamních skautů. Slibované oslavy 50. výročí s odhalením památníku a výstavy se nekonaly, protože nebyla zajištěna organizace.

Rok **1970** byl zahájen přípravami na vůdcovské zkoušky, které zajišťoval výchovný zpravodaj chlapeckého kmene pro ORJ Rokycany Havel Šmíd. Z rokycanského střediska zkoušky úspěšně složili Pravoslav Mudra, Jan Jager, Zdeněk Celunda a Ludvík Vejvoda (posledním dvěma nemohl být předán vůdcovský dekret, protože nesplnili věkovou hranici osmnácti let).¹⁹⁸ Jak vyplývá z pramenů, konala se soutěž ve skautských disciplínách, proběhly oslavy Mezinárodního dne skautek, byl uspořádán Maškarní rej i závody vlčat a světlušek. 19. června se sešla Okresní rada Junáka a zvážila situaci, která vznikla při opětovném sjednocování dětských a mládežnických organizací z nařízení KSČ. Na základě těchto skutečností se všechna střediska okresu rozhodla ukončit svoji činnost. 25. června se konala poslední středisková rada, den na to táborový oheň a 28. června poslední společný výlet na Žďár.¹⁹⁹ O situaci na táborech nemáme přesné informace, ale můžeme se domnívat, že členové se jen velice těžko loučili. Středisko tedy ukončilo svoji činnost ještě před oficiálním **zákazem existence Junáka**, který nastal rozhodnutím Ministerstva vnitra ČSSR 2. října. Dne 1. září byl všechn majetek předán **SSM - Pionýrské organizaci**.²⁰⁰ V dochované kronice družiny Veverek a Sluníček 3. oddílu skautek se můžeme dočíst, že tyto družiny se scházely i nadále až do roku 1989, a to vždy první neděli v červnu na zámku Kozel bez předchozího svolání.²⁰¹ Velice zajímavá je také informace, že **v osmi skautských okresech (Klatovy, Plzeň-město, Praha 10, Bruntál, Nový Jičín, Opava, Šumperk a Třebíč) přešla všechna střediska pod Pionýrskou organizaci a pokračovala tak v činnosti, naopak v sedmi okresech (Karlovy Vary, Rokycany, Chomutov, Jablonec, České Budějovice, Praha 6 a 8) nepřešlo do „nových“ poměrů ani jedno středisko.**²⁰²

4. VÝVOJ ROKYCANSKÉHO SKAUTINGU PO ROCE 1989

---

¹⁹⁸ ŠMÍD, H. *Rokycanský skauting*. 6. díl. nevyd. strojopis, nestr., Soukromý archiv Havla Šmída.

¹⁹⁹ tamtéž.

²⁰⁰ ŠMÍD, H. Vývoj skautského hnutí v Rokycanech. In *Junák- svaz skautů a skautek středisko Rokycany 1919- 1994*. b.p.v. Rokycany : Středisko Rokycany k příležitosti 75. výročí založení skautingu v Rokycanech, 1994, str. 10.

²⁰¹ Archiv KRJ Plzeň, Kronika družiny Veverek 3.oddílu skautek 1968- 3.6.1989.

4.1. Poslední obnovení Junáka

První zmínkou o znovuzaložení Junáka byl dopis docenta E. Pachmana z 22. listopadu **1989**, který předal zástupci Občanského fóra (OF) docentu Radimu Paloušovi.²⁰³ Další dopis OF předal bývalý starosta Junáka dr. **Antonín Sum** 25. listopadu.²⁰⁴ Následovala další korespondence a jednání, jejichž výsledkem byl návrh dr. A. Suma z 28. listopadu na Ministerstvo vnitra ČSR ve věci obnovení činnosti Junáka. Dr. Sum následně zaslal telegram také **Mezinárodní skautské organizaci v Ženevě** o obnovení skautské činnosti.²⁰⁵ Téhož dne se také v televizi o obnovení Junáka objevila první zmínka. **Stanovy byly schváleny 28. prosince 1989.**²⁰⁶

Na základě informací z tisku a novin svolal **Robert Veselý**, předseda ORJ z roku 1970, na 30. listopadu 1989 schůzku dostupných činovníků v Rokycanech. Na jednání byli přítomni Havel Šmíd, Josef Borský, Karel Pšenička a Karel Šmolík.²⁰⁷ Předběžně bylo dohodnuto, jak začít s činností v okrese a v samostatných střediscích. Zástupci Karel Pšenička a Ladislav Mayer byli vysláni na celostátní sjezd junáckých pracovníků do Prahy. Díky tomu mohly být 4. prosince na další schůzi u bratra Veselého dojednány další kroky, které by byly v souladu s informacemi ze sjezdu: počkat s nábořem dětí na jarní měsíce, soustředit činovnícký sbor, uskutečnit pro zájemce nad 15. let rádcovský kurz. Následovala prosincová jednání, z nichž na první (7. prosince) byli sezváni bývalí činovníci střediska k projednání dalšího postupu a na druhém (13. prosince) byl navržen instruktorský sbor pro rádcovský kurz.²⁰⁸

V 4. ledna **1990** zahájil svoji činnost také dívčí kmen. Vedoucím rokycanského střediska byl zvolen Josef Kučera, který se 9. ledna se zúčastnil schůzky všech činovníků z dalších středisek okresu (Radnice, Dobřív, Strašice, Zbiroh a Hrádek). Mezi 13. lednem a 17. březnem ORJ uspořádala již zmíněný rádcovský kurz, kterého se zúčastnilo

---

²⁰² ŠMÍD, H. *Rokycanský skauting*. 6. díl. nevyd. strojopis, nestr., Soukromý archiv Havla Šmída.

²⁰³ ŠMÍD, H. *Rokycanský skauting*. 7. díl. nevyd. strojopis, nestr., Soukromý archiv Havla Šmída.

²⁰⁴ Dopis Dr. Suma Občanskému Fóru ze dne 25. listopadu, soukromý archiv Havla Šmída.

²⁰⁵ Telegram zasláný Antonínem Sumem Mezinárodní skautské organizaci v Ženevě z 28.11. 1989, soukromý archiv Havla Šmída.

²⁰⁶ ŠMÍD, H. *Rokycanský skauting*. 7. díl. nevyd. strojopis, nestr., Soukromý archiv Havla Šmída.

²⁰⁷ ŠMÍD, H. *Rokycanský skauting*. 7. díl. nevyd. strojopis, nestr., Soukromý archiv Havla Šmída.

²⁰⁸ tamtéž.

78 chlapců a děvčat z okresu, 45 jich bylo z Rokycan. Po absolvování kurzu mohli být účastníci novými rádci družin, které se utvořily po náboru 9. března. Po něm se řady skautů rozrostly o 49 vlčat, 126 skautů, 19 světlušek, 73 skautek a 65 dospělých.²⁰⁹

Z nováčků byly vytvořeny:

55. klub OS, vedení br. Mudra - 65 členů

1. oddíl skautů Stopa, vedení br. Hittman - 28 členů

2. oddíl skautů Střela, vedení br. Jager - 28 členů

3. smečka vlčat, vedení br. Vejvoda - 28 členů

4. smečka vlčat Tomahawk, vedení br. Zdeněk Celunda - 21 členů

5. oddíl skautů Kalumet, vedení br. Kolář - 35 členů

6. oddíl skautů Jilm, vedení br. Sokol - 35 členů (odloučený oddíl v Holoubkově)

1. oddíl skautek, vedení s. Ziková - 30 členek

2. roj světlušek, vedení s. Pšeničková - 19 členek

3. oddíl skautek, vedení s. Dostálová - 21 členek

4. oddíl skautek, vedení s. Sokolová - 22 členek (odloučený oddíl v Holoubkově).²¹⁰

Skautská činnost se pomalu rozbíhala, ale hlavním problémem se stalo, že středisko nemělo téměř žádný majetek. Původní skautský domov byl totiž 15. prosince 1987 úmyslně zapálen a zůstaly po něm jen obrysy základů a trosky krby, jak dokládají fotografie.²¹¹ Příčina požáru není v pramenech doložena, nicméně podle velitele hasičského sboru poručíka Hraly, kterého se při hasičském zásahu na skautském domově ptal Havel Šmíd na okolnosti požáru, dal příkaz k zapálení skautského domova tehdejší vedoucí tajemník OV KSČ. Tato skutečnost byla později potvrzována dalšími pamětníky, i když pouze v ústní podobě. Po požáru zůstala jen holá louka se spáleništěm, proto se od počátku roku připravoval potřebný materiál na stavbu nových srubů. I bez zázemí se ale celý rok pořádaly výlety, výpravy, oddílové hry nebo skautské ohně. 6. května se skauti zúčastnili oslav osvobození Rokycan americkou armádou, při nichž prezident **Václav Havel** odhalil pamětní desku americké armádě. Současně s oslavami byla pořádána výstava fotografií Rokycany v květnu 1945, jejíž součástí byly i fotografie z doby od počátku skautování až do doby jejího konání. Pochvalně se o výstavě vyjádřila i

---

²⁰⁹ Graf členské základny 1990- 2012, soukromý archiv Havla Šmída.

²¹⁰ ŠMÍD, H. *Rokycanský skauting*. 7. díl. nevyd. strojopis, nestr., Soukromý archiv Havla Šmída.

²¹¹ tamtéž.

americká velvyslankyně v ČSR Shirley Temple- Blacková, která ji 7. května navštívila.²¹² Tábor byl tento rok pořádán v rámci pokračování rádcovského kurzu u „Čihákovice“ mlýna pod Ostrovcem. V srpnu požádal Josef Kučera o uvolnění z funkce vedoucího střediska a 4. září byl stvrzen novým vedoucím **Tomáš Šach**. V září byla zahájena stavba nového srubu a pokračovala i v roce 1991.

4.2. Stavba skautského areálu

V roce **1991** se registrovalo 270 členů²¹³, pro které byl po celý rok připraven bohatý program, který již tradičně zahájil klub OS výstupem na Žďár. 1. června poměřily děti své síly v okresním kole Svojsíkova závodu v Dobřívě. Ve 12 disciplínách soutěžilo 8 hlídek skautů a 6 hlídek skautek. Mezi dívkami byl nejlepší 3. oddíl z Rokycan a mezi kluky 5. oddíl Kalumet z Rokycan.²¹⁴ Vítězné hlídky se zúčastnily oblastního přeboru Svojsíkova závodu v Plzni na Doubravce, kde skautky 3. oddílu obsadily 3. místo. Stálé tábory podnikl 6. oddíl Jilm společně se 4. oddílem skautek z Holoubkova na Pavlovsku, ostatní oddíly skautů, vlčat, světlušek i skautek tábořily společně u „Čihákovice“ mlýna pod Ostrovcem, počet účastníků byl 120.²¹⁵ Po prázdninách ORJ uspořádala Čekatelské zkoušky pro činovníky okresu, kteří se po jejich složení mohli podílet na spoluvedení oddílu. Od 10. prosince se skauti prezentovali v Muzeu Dr. Bohuslava Horáka výstavou Skautingu na Plzeňsku a Rokycansku.²¹⁶

---

²¹² ŠMÍD, H. *Rokycanský skauting*. 7. díl. nevyd. strojopis, nestr., Soukromý archiv Havla Šmída.

²¹³ Graf členské základny 1990- 2012, soukromý archiv Havla Šmída.

²¹⁴ ŠMÍD, H. *Rokycanský skauting*. 7. díl. nevyd. strojopis, nestr., Soukromý archiv Havla Šmída.

²¹⁵ tamtéž.

²¹⁶ ŠMÍD, H. *Rokycanský skauting*. 7. díl. nevyd. strojopis, nestr., Soukromý archiv Havla Šmída.

Hlavní náplní činnosti v roce **1992** byly především práce na skautském domově, ale pro členy (registrovalo se jich 274²¹⁷) byly též připraveny tradiční výlety, světlušky a vlčata se zúčastnila závodu O totem náčelníka a stuhu náčelní, a v létě se uskutečnilo celkem 6 táborů. Z 2. roje světlušek se vytvořili tři šestky - Blech, Srnek a Blešek, které spolu se skautkami 3. oddílu oslavily 21. února **Mezinárodní den skautek**. Skautky 3. oddílu nepřerušily tradici a 6. června se vydaly na Kozel, kde se scházely vždy první neděli v červnu již od roku 1970.²¹⁸ V červnu byly dokončeny základy skautského domova, byla vybetonována podlaha, vyzděna vrstva obvodové zdi, osazeny první trámy, na podzim pak krovy a na konci prosince měl skautský domov pokrytou střechu. Stále však trval problém okolo vrácení majetku, který byl v minulosti předán SSM, a to hlavně Skautské louky, která byla ve vlastnictví společnosti pana Dyby.²¹⁹

V roce **1993** vznikla samostatná Česká republika a skauti dále pokračovali ve stavbě skautského domova a srubu pro světlušky. Středisko tento rok zaznamenalo úbytek členů na 235²²⁰, a proto zanikly 1. oddíl Stopa, 2. oddíl Střela, 5. oddíl Kalumet a 1. oddíl skautek.²²¹ Již od zimy se ale neúnavně pracovalo na roubení trámů pro srub světlušek, později byly trámy osazeny a položena hrubá podlaha. V květnu proběhlo v Dobřívě okresní kolo Svojsíkova závodu, kde se na 1. místě umístila 2. hlídka nově vzniklého 7. oddílu skautů a v kategorii skautek se odloučený 4. oddíl z Holoubkova umístil na 2. místě.²²² Na tábory se v tomto roce děvčata rozjela do Mostiště, hoši do Hutí pod Třemšínem a oldskauti místo dovolené pracovali na stavbě krbu a vztyčili 17 metrů dlouhý stožár. Na podzim se pokračovalo s prací na srubu světlušek, kam byl umístěn jejich znak, začala se betonovat podlaha v kancelářích a částech sálu. V polovině října se vyzdil komín u srubu světlušek, dodělávalo se zábradlí a dokončila elektrifikace srubu. Na skautském domově byla dodělána betonová podlaha včetně pokládky linolea. Počátkem listopadu byl pak dokončen strop se zateplením v kanceláři i velkém sále. 22. prosince byl zkolaudován srub světlušek.²²³

---

²¹⁷ Graf členské základny 1990- 2012, soukromý archiv Havla Šmída.

²¹⁸ ŠMÍD, H. *Rokycanský skauting*. 7. díl. nevyd. strojopis, nestr., Soukromý archiv Havla Šmída.

²¹⁹ tamtéž.

²²⁰ Graf členské základny 1990- 2012, soukromý archiv Havla Šmída.

²²¹ ŠMÍD, H. *Rokycanský skauting*. 8. díl. nevyd. strojopis, nestr., Soukromý archiv Havla Šmída.

²²² tamtéž.

²²³ tamtéž.

V roce **1994** skauti oslavili 75. výročí založení svého a k této příležitosti byl slavnostně otevřen skautský areál, ale nepředbíhejme. Brigády na dostavbu areálu se konaly každou sobotu, řezaly se ohořelé trámy, které byly vhodné na podpal, stěhovala se buňka, ze které vznikl sklad táborového materiálu, dělaly se rámy kolem oken, byly položeny roury na odpadní vodu, jednoduše řečeno se dělalo vše pro to, aby bylo do oslav vše dokončeno.²²⁴ Oslavy 75. výročí založení skautingu v Rokycanech se uskutečnily 18.-19. června 1994. V sobotu 18. června byly oslavy zahájeny v 9:00 slavnostním průvodem městem s hudbou, dále skauti nastoupili na skautské louce a byl odhalen památník obětem 2. světové války. Účastníci si mohli prohlédnout vzorový skautský tábor a sportovní areál, kromě jim skauti předváděli ukázky ze skautské praxe.²²⁵ .

4.3. Vybrané události z novodobé historie rokycanského skautingu

Další podkapitola se bude věnovat osudu rokycanského střediska od roku 1994, kdy byl slavnostně otevřen skautský areál, až do roku 2002, kdy celou republiku nevyjímaje Rokycan a Skautské louky zasáhly povodně. V tomto období se již nekonaly žádné zásadní změny, ale rokycanské středisko postupně dobudovalo a vylepšovalo skautský areál, byly zahájeny nové skautské aktivity a akce a středisko také přijalo svůj název.

V roce 1995 se stavělo především hospodářské zařízení Skautské louky a práce soustavně pokračovaly až do konce roku 1998. Tehdy byla na slavnostní schůzce 23. prosince těm, kteří se o výstavbu skautského areálu nejvíce zasloužili, předána ocenění a oldskauti byli vyznamenáni za dlouhodobou práci pro skautské hnutí. Díky statistice Havla Šmída víme, že **při brigádách na výstavbě skautského areálu bylo odpracováno celkem 12 070 hodin.**²²⁶

V roce 1996 se v Plzni Lobzích pořádalo za účasti rokycanských a dalších 2000 skautů **první Západočeské jamboree**, jehož vlastní slavnost proběhla 18. května na Náměstí

---

²²⁴ tamtéž.

²²⁵ Program oslav 75. výročí založení skautingu v Rokycanech 18.6.- 19.6. 1994 In: *Junák- svaz skautů a skautek středisko Rokycany 1919- 1994*. b.p.v. Rokycany : Středisko Rokycany k příležitosti 75. výročí založení skautingu v Rokycanech, 1994.

²²⁶ ŠMÍD, H. *Rokycanský skauting*. 9. díl. nevyd. strojopis, nestr., Soukromý archiv Havla Šmída.

Republiky.²²⁷ V rokycanském středisku v tomto roce natáčel režisér České televize Vítězslav Čížek pořad pro své vysílání Poledník. O jednom červnovém víkendu byly točeny výstupy jednotlivců, kteří vysvětlovali význam podání levé ruky, skautské pozdravy a jiné otázky týkající se skautského hnutí. Reportáž měla premiéru v sobotu 6. července a v upoutávce jste se mohli dočíst: „*Totální blb s příslušnými pravomocemi dokáže ovlivnit určité děje a znechutit mnohým lidem život, ale skutečné charaktery a ideje zlomit nedokáže. Rokycanské skauty nezlikvidovali nacisti, komunisté ani civilní obrana a cvičný požár jejich klubovny...*“²²⁸

Skauti se během těchto let zúčastnili také odhalování pamětních desek různých skautských činovníků. V roce 1996 byli přítomni u žižkovského gymnázia při odhalení pamětní desky A. B. Svojsíkovi, v roce 1997 se vydali do Sluneční zátoky na odhalení památníku Jaroslava Foglara, v roce 2001 se vydali do Hostýna, kde byl odhalen památník Rudolfa Plajnera.

V roce 1998 středisko přijalo svůj dnešní název **Rarášek**. Název střediska hledal inspiraci v minulosti, když se od roku 1945 rokycanští skauti svolávali vždy signálem z Morseovy abecedy . - . (**ra – rá - šek**).²²⁹ Hned následující rok se začaly tvořit návrhy na **střediskový odznak**, jehož konečná verze vznikla až v roce 2004 podle návrhu Jiřího Černého a odznak byl vyroben v bronzové, stříbrné a zlaté variantě.

V roce 1999 středisko Rarášek oslavilo 80 let svého založení třídenním programem, jehož součástí bylo kromě průvodu městem také Krajské kolo Svojsíkova závodu. Na závodící čekal kromě závodu turnaj v odbíjené, návštěva koupaliště nebo táborový oheň.²³⁰

Od roku 1990, kdy bylo zaregistrováno 380 členů, zaznamenává rokycanské středisko úbytek členů a v roce 2002 bylo zaregistrováno 162 členů, což je o více než polovinu méně, přičemž v následujících letech dál počet členů klesal.²³¹ Ve středisku ale také

---

²²⁷ tamtéž.

²²⁸ ŽÁN, M. (sestavil). *Almanach 1919- 1999*. 1. vyd. Rokycany : Středisko Rarášek Rokycany, 1999, str. 20.

²²⁹ ŠMÍD, H. *Rokycanský skauting*. 9. díl. nevyd. strojopis, nestr., Soukromý archiv Havla Šmída.

²³⁰ ŽÁN, M. (sestavil). *Almanach 1919- 1999*. 1. vyd. Rokycany : Středisko Rarášek Rokycany, 1999, str. 52.

²³¹ Graf členské základny 1990- 2012, soukromý archiv Havla Šmída.

od roku 1998 začala pod vedením Kateřiny Vondrové pracovat družina předškolních dětí (3 - 6 let), která měla kolem 10 - 15 členů a s přestávkami funguje dodnes.

12. srpna **2002** postihla Rokycany **velká voda**. Borecký potok se rozvodnil a Padrťský potok následně také. V 17.00 hodin již byla zatopena skautská louka asi 20 cm pod první trám velkého srubu a voda neustále stoupala. Po jejím opadnutí bylo zjištěno, že výška hladiny sahala v klubovnách místy až k 100 cm. Poničeny byly klubovny, kde byl dvoucentimetrová vrstva bahna, zábradlí mostu, kovová vrata a další zařízení. Když 14. srpna voda opadla, skauti začali s úklidem. Především se musel vynést nábytek, strhnout linoleum, denně se topilo.²³² Jak vyplývá z družinových kronik, v září po začátku skautského roku se družiny postaraly o úklid a vytápění svých kluboven.²³³ Kromě majetku voda zničila také dokumenty archivu rokycanského střediska, který byl uložen ve velkém srubu.

4.4. Současné dění ve středisku a stále udržované skautské tradice

V této podkapitole se budu snažit nastínit dění v rokycanském středisku v novém miléniu a dnešní době. Středisko se neustále potýká s úbytkem členů, mění se koncept celého skautského hnutí, konají se nové akce, ale nadále se udržují i ty tradiční.

Ve skautském okrese Rokycany jsou kromě rokycanského střediska *Rarášek* zaregistrovány také středisko *Omaha* Radnice, středisko Strašice, v roce 2007 se připojilo středisko *Omaha* Kralovice a v roce 2012 se opět přidalo také středisko *Čertovka* Zbiroh, které v roce 2000 přestoupilo do organizace Český skaut ABS. Předsedou Okresní rady Junáka je Tomáš Šach a místopředsedou Michal Čapek. **V dnešní době má okres Rokycany 278 členů.**²³⁴

V čele střediska Rarášek Rokycany stojí Miloslav Žán – Sunar a středisko se dělí do čtyřech oddílů:

3. smečka vlčat - vlčata, skauti, vedoucí Miloslav Žán

5. oddíl Smíškové - žabičky (předškolní děti), světlušky, skautky, vedoucí Kamila Faitová

---

²³² ŠMÍD, H. *Rokycanský skauting*. 10. díl. nevyd. strojopis, nestr., Soukromý archiv Havla Šmída.

²³³ Kronika družiny Lasiček 2001- 2004, archiv 5. oddílu Smíškové, Skautská louka Rokycany.

²³⁴ Zápis ORJ Rokycany ze dne 6. února 2012, archiv ORJ Rokycany Skautská louka.

55. klub OS - starší oldskauti a oldskautky, vedoucí Jiřina Vejvodová

68. klub OS - mladší oldskauti a oldskautky, vedoucí Ludvík Vejvoda.

Členská základna střediska se začala po roce 2000 snižovat a v 2009 mělo středisko nejméně členů – 61.²³⁵ Od té doby se hlavně díky znovuobnovené družině žabiček složené z předškoláků pomalu středisko znovu rozrůstá a v roce 2012 je registrováno 95 členů.²³⁶ Je ale jasné, že svého počtu 380 členů z počátku roku 1990 již asi nikdy nedosáhne kvůli nedostatku vedoucích i konkurenci jiných zájmových organizací.

Nový rok tradičně zahajují výstupem 55. a 68. klub OS na Žďár, který připomíná volbu rokycanských skautů z roku 1920 připojit se ke Svazu skautů RČS. V únoru se společně s TJ Sokol Rokycany pořádají Šibřinky, skautsko - sokolský ples, první maskarní ples byl uspořádán v roce 1946, aby se získali peníze na stavbu skautského domova. Dalšími tradičními akcemi, které rokycanští měli již v počátku skautování, jsou Mikulášské a vánoční besídky, oslava tradičních skautských svátků, nebo pořádání oslav k výročí skautingu v Rokycanech. V roce 2007 byla k příležitosti 100 let světového, 96 let českého a 88 let rokycanského skautingu uspořádána v Muzeu Dr. Bohuslava Horáka výstava.²³⁷ O dva roky později se k příležitosti 90 let skautingu v Rokycanech konala v sále skautského domova výstava kronik, časopisů, fotografií a dalších předmětů z posledních 20 let skautování.²³⁸ Skauti a skautky se každé dva roky utkávají při Svojsíkově závodě a vlčata a světlušky soupeří v Závodě vlčat a světlušek. Nesmějí chybět ani střediskové táborové ohně, u kterých se kromě členů střediska a vedoucích setkávají také rodiče.

Ke skautingu také neodmyslitelně patří tábory. Poprvé se skupinkou hochů tábořil Jan Hořejší již v roce 1913. Od té doby se tábořilo v různé době a na různých místech. Rokycanští skauti v roce 2009 zakoupili louku za Jablečnem u Zbiroha, kde již v posledních letech tradičně táboří.²³⁹ Od roku 2007 se konají tábory střediskové, tj. táboří

---

²³⁵ Graf členské základny 1990- 2012, soukromý archiv Havla Šmída.

²³⁶ Zápis SRJ Rarášek Rokycany ze dne 6. února 2012, archiv SRJ Rokycany, Skautská louka.

²³⁷ Pozvánka na výstavu 100 let světového, 96 let českého a 88 let rokycanského skautingu, soukromý archiv Havla Šmída.

²³⁸ Pozvánka na výstavu 90 let skautingu v Rokycanech 1919- 2009, soukromý archiv Havla Šmída.

²³⁹ ŠMÍD, H. *Rokycanský skauting*. 14. díl. nevyd. strojepis, nestr., Soukromý archiv Havla Šmída.

děvčata i chlapci všech věkových kategorií společně. Poslední tábor se zatím konal 3.- 17. července 2011 na téma Ninjové z Appuru.²⁴⁰

V průběhu novodobého dění v rokycanském středisku vznikla také řada nových akcí pro děti, které si získaly své místo. Od roku 2001 se koná turnaj v pexesu, letos se uskutečnil již 11. ročník. Velkou oblibu si získali také Carusozpívánky a oslava Halloweenu, který se poprvé slavil v roce 2003 a patří k jedné z nejnavštěvovanějších střediskových akcí. Pořádá se také řada výletů a výprav, ať již na tradiční nebo nová místa.

5. DOTAZNÍK SKAUTSKÁ ORGANIZACE V ROKYCANECH

V rámci své práce jsem se rozhodla využít formu dotazníku k tomu, abych zjistila, jaké je povědomí o skautech v Rokycanech. Do základních škol, základních uměleckých škol a nižšího gymnázia jsem rozdala celkem 206 dotazníků s deseti otázkami. Při vyhodnocování jsem si respondenty rozdělila na chlapce a dívky a na mladší (8-11 let) a starší (11-15 let) žáky.

První otázka, *Vím, že v Rokycanech existuje skautská organizace*, se logicky nabízela. U této otázky se neprojevíly rozdíly věku ani pohlaví a 76,5% dotázaných na otázku odpovědělo kladně.

Ve druhém dotazu, *Myslím si, že „Skaut“ v Rokycanech vznikl v období...*, se projevilo vnímání času a historie. Překvapující bylo zjištění, že z mladších dětí jich nejvíce odpovědělo, že „Skaut“ vznikl ve dvacátých letech (ve skutečnosti to bylo v roce 1919), ale starší děti nejčastěji volily až léta osmdesátá. Možná tento názor starších žáků

---

²⁴⁰ Kronika 5. oddílu Smíškové Rokycany, archiv 5. oddílu Smíškové, Skautská louka.

koresponduje s tím, že si skauty stále mnoho lidí zaměňuje s pionýry, což se ukázalo i v následující otázce.

Třetí otázka, ***Vím jak poznat skauta***, se nabízela i pro ty, kteří o skautech v Rokycanech nevěděli, ale o skautech již někdy slyšeli. V této otázce se projevil první zásadnější rozdíl ve věku. Zatímco 65% starších dětí ví, jak skauta poznat, 55% mladších dětí skauta nepozná. Nejčastěji se v odpovědích objevovalo, že skaut se pozná podle oblečení, uniformy, nebo košile, ale již jen 12% dotázaných vědělo, že tato „uniforma“ se jmenuje kroj. Na druhém místě se v poznávacím znamení skauta umístil skautský šátek, který se dnes preferuje před skautským krojem při výpravách a výletech. Smutný zůstává fakt, že necelých 6% dotázaných si myslí, že skauti nosí červený nebo modrý šátek.

Na čtvrtý dotaz, ***Kde se skauti v Rokycanech scházejí***, byly odpovědi zarážející. Kolem 40 % dětí odpovědělo neví, ale mezi odpovědi se vyskytla místa jako Dům dětí a mládeže nebo Sokolovna. Ve znalosti Skautské louky vynikli žáci 1. stupně, kterých přes 40% vědělo správnou odpověď (ze starších žáků to bylo pouze 24%). Domnívám se, že je to především z toho důvodu, že Skautská louka je často místem zimních radovánek školek nebo školních družin.

S podobnými výsledky jako ve čtvrté otázce se setkáme v otázce páté, ***Jak se jmenuje skautské středisko v Rokycanech***. Neobvyklý název rokycanského střediska *Rarášek* znají více mladší než starší, ale i přesto, kolem 75% dotázaných o jméně střediska neví. V odpovědích se objevovaly i „zkomoleniny“ správného názvu jako Hrášek, Hrášci či Raraši. Opět se ukázalo zaměňování skautů s pionýry, sokoly nebo jinými organizacemi, když se v odpovědích vyskytly názvy jako Sokol, Brontosaurus nebo Divoká Orlice.

Šestý dotaz, ***O rokycanských skautech vím z...***, poukázal na prezentaci střediska ve městě. Dalo se očekávat, že nejvíce dotázaných zaškrtně odpověď „z doslechu“ nebo „nevím o nich“.

O skautské nástěnce na rokycanském náměstí opět ví více mladších školních dětí než starších. Nástěnka obvykle ukazuje akce, které skauti podnikli, a podle dotazníku se u ní zastaví pouze 18% respondentů. Prezentace rokycanských skautů v novinách se ukázala být minimální.

Sedmá otázka, *Myslíte si, že se skauti v našem městě dostatečně prezentují*, se zdá být nejobtížnější a údaje bych považovala za zkreslené vzhledem k okolnostem, že mnoho dotázaných zaměnilo pojem prezentovat a reprezentovat. Tento fakt se ukázal především u respondentů, kteří zaškrtili, že o rokycanských skautech neví, ale zároveň, že se dobře prezentují.

Osmá otázka, *Zúčastnil jste se někdy akce pořádané skauty*, přinesla znepokojující informaci o nedostatku akcí pořádaných pro veřejnost, které by mohly být klíčové k náboru nových členů. Více než 80 % všech odpovědí bylo záporných, kladné odpovědi se objevovali častěji u mladších žáků, kteří většinou navštívili Vítání jara se školní družinou.

Devátý dotaz, *Máte ve své blízkosti někoho, kdo je nebo byl členem skautské organizace*, naplnil mé předpoklady, že většina odpovědí bude kladných. Důvodem je podle mého úsudku velký počet členů střediska především v devadesátých letech.

V poslední otázce mě zajímalo, *Chtěli byste se sami stát skauty*. V této jediné otázce se ukázaly genderové rozdíly mezi staršími dívkami a hochy. Zatímco 95% hochů by se skauty stát nechtěli, děvčata byla k této myšlence přístupnější. V mladší věkové kategorii se rozdíly mezi pohlavími setřely, ale i přesto 74,5% odpovědělo záporně. Nejčastěji uváděné důvody byl nedostatek času, který korespondoval i s dalším důvodem jiných zájmů. Z této otázky vyplynulo, že stále přetrvává starý obraz skauta, který pouze táboří v lese a chodí na výpravy do přírody a jeho program je pro ostatní nezábavný. Nejvíce kladných odpovědí zaškrtili dotázaní, kteří znají někoho, kdo již na skauta chodí.

Z mého dotazníku vyplynulo několik zásadních informací. Ukázala se nedostatečná prezentace střediska, ke které přispívá pouze skautské nástěnka a několik článků v Rokycanském deníku. Z tohoto nedostatku pak vyplývá neznalost názvu rokycanského střediska nebo místa, kde se skauti scházejí. Druhým nedostatkem se ukázalo být málo akcí pořádaných pro veřejnost, nebo jejich nedostačená prezentace. A třetím problémem je nenošení kroje při výpravách nebo výletech a jeho nahrazování skautských tričkem nebo šátkem kolem krku.

Výsledky mého dotazníku (s rozdělením generovým i věkovým) uvádím v příloze této práce.

ZÁVĚR

Ve své práci předkládám interpretaci veškerých dostupných pramenů a literatury k vývoji rokycanského skautského hnutí, v níž jsem se pokusila vytvořit ucelený přehled historie malého střediska. Na pozadí těchto místních spolkových dějin je však možné sledovat zásadní události z novodobých dějin nejen města Rokycan i celého Československa (a České republiky). Historický výzkum tohoto tématu nelze dokončit vzhledem k pokračování činnosti střediska, a tak mým dalším cílem bude sledování dění v jednotlivých klubech a oddílech a z něj poskládat kompletní obraz o středisku *Rarášek* v Rokycanech.

Předpoklady pro vznik skautingu můžeme hledat v dávných dobách, v průběhu času se mnoho spisovatelů, vědců a filozofů snažilo najít způsob, jak vychovávat děti tak, aby vyrostly ve „správného“ člověka. Postupně se začala prosazovat myšlenka soužití člověka s přírodou, Jan Amos Komenský vycházel ve svém učení ze zájmů a individuality dítěte a začíná se objevovat první táboření. Všechny tyto prvky nasbírané v průběhu staletí spojil v roce 1902 Ernest Thompson Seton, připojil indiánský kult a vznikl první kmen woodcraftů. Robert Baden - Powell později od Setona mnoho jeho prvků převzal, přidal své zkušenosti z vojska a vznikla kniha *Scouting for boys*, která získala v Anglii takovou oblibu, že mohla vzniknout první skautská organizace.

Postupně se skautské myšlenky začaly šířit do různých koutů světa. Do Anglie se vydal přiučít také Antonín Benjamin Svojsík, který se zde setkal s družinami skautů a jejich práce a styl života ho nadchly natolik, že se rozhodl prosadit skautskou myšlenku i v Čechách.

V Rokycanech se skautské prvky díky Janu Hořejšímu, který se vzhledem ke své učitelské profesi dostal k německému překladu *Scouting for boys*, prosadily brzy. Hořejší podnikal se svými žáky mezi léty 1911 - 1913 řadu výletů a táboření. Po jeho odchodu do Příbrami museli v Rokycanech čekat šest let na někoho, kdo by skautské prvky znovu prosadil. V roce 1919 se této úlohy ujal Miloslav Baumgärtl, který se po kladných zkušenostech plzeňských skautů rozhodl přidat se svoji družinou ke Svazu skautů Republiky československé.

Po přednáškách A. B. Svojsíka se mohl skauting v Rokycanech naplno rozvíjet, o členy nebyla nouze. Rokycanští skauti zpočátku podnikali výlety, hráli divadlo, aby získali finance, a v roce 1921 se vydali na první tábor. V průběhu jejich skautování ve 20. letech museli vyhledat správnou klubovnu pro schůzky, vedoucí absolvovali první lesní školy, aby měli kvalifikaci pro vedení dětí, pokračovala divadelní činnost i stálé tábory. K oddílu skautů postupně přibýly družiny skautek, vlčat, šotků a klub oldskautů. Díky rozvoji dalších skautských sborů v okolních městech a vesnicích mohl vzniknout skautský okres Rokycany.

Ve 30. letech zaznamenal rokycanský sbor velký přírůst členů a ke zlepšení situace ve sboru přispělo také založení Místního sdružení přátel skautingu, které začalo shánět klubovny a také prostor a finance pro stavbu skautského areálu. Kromě obvyklé činnosti se rokycanští skauti zapojili do republikových činností, jako bylo znovuzvolení T.G.Masaryka prezidentem, v roce 1937 se zúčastnili Masarykova pohřbu. O rok později přišla další smutná rána, když zemřel náčelník Svazu a zakladatel českého skautingu Antonín Benjamin Svojsík. Během několika let se podařilo nashromáždit dostatek financí pro stavbu skautského areálu, ale po podpisu mnichovské dohody a posléze vzniku protektorátu se skauti zabývali spíše činností obranného charakteru. V roce 1940 se po zákazu vydaném K.H. Frankem skautská činnost umlčela poprvé.

Během druhé světové války museli skauti čelit domovním prohlídkám gestapa, někteří zemřeli v koncentračních táborech, jiní byli popraveni. Když válka skončila, ihned se skauti snažili obnovit svoji činnost a díky zabavenému majetku německých úřadů nebo darům americké armády získali také klubovny a vybavení. Aby získali finance na dostavbu skautského areálu, uspořádali první junácký ples a koncem roku 1946 byl již areál na Skautské louce slavnostně otevřen.

Tři roky po skončení války přišla další rána po komunistickém převratu. Aby skauti mohli dál provozovat svoji činnost, museli vedoucí být ve Svazu české mládeže a v roce 1949 byla do Svazu včleněna i samotná organizace. Mnoho činovníků pod komunistickým nátlakem složilo svoji funkci, členská základna začala ubývat. K oficiálnímu zákazu

Junáka došlo až v roce 1950, ale rokycanské středisko se rozpadlo již koncem roku 1948. Skauting byl umlčen podruhé.

V souvislosti s vlnou demokratizace v roce 1968 skauti po celé republice začali spontánně obnovovat svoji činnost. Rokycanským byl navrácen skautský areál v dezolátním stavu, takže se muselo přistoupit k jeho opravám. Děti podnikaly výlety, v létě se tábořilo a byla pro ně uspořádána velká středisková hra. Roveři se mohli zúčastnit vůdcovských zkoušek, které uspořádal skautský okres Rokycany. V roce 1970 došlo k opětovnému sjednocování dětských a mládežnických organizací pod Svaz české mládeže, proto se okresní rada rozhodla ukončit činnost ve všech střediscích na okrese v červnu podnikli rokycanští poslední společný výlet na Žďár. Oficiální zákaz přišel v říjnu 1970 a skautský majetek musel být předán pionýrské organizaci. Skauting byl komunisty znovu umlčen.

Ihned po sametové revoluci začal bývalý starosta Junáka z roku 1968 Antonín Sum psát dopisy Občanskému fóru a Mezinárodní skautské organizaci v Ženevě s cílem obnovit skautskou činnost. Ještě před koncem roku 1989 byly schváleny stanovy. V Rokycanech se po schůzích činovníků uspořádal v březnu 1990 nábor dětí a pro jejich rádce byl připraven kurz. Vzhledem k požáru skautského areálu v roce 1987 se čtyři roky muselo pracovat na stavbě nového. Schůzková činnost prozatím probíhala v náhradních klubovnách. V roce 1994 byl k příležitosti 75. výročí skautingu v Rokycanech nově vybudovaný skautský areál slavnostně otevřen. Skautům poskytl velký sál pro 50 lidí ve velkém srubu, 3 klubovny a dva samostatné sruby pro vlčata a světlušky.

V roce 1998 přijalo rokycanské středisko svůj název Rarášek a začaly se tvořit návrhy na střediskový odznak, který byl poprvé připevněn členům na kroj v roce 2004. V létě 2002 postihla Skautskou louku další pohroma v podobě velké povodně, která zasáhla celou republiku. Kromě kluboven a vybavení byla zničena také řada pramenů v archivu střediskové rady. Další povodeň zasáhla louku v roce 2006, ta však již neměla tak závažné následky.

V dnešní době je ve skautském okrese Rokycany pět středisek (Rokycany, Zbiroh, Strašice, Radnice, Kralovice), jejichž vedoucí se každý měsíc setkávají na okresních radách, aby podávali hlášení o dění ve svých střediscích. Rokycanské středisko vede od roku 2008

Miloslav Žán a ve středisku jsou dva oddíly a dva kluby OS, do kterých chodí celkem 95 členů. Oddíly i kluby podnikají řadu tradičních i nových akcí a výletů.

V tomto roce český skauting oslaví 100 let svého trvání a na mnoha místech v České republice proběhnou k tomuto významnému výročí oslavy, Rokycany jistě nebudou výjimkou. Můžeme pouze odhadovat, kam se český a rokycanský skauting bude odebírat v druhém století své existence, ale doufejme, že již nebude nikdy nikým umlčen.

Summary

In the main part of my work I have described the development of the Scout center in Rokycany from its foundation to the present. There are also results of my questionnaire published which show awareness of scouts among inhabitants of Rokycany. The work includes a glossary of terms and names for better orientation.

Preconditions for emergence of scouting had been formed during several centuries and E.T. Seton used those at the beginning of the 20th century. Baden – Powell then adopted Seton's experience when he was writing a book „Scouting for boys“. Baden Powell also founded the first scout organization in England.

Jan Hořejší, who taught at the local high school, brought first scout elements to Rokycany in 1911. The first genuine scout group was formed by Miloslav Baumgärtl eight years later. In 1920 scouts from Rokycany joined the Scout Association of the Czechoslovak Republic. During the following years the number of boy members was growing and a girl scout group started to be established. Despite of the boom in scouting in the thirties and a scout complex being built a decree to dismiss the scout organisation was issued by K.H.Frank in 1940.

After the Second World War scouting returned to Rokycany and the scout complex was temporarily opened. Even then scouting was banned by communists again in 1950. The organization was restored for a short period in a democratic year 1968 but after this it was banned again in 1970.

New chapter of scouting came after 1989. Due to the increasing number of new members the scout complex was finally completed. In 1998 the Scout center in Rokycany received the current name Rarášek. Recently there are 95 registered members within 2 clubs and 2 divisions in the Scout center in Rokycany.

..

SEZNAM LITERATURY

BADEN-POWELL, R. *Skauting pro chlapce*. 1. vyd. Praha : Junák svaz skautů a skautek ČR, 2007.

BŘEČKA, B. *Kronika čs. skautského hnutí do roku 1900 - 1990*. b.p.v. Brno : Brněnská rada Junáka, 1999.

BŘICHÁČEK, V a kol. *Čekatelská zkouška*. 4. vyd. Praha : TDC, 2006.

BŘICHÁČEK, V. Co je skauting. In : *Junák- svaz skautů a skautek středisko Rokycany 1919- 1994*. b.p.v. Rokycany : Středisko Rokycany k příležitosti 75. výročí založení skautingu v Rokycanech, 1994.

BŘICHÁČEK, V. Význam skautingu. In : *Junák- svaz skautů a skautek středisko Rokycany 1919- 1994*. b.p.v. Rokycany : Středisko Rokycany k příležitosti 75. výročí založení skautingu v Rokycanech, 1994.

BŘICHÁČEK, V. a kol. *Skautskou stezkou. Základní příručka pro skauty a skautky*. 2.vyd. Praha : TDC, 2001.

HANZÍK, V. *Průvodce dějinami skautingu*. b.p.v. Hradec Králové , 1990.

JINDŘICH, K. Z minulosti skautské louky a okolí. In *Junák- svaz skautů a skautek středisko Rokycany 1919- 1994*. b.p.v. Rokycany : Středisko Rokycany k příležitosti 75. výročí založení skautingu v Rokycanech, 1994.

MACEK, J. a kol. *Cestou k pramenům*. b.p.v. Praha : Junácká edice, 1994.

MARTINOVSKÝ, J. O. *Stručné dějiny skautingu*. b.p.v. Příbram, 1937.

LÖFFLEROVÁ, A. *Základní metodická příručka Kmene dospělých Junáka*. nevyd.

SVOBODA, M. *Hledání zaváté stezky. Z historie českého skautingu*. 1. vyd. Praha : LEPREZ, 1994.

SVOJSÍK, A.B. *Den v táboře junáků*. b.p.v. Praha : České lidové knihkupectví, 1913.

SVOJSÍK, A.B. *Základy junáctví*. 3. vyd. Praha : Merkur, 1991.

ŠANTORA, R (ed.). *Cestou k pramenům – historie skautingu v obrazech*. 1. vyd. Praha : TDC, 2000.

ŠEBEK, J.- LOM, M. (sestavili) *Historie českého skautingu slovem i obrazem*. 1. vyd. Mladá Boleslav : Junácká edice, 1990.

ŠMÍD, H. *Rokycanský skauting*. 1. díl. nevyd. strojopis, nestr. Soukromý archiv Havla Šmída.

ŠMÍD, H. *Rokycanský skauting*. 2. díl. nevyd. strojopis, nestr., Soukromý archiv Havla Šmída.

ŠMÍD, H. *Rokycanský skauting*. 3. díl. nevyd. strojopis, nestr., Soukromý archiv Havla Šmída.

ŠMÍD, H. *Rokycanský skauting*. 4. díl. nevyd. strojopis, nestr., Soukromý archiv Havla Šmída.

ŠMÍD, H. *Rokycanský skauting*. 5. díl. nevyd. strojopis, nestr., Soukromý archiv Havla Šmída.

ŠMÍD, H. *Rokycanský skauting*. 6. díl. nevyd. strojopis, nestr., Soukromý archiv Havla Šmída.

ŠMÍD, H. *Rokycanský skauting*. 7. díl. nevyd. strojopis, nestr., Soukromý archiv Havla Šmída.

ŠMÍD, H. *Rokycanský skauting*. 8. díl. nevyd. strojopis, nestr., Soukromý archiv Havla Šmída.

ŠMÍD, H. *Rokycanský skauting*. 9. díl. nevyd. strojopis, nestr., Soukromý archiv Havla Šmída.

ŠMÍD, H. *Rokycanský skauting*. 10. díl. nevyd. strojopis, nestr., Soukromý archiv Havla Šmída.

ŠMÍD, H. *Rokycanský skauting*. 11. díl. nevyd. strojopis, nestr., Soukromý archiv Havla Šmída.

ŠMÍD, H. *Rokycanský skauting*. 12. díl. nevyd. strojopis, nestr., Soukromý archiv Havla Šmída.

ŠMÍD, H. *Rokycanský skauting*. 13. díl. nevyd. strojopis, nestr., Soukromý archiv Havla Šmída.

ŠMÍD, H. *Rokycanský skauting*. 14. díl. nevyd. strojopis, nestr., Soukromý archiv Havla Šmída.

ŠMÍD, Havel. Počátky skautingu v Rokycanech. In *Sborník muzea Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech*. SÝKOROVÁ, E.(red.). 1. vyd. Rokycany : Muzeum Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech, 2007.

ŠMÍD, H. Vývoj skautského hnutí v Rokycanech. In *Junák- svaz skautů a skautek středisko Rokycany 1919- 1994*. b.p.v. Rokycany : Středisko Rokycany k příležitosti 75. výročí založení skautingu v Rokycanech, 1994.

VOSÁTKA, M. *Skautský rok v přírodě i v klubovně*. 1. vyd. Praha : Kropáč a Kucharský, 1946.

ŽÁN, M. (sestavil). *Almanach 1919- 1999*. 1. vyd. Rokycany : Středisko Rarášek Rokycany, 1999.

Program oslav 75. výročí založení skautingu v Rokycanech 18.6.- 19.6. 1994. In : *Junák- svaz skautů a skautek středisko Rokycany 1919- 1994*. b.p.v. Rokycany : Středisko Rokycany k příležitosti 75. výročí založení skautingu v Rokycanech, 1994.

SEZNAM PRAMENŮ

Archiv KRJ Plzeň, časopis Rover-skaut č.1, vzpomínky Františka Blud'ovského, příloha 5,6.

Archiv KRJ Plzeň, Denník činnosti 1. oddílu SJS RČS, 1935.

Archiv KRJ Plzeň, Kronika 1. oddílu SJS RČS – kniha 1, 1919- 6.7. 1927.

Archiv KRJ Plzeň, Kronika 2. oddílu SJS RČS 1, 24.4.1923- 3.1.1924.

Archiv KRJ Plzeň, Kronika 1. oddílu SJS RČS- kniha 2, 16.7.1927 - 9.1933.

Archiv KRJ Plzeň, Kronika 1. oddílu SJS RČS, 3.8.1935 - 6.7. 1940.

Archiv KRJ Plzeň, Kronika družiny Lišek 2. oddílu Střela 5.5. 1945 - 1.5. 1947.

Archiv KRJ Plzeň, Kronika družiny Ostřížů 1. oddílu 20.11.1945- 31.1.1947.

Archiv KRJ Plzeň, Kronika družiny Veverek 3.oddílu skautek 1968- 3.6.1989.

Archiv KRJ Plzeň, Kronika zápisů ze schůzek OS klubu, 16.8. 1925 - 16.12.1935.

Archiv KRJ Plzeň, Pozvánka na Princeznu pampelišku. In: Kronika 1. oddílu SJS RČS- kniha 2, 16.7.1927- 9.1933.

Archiv KRJ Plzeň, Pozvánka na slavnostní ustanovující schůzi Místního sdružení přátel skautingu v Rokycanech. In: Kronika 1. oddílu SJS RČS- kniha 2, 16.7.1927- 9.1933.

Archiv KRJ Plzeň, Pozvánka na Župní slavnosti skautské slavnosti. In: Kronika 1. oddílu SJS.

Archiv KRJ Plzeň, Táborový deník z tábora hladu 22.7.- 7.8. 1945.

Archiv KRJ Plzeň, Zápisy střediskových rad 9.3. 1949- 21.1. 1950.

Archiv KRJ, Plzeň, Zápisy ze schůzí MS SJS RČS, 30.3. 1930 - 18.6. 1939.

Archiv KRJ, Plzeň, Záznamy oddílových rad 1. oddílu SJS RČS, 1.9. 1934 – 20.6. 1936.

Dekret o Rozpuštění Junáka podepsaný K.H.Frankem, soukromý archiv Havla Šmída.

Dopis A.B.Svojsíka Miroslavu Baumgärtlovi, soukromý archiv Havla Šmída.

Dopis Aloise Jiráska roverům, soukromý archiv Havla Šmída.

Dopis Dr. Suma Občanskému Fóru ze dne 25. listopadu, soukromý archiv Havla Šmída.

Graf členské základny 1919-1940, soukromý archiv Havla Šmída.

Graf členské základny 1968- 1970, soukromý archiv Havla Šmída.

Graf členské základny 1990- 2012, soukromý archiv Havla Šmída.

Kronika 5. oddílu Smíškové Rokycany, archiv 5. oddílu Smíškové, Skautská louka.

Kronika družiny Lasiček 2001- 2004, archiv 5. oddílu Smíškové, Skautská louka Rokycany.

Poděkování plzeňského divadla rokycanským skautům, soukromý archiv Havla Šmída.

Pozvánka na výstavu 100 let světového, 96 let českého a 88 let rokycanského skautingu, soukromý archiv Havla Šmída.

Pozvánka na výstavu 90 let skautingu v Rokycanech 1919- 2009, soukromý archiv Havla Šmída.

Státní okresní archiv Rokycany, fond Žďár- politický týdeník Rokycan, 1913, roč. 12, č. 29.

Státní okresní archiv Rokycany, fond Žďár- politický týdeník Rokycan, 1913, roč. 12, č. 30.

Telegram zasláný Antonínem Sumem Mezinárodní skautské organizaci v Ženevě z 28.11. 1989, soukromý archiv Havla Šmída.

Zápisník Františka Veselého z Lesní školy, Soukromý archiv Havla Šmída.

Zápis ORJ Rokycany ze dne 6. února 2012, archiv ORJ Rokycany Skautská louka.

Zápis SRJ Rarášek Rokycany ze dne 6. února 2012, archiv SRJ Rokycany, Skautská louka.

SLOVNÍČEK JMEN A POJMŮ

Agnes - Baden Powellová - (1858- 1945), sestra Roberta Badena - Powella, zakladatelka dívčího skautingu v Anglii

Antonín Benjamin Svojsík - (1876 - 1938), pedagog, zakladatel českého skautingu, autor knihy *Základy Junáctví*

čekatelské zkoušky - skautská kvalifikace, jež opravňuje osoby, aby se podíleli na spoluvedení oddílu, podmínka pro skládání vůdcovské zkoušky, příprava na čekatelské zkoušky probíhá většinou na čekatelských kurzech

Den sesterství (Thinking day) - mezinárodní svátek přátelství, který slaví skautky na celém světě 22. února, datum narození Olave a Roberta Badena - Powellových

družina- nejmenší jednotka skautské výchovy, tvořena dětmi přibližně stejného věku, v čele stojí rádce

Ernest Thompson Seton - (1860 - 1946), ilustrátor, spisovatel, zakladatel woodcraftského hnutí a spoluzakladatel skautingu

etapová hra - většinou celotáborová hra na určité téma, která je rozdělena na několik etap

ISGF - (International Scout and Guide Fellowship) - Světová organizace dospělých skautů a skautek

jamboree - v americkém slangu značí hlučnou slavnost, používáno pro označení indiánských mírových her, setkání skautů z kraje (př. Západočeské jamboree), republiky nebo z celého světa

Jaroslav Foglar - (1907-1999) skaut a spisovatel, nejvíce známý pro své příběhy Rychlých Šípů nebo knihami Hoši od Bobří řeky, Záhada hlavolamu aj.

junácká hymna - vyjadřuje podstatu myšlenek skautingu, zpívá se při vztyčování vlajky nebo při slavnostních okamžicích, hudbu složil na slova F.S. Procházky Karel Kovařovic

Junák- svaz skautů a skautek České republiky - největší česká skautská organizace, součást mezinárodního skautského hnutí

klub OS - jednotka skautské organizace sdružující oldskauty nebo oldskautky

Krajská rada Junáka - sdružuje několik okresů v rámci svého kraje, zajišťuje především činovníké vzdělávání, v čele sedí předseda krajské rady

lesní škola - nejvyšší skautské vzdělání

mauglí - stojí v čele smečky

Místní sdružení přátel skautingu - organizace přátel skautingu založená (v Rokycanech založena v roce 1930 na podporu skautského hnutí)

náčelní - v čele Junáka, zodpovídá za činnost dívčího kmene

náčelník - v čele Junáka, zodpovídá za činnost chlapeckého kmene

oddíl - je složen z několika družin dohromady, má své číslo, v čele stojí vůdce oddílu

Okresní rada Junáka - sdružuje několik středisek zpravidla na území daného okresu, v čele stojí předseda okresní rady

Olave Baden - Powellová - (1889- 1977), manželka Roberta Badena - Powella, spoluzakladatelka WAGGGS, náčelní dívčích skautek

oldskaut - dospělý člen Junáka, sdružují se do klubů

oldskautka - dospělá členka Junáka, sdružují se do klubu

podrádce - zastupuje rádce v družině

Popelka Biliánová - (1862-1941) spisovatelka, dramatička, propagátorka ženského hnutí, organizátorka tábora skautek, autorka knihy o Dívčím skautingu

rádce - stojí v čele družiny

rangers - označení věkové kategorie ve skautském hnutí pro dívky od 15 do 26 let, sdružují se do kmenů

Robert - Baden Powell - (1857- 1941), zakladatel skautského hnutí, autor knihy *Scouting for boys*, náčelník WOSM

roj - název pro oddíl světlušek, sestává se z několika šestek

rover - označení věkové kategorie ve skautském hnutí pro chlapce od 15 do 26 let, sdružují se do kmenů

Rudolf Plajner - (1901-1987) pedagog, náčelník a odbojář, zatčen gestapem a vězněn komunisty

sbor - starší výraz pro středisko

sborový vůdce - v čele sboru, dnes vůdce střediska

Scouting for Boys- kniha Roberta Badena - Powella, zachycuje základní prvky skautingu

skaut - označení věkové kategorie ve skautském hnutí pro chlapce od 11 do 15 let

skautka - označení věkové kategorie ve skautském hnutí pro dívky od 11 do 15 let

skautská lilie - symbol skautů, zlatá barva, uprostřed bílý štít s černou psí hlavou (znak Chodů), prostřední ze tří listů lilie značí hrot magnetické střelky, vyjadřuje, že skaut jde vždy přímo, tři listy znamenají také tři body skautského slibu a někdy bývají vykládány i jako tři věkové kategorie skautského hnutí: vlče - skaut – rover

skautská večerka - píseň zpívaná na závěr táborového dne

skautský kroj - nynější podoba béžové košile je od roku 2000, nášivky a odznaky prozradí odkud skaut je, v jaké je družině a oddílu, jestli má skautský slib, odborky nebo jiné kvalifikace, šátek kolem krku je žlutý pro světlušky a vlčata, hnědý pro skauty a skautky

skautský okres - sdružení více středisek většinou ze stejného okresu, v čele stojí okresní rada

slovanské jamboree - setkání pro členy skautských organizací ze slovanských národů

smečka - název pro oddíl vlčat, sestává se z několika šestek

starosta Junáka - v čele organizace, zastupuje hnutí vůči státním institucím a veřejnosti

středisko - dříve označováno jako sbor, složeno z několika oddílů, většinou jedno ve městě, ve větších městech může být i několik středisek, v čele stojí středisková rada

Středisková rada Junáka - v čele střediska, tvořena vůdcem střediska, zástupcem vůdce střediska, vedoucími oddílů a jinými volenými členy

sv. Jiří - patron českých skautů, symbol rytířského života

Svaz junáků - skautů Republiky Československé (SJS RČS) - organizace ustanovená 7. června 1919, v lednu 1935 přejmenována na Svaz junáků skautů a skautek RČS (SJSS RČS) a v roce 1939 na Junák – ústředí junácké výchovy

světluška - označení věkové kategorie ve skautském hnutí pro dívky od 6 do 11 let

Svojsíkův závod - závody ve skautských dovednostech pro skauty a skautky, konají se každé dva roky v základním, krajském a celostátním kole

Tři orlí pera - odznak pro skauta, který prokáže 24 hodinový půst, 24 hodinové mlčení a prožije den sám mimo tábor jen s nejnужnějšími pomůckami

Ústřední rada Junáka - řídí Junáka mezi junáckými sněmy, v čele stojí starosta

Vlasta Koseová - (1895- 1973) roz. Štěpánová, iniciátorka vzniku prvního oddílu skautek a Odboru pro dívčí skautskou výchovu, od roku 1938 náčelní

vlče - označení věkové kategorie ve skautském hnutí pro chlapce od 6 do 11 let

vodní skauti - odvětví skautské výchovy, jehož cíle jsou totožné ze skautským slibem a zákonem, od běžného skautingu se liší vodáckým výcvikem, modrým krojem a jeho vedení se nazývá Hlavní kapitanát

vůdce/ vůdkyně oddílu - kvalifikovaná osoba stojící v čele oddílu

vůdcovské zkoušky - skautská kvalifikace, jež společně se zdravotnickou zkouškou opravňuje osoby starší 18-ti let k vedení oddílu a vedení zotavovací akce (táborů)

WAGGGS (World Association of Girl Guides and Girl Scouts) - mezinárodní organizace skautek

woodcraft - výraz lze přeložit jako zálesáckou dovednost, výchovné hnutí, jehož činnost inicioval E.T. Seton, v českém prostředí se o jeho prosazení zasloužil Miloš Seifert

WOSM (World Organization of The Scout Movement) - mezinárodní organizace skautů

Základy junáctví - vychází v roce 1912 a její vydání je spojeno s rokem založení skautingu, autorem obálky byl Mikoláš Aleš, kniha je významným symbolem českého skautingu, který je dodnes používán při významných ceremoniálech

Závod vlčat a světlušek - závody ve skautských dovednostech pro vlčata a světlušky, konají se každé dva roky v základních, krajských a celorepublikových kolech

zdravotnické zkoušky - skautská kvalifikace, která opravňuje osoby starší 18-ti let působit jako zdravotník na zotavovacích akcích

žabičky - označení věkové kategorie v rokycanském středisku pro chlapce a dívky předškolního věku, ve vodním skautingu je to označení věkové kategorie pro dívky od 6 do 11 let

župa - předchůdce oblasti - kraje

župní závody - závody ve skautských dovednostech pro účastníky z daného kraje

PŘÍLOHA DOTAZNÍK

1. STUPEŇ

počet respondentů: 126 (67 dívek, 59 chlapců)
věk: 8-11 let

1. Víím, že v Rokycanech existuje skautská organizace?

Dívky odpověď: 79% ANO, 21 % NE
Chlapci odpověď: 71% ANO, 29% NE

Celkem: 75% ANO, 25% NE

2. Myslím si, že „Skaut“ v Rokycanech vznikl v období...

Dívky odpovědi: 1913 - 1919 - 7,1%
                              1920 - 1925 - 21,3%
                              1930 - 1935 - 7,1%
                              1940 - 1948 - 10,6%
                              1950 - 1958 - 14,2%
                              1964 - 1966 - 7,1%
                              1970 - 1979 - 7,1%
                              1980 - 1985 - 16,02%
                              1990 - 1999 - 8,9 %

Správná odpověď - 1 respondent

Chlapci odpovědi: 1900 - 1909 - 8 %
                              1915 - 1919 - 6%
                              1920 - 1929 - 16 %
                              1930 - 1935 - 8%
                              1940 - 1945 -14%
                              1950 - 1957 - 11%
                              1960 - 1965 - 5%
                              1970 - 1973 - 11%
                              1980-1986 - 8%
                              1994 - 1999 - 11%

Správná odpověď: 2 respondenti

Celkem:

1900 -1909 - 4,24%
1910 - 1919 - 7,42%
1920- 1929 - 19,08%
1930 -1939 - 7,42%
1940- 1949 - 11,66%
1950 - 1959 - 12,75%
1960 - 1969 - 6,36%
1970- 1979 - 8,48%
1980 - 1989 - 12,72%
1990 - 1999 - 9,54%

3. Vím, jak poznat skauta?

Odpověď dívky: 45% ANO, 55% NE

Z odpovědí ANO: **34,33 % podle oblečení**
22,8% podle šátku
11,4% *podle uniformy*
11,4 % *podle odznaků*
6,7% podle kroje
4,85% *košile*
5,7% *jiné*
2,85% *podle modrého nebo červeného*

Odpověď chlapci: 44% ANO, 56% NE

Z odpovědí ANO: **26,5% podle oblečení**
24,64% podle šátku
23% podle kroje
11,5% *podle chování*
7,6 % *podle uniformy*
3,8 % *podle košile*
3,8 % *podle červeného šátku*

Celkem: 44,5%% ANO, 55,5% NE

Z odpovědí ANO: **30,4% podle oblečení**
23,72% podle šátku
14,85% podle kroje
9,5% *podle uniformy*
5,7% *podle odznaků*
4,3% *podle košile*
3,3% *podle červeného nebo modrého šátku*
6,85% *jiný*

4. Kde se skauti v Rokycanech scházejí?

Odpověď dívky: **49% Skautská louka**
36% *nevím*
10,5% za gymnáziem, naproti bazénu, pod strání
3% *v Domě dětí a mládeže*
1,5% *jinde*

Odpověď chlapci: 52,7% *nevím*
34% Skautská louka
6,8% za gymnáziem, naproti bazénu, pod strání
1,7% *v Domě dětí a mládeže*
1,7% *sokolovna*

1,7% *jinde*

Celkem: 44,35% *nevím*
41,5% Skautská louka
8,6% za gymnáziem, naproti bazénu, pod strání
2,35% v *Domě dětí a mládeže*
0,85% v *sokolovně*
1,6% *jinde*

5. Jak se jmenuje skautské středisko v Rokycanech?

Dívky odpověď: 66% *nevím*
29% Rarášek
3% *Divoká orlice*
1,5% *Raraši*

Chlapci odpověď: 75% *nevím*
19,5% Rarášek
1,8% *Brontosaurus*
1,8% *Hrášek*
1,8% *jiná*

Celkem: 70,5% *nevím*
24,25% Rarášek
1,65% *Hrášek, Hrášci, raraši*
1,5% *Divoká Orlice*
0,9% *Brontosaurus*
0,9% *jiná*

6. O rokycanských skautech vím:

Odpověď dívky: **32,4% z doslechu**
25,65% ze skautské nástěnky
17,55% *nevím o nich*
9,45% od kamaráda
8,1% z novin
4% od rodinných příslušníků a příbuzných
2,7% ze školy

Odpověď chlapci: **32,5% z doslechu**
28,5% ze skautské nástěnky
21% *nevím o nich*
13% z novin
4,5% od kamaráda

Celkem: **32,45% z doslechu**
27% ze skautské nástěnky
19,8% *nevím o nich*

10,55% z novin
7% od kamaráda
3,35% jiný zdroj

7. Myslíte si, že se skauti v našem městě dostatečně prezentují?

Odpověď dívky: 65% ANO
32% NE
3% jiný názor

7 respondentů neodpovědělo

Odpověď chlapci: 57% ANO
43% NE

10 respondentů neodpovědělo

**Celkem: 61% ANO
37,5% NE
1,5% jiný názor**

8. Zúčastnil jste se někdy akce pořádané skauty? (skautský bál, Betlémské světlo, Vítání jara....)

Odpověď dívky: 79% NE
11% ANO, *ale nevím jaké*
3% *Vítání jara*
4% *Betlémského světla*
3% *jiná odpověď*

Odpověď chlapci: 82% NE
10,2% ANO, *ale neví jaké*
1,7% *Betlémské světlo*
1,7% *Vítání jara*
3,4% *jiná odpověď*

Celkem: 80,5,% NE
10,6% ANO, *ale neví jaké*
2,9% *Betlémské světlo*
2,4% *Vítání jara*
3,2% *jiná odpověď*

9. Máte ve své blízkosti někoho, kdo je/byl členem skautské organizace?

Odpověď dívky: 69% ANO, 31% NE
Odpověď chlapci: 49,1% ANO, 50,9% NE

Celkem: 59,05% ANO, 40,95% NE

10. Chtěli byste se sami stát skauty?

Odpověď dívky: **74% NE** - důvod: **20,8% nebavilo by mě to**
20,8% jiné zájmy
19,2% *nedostatek času*

jiné odpovědi: *nelíbí se mi to, jsem pionýr, byla bych bez rodičů*

26% ANO - důvod: **6,4% bavilo by mě to**
jiné odpovědi: *chodí tam kamarádka, podnikají různé akce, hrají hry, zvědavost, dostatek volného času, dělají dobré věci pro naši zem, pobyt na čerstvém vzduchu a v přírodě*

Odpověď chlapci: **73% NE** - důvod: 27,5% *nebavilo by mě to*
19,8% *jiné zájmy*
10,6% nedostatek času
jiné důvody: *nuda, kvůli rodičům*

27% ANO - důvody: *chci něco dělat, zábava, chodí tam kamarád, příroda*

Celkem: 73,5% NE, 26,5% ANO

nejčastější důvody pro ne: 24,15% *nebavilo by mě to*, 20,3% *jiné zájmy* 14,9% *nedostatek času*

2. STUPEŇ

počet respondentů: 100 (61 dívek, 39 chlapců)
věk: 12-15 let

1. Víím, že v Rokycanech existuje skautská organizace?

Dívky odpověď: 80% ANO, 20 % NE
Chlapci odpověď: 75% ANO, 25% NE

Celkem: 78% ANO, 22% NE

2. Myslím si, že „Skaut“ v Rokycanech vznikl v období...

Dívky odpovědi: 1918 - 1919 - 5,7%
1920 - 1928 - 13,3%
1931 - 1939 - 11,4%
1940 - 7,6%

1950 - 1959 - 15,2%
1960 - 1968 - 11,4%
1970 - 1979 - 11,4%
1980 - 1989 - 15,2%
1990 - 1999 - 9,5%

Správná odpověď - 2 respondenti

Chlapci odpovědi: 1900 - 5,4 %
1914 - 2,7%
1920 - 2,7%
1930 - 1939 - 10,8%
1945 - 1948 - 10,8%
1950 - 1954- 13,5%
1960 - 1964 - 10,8%
1975 - 1978 - 10,8%
1980-1989 - 21,6%
1990 - 1997 - 10,8%

Správná odpověď: 0 respondentů

Celkem:

1900 - 2%
1910 - 1919 - 5%
1920- 1929 - 8%
1930 -1939 - 10%
1940 - 1949 - 8%
1950 - 1959 - 13%
1960 - 1969 - 10%
1970- 1979 - 10%
1980 - 1989 - 16%
1990 - 1999 - 9%
bez odpovědi - 9%

3. Vím, jak poznat skauta?

Odpověď dívky: 73,95% ANO, 26,08% NE

Z odpovědí ANO: **25,75% podle šátku**
24,24% podle oblečení
10,6% podle kroje
9,09% *podle uniformy*
4,5 % *podle skautského znaku*
4,5 % *podle odznaků*
3,04% *košile*
7,57% *podle modrého nebo červeného šátku*
10,6% *jiné*

Odpověď chlapci: 51,3% ANO, 48,7%NE

Z odpovědí ANO: **22,4% podle šátku**
28.8 % podle uniformy

16,5% *podle oblečení*
9,6% *podle kroje*
6,4 % *podle košile*
6,4 % *podle červeného šátku*
9,9 % *jiné*

Celkem: 65% ANO, 35% NE

Z odpovědí ANO: 21,63% *podle oblečení*
24,72% podle šátku
15,45% *podle uniformy*
10,3% podle kroje
7,21 % *podle červeného nebo modrého šátku*
4,12% *podle košile*
16,48% *jiný*

4. Kde se skauti v Rokycanech scházejí?

Odpověď dívky: 36% *nevím*
25,2% Skautská louka
12,6% za gymnáziem, naproti bazénu, pod strání
10,8% *v Domě dětí a mládeže*
3,6% *v sokolovně*
1,8% Skautská ulice
9% *jinde*

Odpověď chlapci: 46,15% *nevím*
23,07% Skautská louka
17,95% za gymnáziem, naproti bazénu, pod strání
5,12% *v klubovně*
5,12% *v Domě dětí a mládeže*
2,56% *jinde*

Celkem: 40,28% *nevím*
24,38% Skautská louka
15,12% za gymnáziem, naproti bazénu, pod strání
8,48% *v Domě dětí a mládeže*
2,12% *v sokolovně*
1,06% Skautská ulice
8,48% *jinde*

5. Jak se jmenuje skautské středisko v Rokycanech?

Dívky odpověď: 83,3% *nevím*
8,5% *Hrášek*
5,1% Rarášek
1,7% *Sokol*
1,7% *Divoká orlice*

Chlapci odpověď: 80,6% *nevím*
7,8% *Bobři*

5,2% *Brontosaurus*
2,6% *Hrášci*
2,6% *Rarášek*
2,6% *Junák*

Celkem: 81,6% *nevím*
6,12% *Hrášek, hrášci*
4,08% *Rarášek*
3,06% *bobři*
2,04% *Brontosaurus*
1,02% *Junák*
1,02% *Divoká Orlice*
1,02% *Sokol*

6. O rokycanských skautech vím:

Odpověď dívky: **45,5% z doslechu**
16,9% ze skautské nástěnky
13% *nevím o nich*
11,7% z novin
7,8% od kamaráda
6,5% jiný zdroj

Odpověď chlapci: **42,5% z doslechu**
31,9% *nevím o nich*
12,8% jiný zdroj
6,4% od kamaráda
4,25% z novin
2,12% ze skautské nástěnky

Celkem: **44% z doslechu**
22,5% *nevím o nich*
9,5% ze skautské nástěnky
7,9% z novin
7,1% od kamaráda
9,65% jiný zdroj

7. Myslíte si, že se skauti v našem městě dostatečně prezentují?

Odpověď dívky: 38% ANO
55,1% NE
6,9% jiný názor
10 respondentů neodpovědělo

Odpověď chlapci: **61,8% ANO**
38,2% NE
5 respondentů neodpovědělo

Celkem: 49,9% ANO
46,65% NE

8. Zúčastnil jste se někdy akce pořádané skauty? (skautský bál, Betlémské světlo, Vítání jara....)

Odpověď dívky: 79,6% NE
10,2% *Betlémské světlo*
6,4% *Vítání jara*
3,4% *jiná odpověď*

Odpověď chlapci: 85,8% NE
7,8% ANO, *ale neví jaké*
5,2% *Vítání jara*
2,6% *Betlémské světlo*

Celkem: 81,61,% NE
7,1% *Betlémské světlo*
6,1% *Vítání jara*
4,08% ANO, *ale neví jaké*
1,5% *jiná odpověď*

9. Máte ve své blízkosti někoho, kdo je/byl členem skautské organizace?

Odpověď dívky: 77% ANO, 23% NE
Odpověď chlapci: 61,8% ANO, 38,2% NE

Celkem: 69,4% ANO, 30,6% NE

10. Chtěli byste se sami stát skauty?

Odpověď dívky: 70,5% NE - důvod: 21% *nedostatek času*
19,5% *nebavilo by mě to*
9% *jiné zájmy*
6% *chodí do pionýra*
jiné odpovědi: *je to směšné, již jsem chodila,*
nezajímavé, nuda, nemám ráda život v lese, alergik, jiné zájmy, nejsem fyzicky zdatná

29,5% ANO - důvod: 4,5% *pobyt v přírodě*
3% *může to být zajímavé*
3% *podnikají spoustu akcí*
3% *zábava*
jiné odpovědi: *pomáhat a něco se dozvědět, pobyt*
na čerstvém vzduchu, hry, seznámení s novými lidmi, tábor

Odpověď chlapci: 94,5% NE - důvod: 36,01% *nedostatek času*

16,6% *jiné zájmy*
11% *nebavilo by mě to*
11% *byl jsem skaut*
11% *není to pro mě*

jiné důvody: *lenost, trapní*

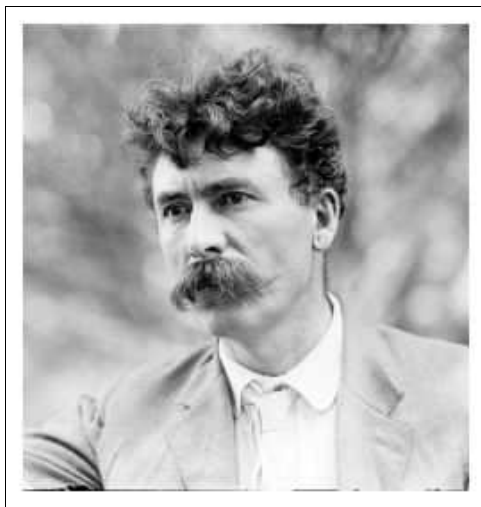
5,5% ANO - důvod: 5,5% *může to být dobré*

Celkem: 82,5% NE, 17,5% ANO

nejčastější důvody pro ne: 28,5% *nedostatek času*, 15,3% *nebavilo by mě to*, 12,8% *jiné zájmy*

Pozn. autorky: Všechna procenta jsou zaokrouhlena.

OBRAZOVÉ PŘÍLOHY

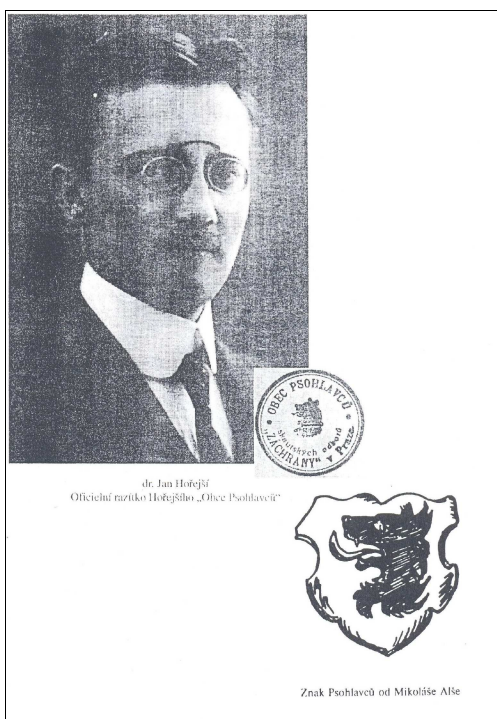
Obr.1. Ernest Thompson Seton - zakladatel woodcraftu
(<http://trojka.e-skaut.cz/img/clanek/1245/nahled/seton-2.jpg> [cit. 2012-03-28])

Obr.2. Robert Baden - Powell - zakladatel skautingu v Anglii
(<http://trojka.e-skaut.cz/img/clanek/1242/stred/powell-2.jpg> [cit. 2012-3-28])

Obr.3. Antonín Benjamin Svojsík - zakladatel skautingu v Čechách
(<http://trojka.e-skaut.cz/img/clanek/1241/stred/svojsik-1.jpg> [cit. 2012- 03- 28])

Obr.4 PhDr. Jan Hořejší - 1. průkopník skautských prvků v Rokycanech
(fotografie ze soukromého archivu Havla Šmída)

Obr.5 Miloslav Baumgärtl - zakladatel skautingu v Rokycanech, první sborový vůdce
(fotografie z archivu KRJ Plzeň, příloha F- fotografie)

Obr.6. František Blud'ovský - Blůďa, jeden z prvních členů skautské družiny, později
sborový vůdce
(fotografie z archivu KRJ Plzeň, příloha F- fotografie)

Obr.7 Tábor 1.oddílu na Stěle v roce 1923
(fotografie z archivu KRJ Plzeň, příloha F- fotografie)

Obr.8 Společná fotografie účastníků 1. lesní školy v Holenské oboře s A.B. Svojsíkem
z roku 1923
(fotografie z archivu KRJ Plzeň, příloha F- fotografie)

Obr.9 Fotografie skautů a divadelníků z představení Šofér z roku 1927
(fotografie z archivu KRJ Plzeň, příloha F- fotografie)

Obr.10 Fotografie skautů z oslav deseti let skautingu v Rokycanech v roce 1929
(fotografie z archivu KRJ Plzeň, příloha F- fotografie)

Obr. 11 Společná fotka členů 1. oddílu z roku 1929
(soukromý archiv Havla Šmída)

Obr.12 Fotografie ze Svojsíkova pohřbu
(fotografie z archivu KRJ Plzeň, příloha F- fotografie)

A b s c h r i f t .

Der Reichsprotector Prag, den 28. Oktober 1940.
in Böhmen und Mähren
BdS. I - 366/40 gRS.

V e r r ü g u n g .

Der Reichsprotector in Böhmen und Mähren hat auf Grund des § 13 der Verordnung über den Aufbau der Verwaltung und die Deutsche Sicherheitspolizei im Protektorat Böhmen und Mähren vom 1.9.1939 (RGBl. I, S. 1681) nachstehende Verfügung getroffen:

Die Vereine "Pfadfinderverband Junak - Junák" und "Vereinigung der Freunde des Junak - Sdruženi přátelů Junaka" werden mit allen ihren Unter- und Nebengliederungen hiermit aufgelöst.

Der Reichsminister des Innern hat im Einvernehmen mit mir festgestellt, daß das Vermögen dieser Vereine der Förderung reichsfeindlicher Bestrebungen gedient hat. Demnach wird das gesamte Vermögen des Pfadfinderverbandes Junak und der Vereinigung der Freunde des Junak, sowie ihrer Unter- und Nebengliederungen gem. § 1 der Verordnung vom 4. Oktober 1939 (RGBl. I, S. 1198) über die Einziehung von Vermögen im Protektorat Böhmen und Mähren hiermit zu Gunsten des Deutschen Reiches eingezogen. Die Erfassung und Sicherstellung desselben obliegt der Geheimen Staatspolizei.

Der Reichsprotector in Böhmen und Mähren

In Vertretung:

gez. Frank
Staatssekretär.

(Siegel)

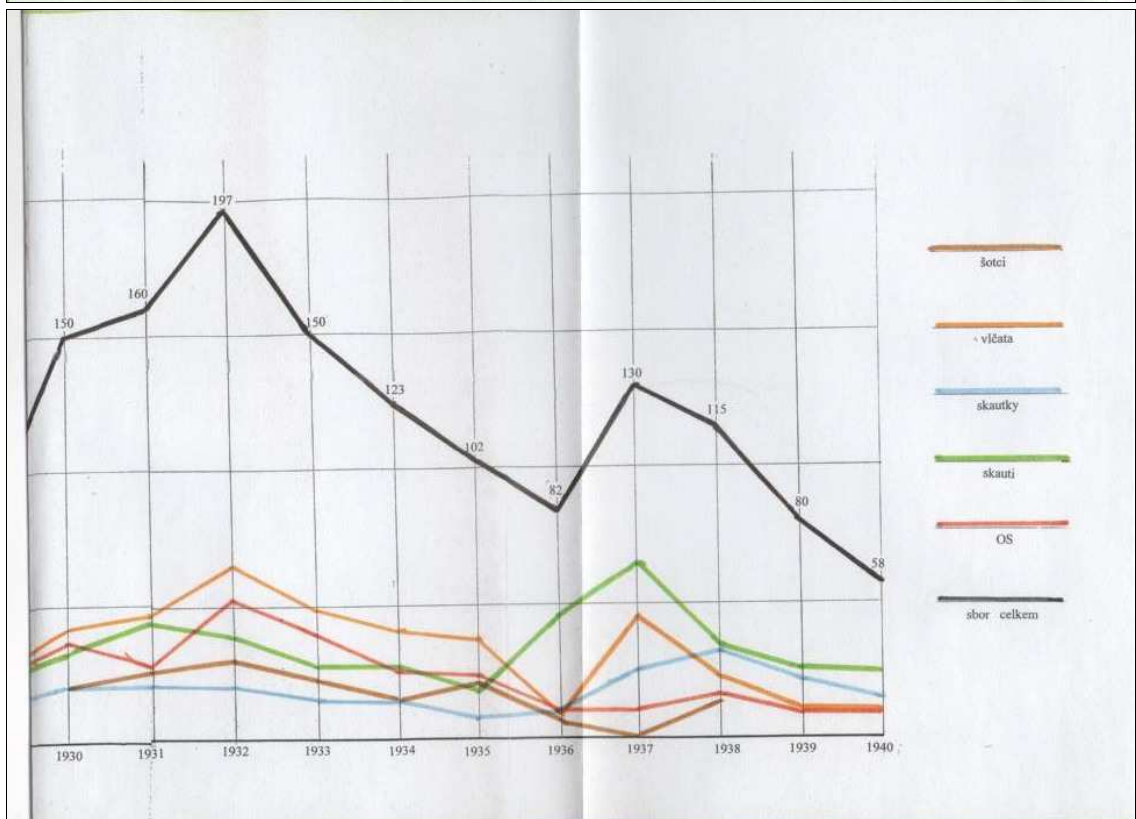
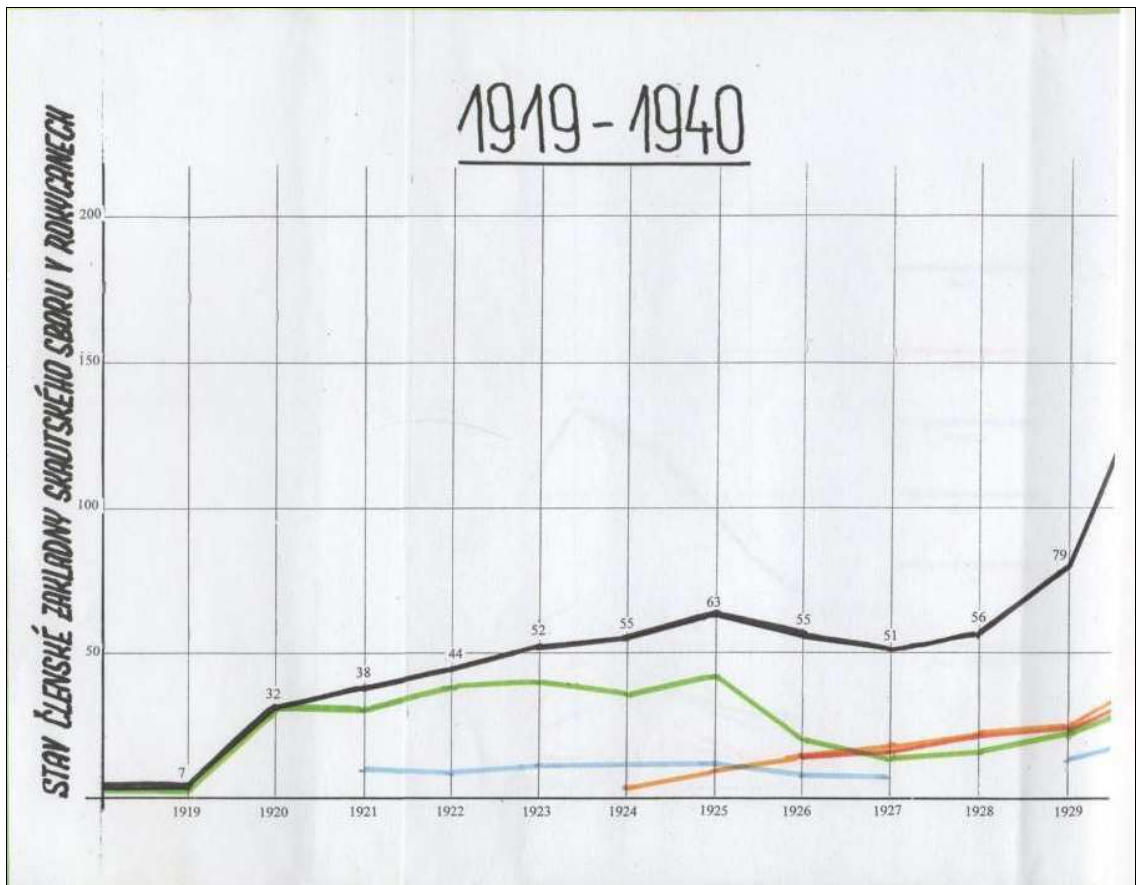
Beglaubigt:
Unterschrift
Kanzleiangestellte.

F.d.Richtigkeit d. Abschr.
Frank
Kanzleiangestellte.

Dekret K.H.Franka o rozpuštění Junáka.

Obr.13 Kopie dekretu K. H. Franka o rozpuštění Junáka z roku 1940
(soukromý archiv Havla Šmída)

Obr.14 Graf členské základny mezi léty 1920 - 1940
(soukromý archiv Havla Šmída)

Obr.15 Seznam a fotografie sborových vůdců a prvního vůdce střediska 1919 - 1940
(soukromý archiv Havla Šmída)

Obr. 16 Osłavy osvobození Rokycan v květnu 1946, mladší skauti vedené Havlem Šmídem
(sokromý archiv Havla Šmída)

Obr. 17 1. oddíl vedený Václavem Drchalem při oslavách
(sokromý archiv Havla Šmída)

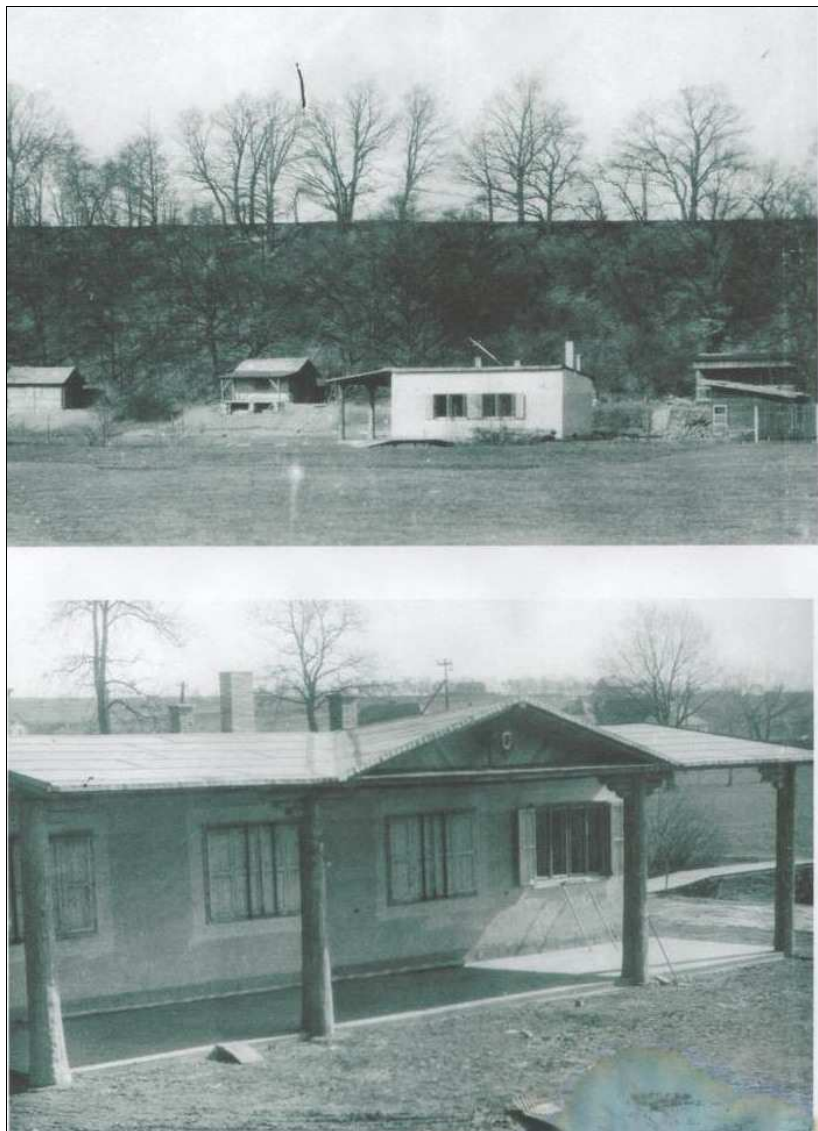

Obr.18 Skautky v čele průvodu vede Jarka Nejdlová
(soukromý archiv Havla Šmída)

Obr.19 Skautky v průvodu v roce 1946
(soukromý archiv Havla Šmída)

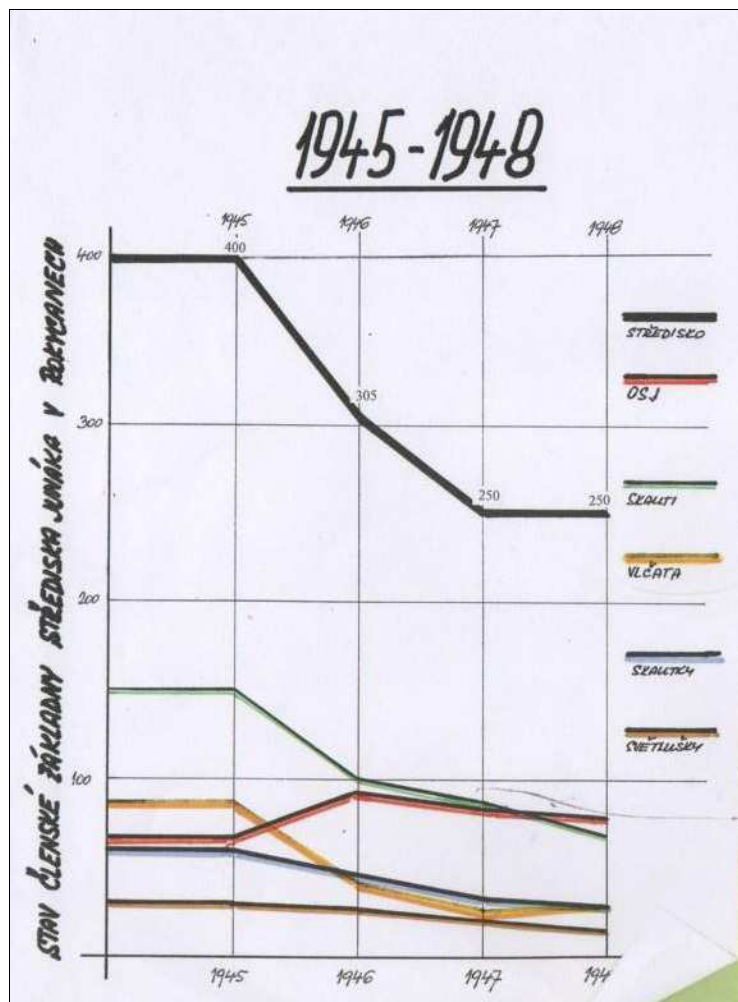

Obr.20 Areál na skautské louce v roce 1946
(soukromý archiv Havla Šmída)

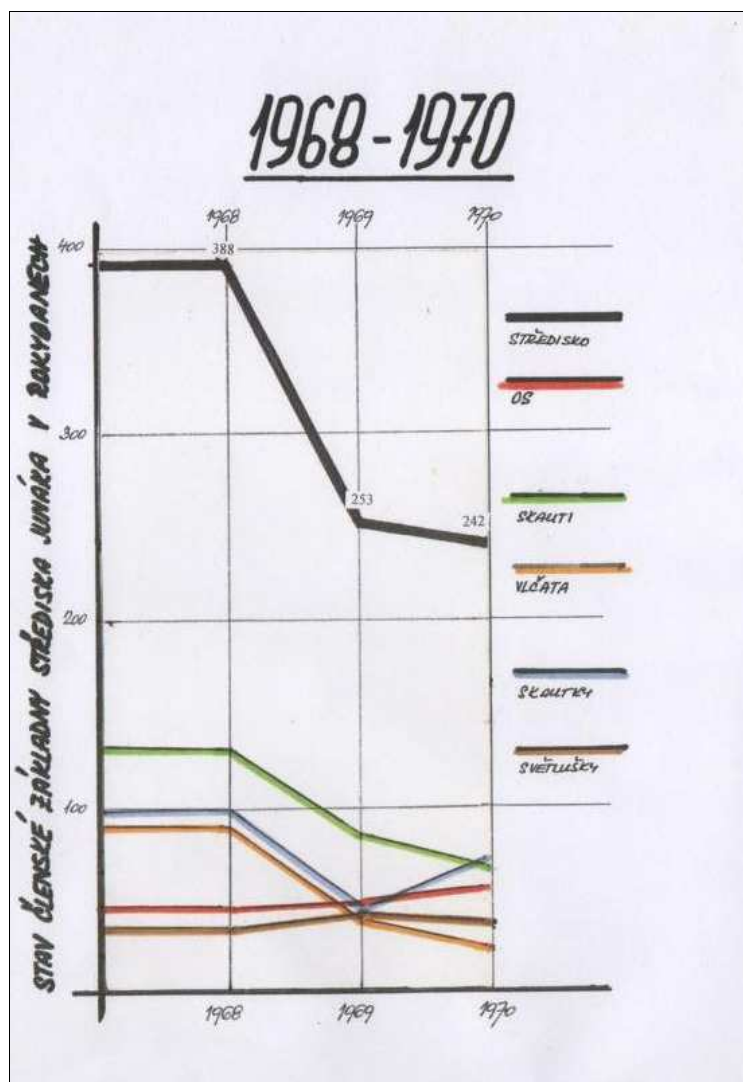
Obr.21 Fotografie ze slavnostního otevření Skautského areálu 27. října 1946
(soukromý archiv Havla Šmída)

Obr.22 Graf členské základny mezi léty 1945-1948
(soukromý archiv Havla Šmída)

Obr. 23 Stav areálu na Skautské louce v roce 1968 po působení Svazu české mládeže
(soukromý archiv Havla Šmída)

Obr. 24 Graf členské základny mezi léty 1968- 1970
(soukromý archiv Havla Šmída)

Obr.25 Fotografie ze zapálení Skautské louky v roce 1987
(soukromý archiv Havla Šmída)

Obr. 26 Zbytky skautského areálu po zapálení
(soukromý archiv Havla Šmída)

V Praze dne 28. listopadu 1989

Občanské forum

v Praze

Vážení přátelé,

spolu se svými přáteli, dřívějšími volenými činovníky Junáka, jsem prostudoval velmi pečlivě materiál "Co chceme - Programové zásady Občanského fora" z 24. t.r.

Shodli jsme se na tom, že tyto zásady odpovídají plně i našim představám - alespoň pro začátek - a že bychom velmi rádi spolupracovali na jejich dalším doplňování, upřesňování i realizaci.

Navazují proto na svůj dopis Občanskému fóru ze dne 25. t.m., který jsem odevzdal v Laterně magice sám v neděli ráno - a nabízím konkrétní služby Junáků předavším ve dvou směrech, které by dobře odpovídaly tradicím a dřívější činnosti naší organizace od jejího založení: v oblasti životního prostředí /bod 6 programu/ a v oblasti kultury /bod 7 programu/.

Nebudu zde specifikovat to, čím bychom mohli prospět - myslím, že práce Junáka byla dost známa - a jak sami dnes vidíme, je tomu tak i nyní - nicméně bych rád upozornil především na potřebu blíže vymezit otázky, jichž se dotýká bod 7 programu poslední odstavce "o výchově a vzdělávání, které musí vést k samostatnému myšlení a mravně odpovědnému jednání". Domnívám se, že při vytváření demokratického systému v naší zemi musíme nutně nejen brát v úvahu zájmy a potřeby mladé generace - třeba studentů, kteří byli našemu hnutí vždy blízcí a pracovali jako vedoucí a činovníci v Junáku - ale velmi podrobně a systematicky připravit, rozpracovat a provádět výchovu mládeže a dětí - v součinnosti mezi vychovávajícími a vychovávanými.

Chtl bych vás také informovat, že jsem dnes na MVČP ČSR podal návrh na znovuoživení činnosti Junáka, která byla býv. MV ČSR zastavena dne 2.10.1970.

Hlásí se nám denně na různých místech desítky našich bývalých činovníků-bratří a sester, studentů i mladých lidí, kteří si přejí zapojit se do práce. V rámci svého občanského fora již pořádáme poradní setkání - a na sobotu, 2. prosince t.r. o 14,00 hod. je svolána obdobná poradní schůze pro činovníky z ČSR. Své slovenské bratry rovněž informujeme. Zaslal jsem též informační telegram Světovému skautskému ústředí v Ženevě.

Jsem tedy připraveni.

S pozdravem

dr. Antonín Sum,
v r. 1968 zvolený starosta
Českého Junáka

Obr. 27 Kopie dopisu Antonína Suma Občanskému fóru z roku 1989
(soukromý archiv Havla Šmída)

Obr. 28 Oslavy 75. výročí založení skautingu v Rokycanech, průvod městem
(fotografie z archivu KRJ Plzeň, příloha F- fotografie)

Obr.29 Velký srub s hlavním sálem, kuchyňkou, WC a třemi klubovny
(soukromý archiv Havla Šmída)

Obr.30 Srub vlčat
(fotografie autorky 2012)

Obr. 31 Srub světlušek
(fotografie autorky 2012)

Obr. 32 Sklad táborového materiálu a dřevník
(fotografie autorky 2012)

Obr. 33 Památník skautským obětem nacismu
(fotografie autorky 2012)

Obr.34 Účastníci Svojsíkova závodu
(fotografie z archivu střediska Rarášek Rokycany)

Obr. 35 Skauti u památníku Jaroslava Foglara ve Sluneční zátocce
(fotografie z archivu střediska Rarášek Rokycany)

Obr. 36 Zaplavená Skautská louka při povodni 2006
(soukromý archiv Michal Čapek)

Obr.37 Vztyčování vlajky při ranním nástupu na táboře
(fotografie autorky 2007)

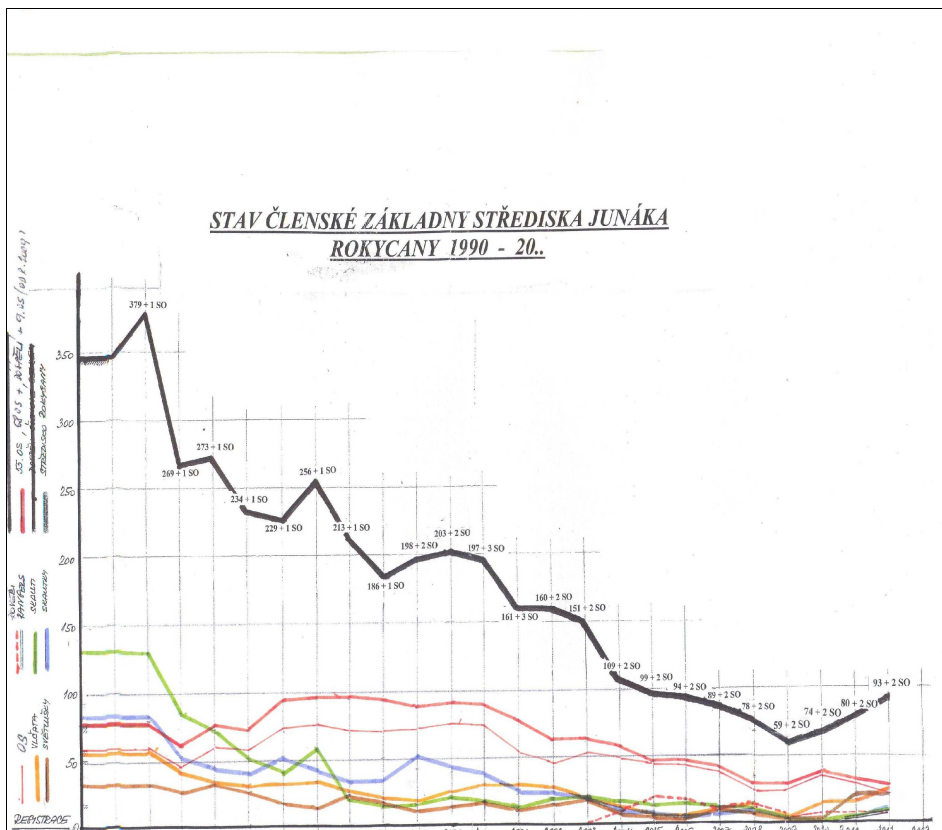

Obr.38 Společná fotografie účastníků skautského tábora 2007
(fotografie autorky 2007)

Obr.39 Rokycanští skauti na průvodu městem při oslavách 900 let vzniku města Rokycany
 (<http://www.rarasek-stredisko.estranky.cz/fotoalbum/historicky-pruvod-mestem/>
 [cit. 2012-03-28])

Obr.40 Stav členské základny 1990 - 2012
 (sukromý archiv Havla Šmída)

1945 - 1948 vedoucí střediska

Chrž Jan
* 20.7. 1902
+ 19.2. 1974

1949 - 1950 vedoucí střediska

Straka Alois
* 25.3. 1921
+ 6.10. 1987

1968 - 1970 vedoucí střediska

Šmolík Karel
* 3.4. 1920
+ 20.4. 2004

1990 vedoucí střediska

Kučera Josef
* 20.5. 1930
+ 25.5. 1996

1991 - 1993 vedoucí střediska
1994 - 2007 vůdce střediska

Šach Tomáš
* 14.1. 1956

2008 - vůdce střediska

Žán Miloslav
* 10. 6. 1974

Obr.41 Seznam vedoucích a vůdců střediska 1945- 2012
(soukromý archiv Havla Šmída)